Ilona Korhonen

Tulin kuin tulikipuna –

Larin Parasken runolauluopissa

SIBELIUS-AKATEMIA

Sibelius-Akatemian kansanmusiikkijulkaisuja 20

Taitto: Timo Väänänen
Kannen valokuva: Eero Grundström
Takakannen valokuva: Kukka-Maaria Kärki
Muut kuvat:
s. 15-18 Eero Grundström
s. 19-30, 36, 106 Jorma Airola
s. 31 Kari Koskelainen

Paino: AM Print Oy 2012

© Ilona Korhonen & Sibelius-Akatemia

ISSN-L 2242-8054 • ISSN 2242-8054 • ISBN 978-952-5959-25-3

Sibelius-Akatemia kansanmusiikin aineryhmä
PL 86 00251 Helsinki
kamu.siba.fi

SIBELIUS-AKATEMIA

Sisällys

1 Johdanto **7**
2 Taustani runolaulajana **8**
Musiikillinen tausta
Ääniteatteri Iki-Turso
SKS:n runolauluprojekti
3 Larin Paraske **12**
4 Konsertit **14**
Ensimmäinen konsertti: Metsän sävel, Q-teatteri 21.1.2007
Toinen konsertti: Jyrkisävel, Stoa 21.4.2007
Kolmas konsertti: Tarkka pää, tania mieli, Temppeliaukion kirkko, 23.9.2008
Neljäs konsertti: Rautamuurahainen, 23.8.2009, Koko-teatteri
Viides konsertti: Minä, Paraske, 28.2.2012, Helsingin Tuomiokirkon Krypta
5 Pohdintaa **32**
6 Kirjallinen työ **33**
7 Kirjallisuus **35**
Tutkimuskirjallisuus
Muu kirjallisuus
Lähteet
8 Kulje mulle yön valona (runo) **37**
9 Tarkka pää, tania mieli (nuotti) **55**

Tiivistelmä

Tohtorintutkintoni tavoitteena on ollut syventää sekä yleistä tietämystä että omaa käsitystäni inkeriläisestä kalevalamittaisesta laulutavasta, myös yksin lauletusta ja esitetystä runolaulusta.

Oma kehitykseni runolaulajana on johtanut konserttisarjan edetessä kykyyn tuottaa ja improvisoida inkeriläistä lyriikkaa ja melodiikkaa. Koen muuttaneeni itse Larin Parasken ja muiden inkeriläisten runolaulajien "ihon alle", tulleeni itse Paraskeksi. Tavoitteenani on ollut päästä tarkkailijan, tutkijan ja kuulijan asemasta tuottajan, välittäjän ja tunteiden tulkitsijan rooliin.

Larin Paraske oli inkeriläisistä runolaulajista kuuluisin ja saavutti kansantaiteen ikonin aseman jo aikalaistensa keskuudessa. Omassa tutkinnossani Larin Paraske on ollut innoittajana ja esikuvana matkallani runolaulajan universaaliin mielentilaan; flowhun, jossa voin tuottaa ja improvisoida runolaulua sykähdyttävästi, vahvasti ja väkevästi kuin Inkerin laulajat aikanaan, kaikkia runolaulun tyylipiirteitä ja mittasääntöjä – tieten tai tiedostamatta, automaatioksi muuttuneena – kunnioittaen.

Viiden tohtorintutkintooni kuuluvan konsertin sarja on ollut seuraavanlainen:

1. Metsän Sävel, Q-teatteri, 21.1.2007
2. Jyrki – akkuusmusiikkia Inkeristä, Stoa, 21.4.2007
3. Tarkka pää, tania mieli, Temppeliaukion kirkko 23.9.2008
4. Rautamuurahainen, Koko-teatteri, 23.8.2009
5. Minä, Paraske, Helsingin tuomiokirkon krypta, 28.2.2012

Tohtorintutkintooni kuuluva kirjallinen osa koostuu kolmesta erilaisesta osasta: projektikuvauksesta, kolmannen konserttini koko partituurista sekä runokirjasta Kulje mulle yön valona.

Larin Paraske, Inkeri, runolaulu, imorovisaatio, lyriikka, epiikka, kalevalamitta

1 Johdanto

Tohtorintukintoni tavoitteena on syventää sekä yleistä tietämystä että omaa käsitystäni inkeriläisestä kalevalamittaisesta laulutavasta, myös yksin lauletusta ja esitetystä runolaulusta.

Oman kehitykseni runolaulajana olen toivonut johtavan konserttisarjan edetessä kykyyn tuottaa ja improvisoida inkeriläistä lyriikkaa ja melodiikkaa. Toivoin muuttavani itse Larin Parasken ja muiden inkeriläisten runolaulajien "ihon alle", tulevani itse Paraskeksi. Tavoitteenani on ollut päästä tarkkailijan, tutkijan ja kuulijan asemasta tuottajan, välittäjän ja tunteiden tulkitsijan rooliin.

Olen kokenut tämän viiden konsertin kokonaisuuden eräänlaisena runolaulun suodatusjärjestelmänä. Sen edetessä oma näkemykseni ja kokemukseni runolaulusta jalostui hyvin pelkistetyksi ja toivottavasti mahdollisimman autenttiseksi laulutavaksi, jossa runolaulajan mielen- ja tunnetila sekä musikaalinen ja lyyrinen ilmaisu sulautuivat yhdeksi suureksi runolaulutilaksi.

Kirjallinen työni koostuu kolmesta osiosta: prosessikuvauksesta, omien kalevalamittaisten runojeni kokoelmasta sekä oman sävellykseni partituurista.

Taiteellisen tohtorintutkinnon prosessikuvauksessa on useimmiten tapana kirjata konserttien saamaa lautakuntapalautetta. Tässä työssä se ei ole ollut juurikaan mahdollista, koska lautakuntatapaamisten sihteerinä toiminut jatkokoulutuskoordinaattori menehtyi vakavaan sairauteensa tutkintoprosessini aikana ja siksi pöytäkirjat eivät ole olleet käytössäni. Lautakuntapalautteen käsittely on osittain vajavaista.

2 Taustani runolaulajana

Musiikillinen tausta

Olen syntynyt musisoivaan perheeseen, jossa taidemusiikki on ollut oikeastaan ainoa kunnioitettu musiikinlaji. Isäni on vanhan koulukunnan musiikinopettaja ja koko sukuni on aina laulanut; neliääninen yhtyelaulu sukulaisten kesken on yhä jokaisten sukujuhlien ohjelmassa. Kansanmusiikki on ollut jollain tapaa myös aina hyväksyttyä ja sitä on vähän siinä sivussa sitten joku soitellut tai laulanut. Äitini on äidinkielen ja kirjallisuuden opettaja ja olen saanut perintönä myös valtavan kiinnostuksen kieleen, kirjoittamiseen ja kirjallisuuteen, myös kansanrunoon. Äitini on myös hyvin kiinnostunut kansatieteestä ja sukulaiskansojen kielistä ja kulttuureista, ja siitä lienee syntynyt kipinä folkloristiseenkin aihemaailmaan.

Kävin läpi perinteisen musiikkiluokkaputken Vantaalla, Kaivokselan ala-asteella ja Vantaanjoen koulussa. Tänä aikana, yläasteelle siirryttäessä, kohtasin ensirakkauteni, sekakuorolaulun. 4- tai 8-ääninen harmonia oli nuorelle valtavan elämyksellinen asia. Opin intuitiivisesti ymmärtämään lauluharmonioiden käyttäytymistä jo hyvin nuorena, samalla musiikkikorvani kehittyi kuin itsestään. Koko peruskouluajan opiskelin myös viulunsoittoa musiikkiopistossa, mutta se taisi olla turhaa – viulunsoitto oli varsinaista tervanjuontia, mutta jotain tyydytystä sekin kai toi, koska jaksoin sitä jatkaa. Pianonsoitto ja yksinlaulutunnit astuivat elämääni musiikkilukioon siirtyessäni ja molemmista innostuin tapani mukaan valtavasti. Suoritin peruskurssitutkintoja sen enempää pohtimatta. Lukioaikana sain kansanmusiikkikuumeen, kuljin pienen kaveriporukan kanssa kaikissa konserteissa ja klubeilla, joihin alle 18-vuotiaana pääsi pujahtamaan. Sama kaveriporukka harrasti Nurmijärven nuorisoseuran Pörriäisissä kansantansseja ja niiden säestämistä ja minä luontevasti luovin mukaan.

Orgaanisena jatkeena musiikkiluokka- ja musiikkiopistoputkelle hain ja yllättäen pääsin Sibelius-Akatemian musiikkikasvatuksen osastolle, vain 18-vuotiaana vuonna 1991. Opiskelin sukkelasti neljässä vuodessa kaikki musiikinopettajan tutkintoon vaadittavat opinnot sekä niin paljon kuoronjohtoa ja sävellystä – mm. Olli Kortekankaan ja Markus Fageruddin johdolla – kuin silloin oli mahdollista, mutta en ollut tyytyväinen. Kansanmusiikin opintoja oli musiikkikasvatuksen osastolla liian vähän ja juuri kansanmusiikista halusin tietää lisää. Hain ja pääsin kansanmusiikin osastolle vuonna 1997.

Samaan aikaan tienailin opiskelurahoja ja muutenkin huvikseni johdin useita kuoroja, joista merkittävin on ollut Vantaan kamarikuoro, jota johdin yhteensä 13 vuotta. Tämä oli upea tilaisuus oppia lisää ihmisäänen ja kuoroharmonian käyttäytymisestä, sillä kuoro oli aina valmis hyppäämään uusiin haasteisiin ja mm. esittämään sävellyksiäni.

Valmistuin kansanmusiikin osastolta vuonna 2003, minkä jälkeen olen tehnyt lisää kuorosävellyksiä ja vastaanottanut palkintoja useissa kansallisissa ja kansainvälisissä kuorosävellyskilpailuissa moderneilla, kansanmusiikkiväritteisillä sävellyksilläni.

Kansanmusiikin opintojeni aikana tärkein opettajani on ollut Heikki Laitinen, joka ystävällisesti suostui ottamaan minut opetettavakseen, vaikkei hän opintojeni alkaessa virallisesti kansanmusiikin osastolla opettanutkaan. Jo vuonna 1998 hän pyysi minut mukaan silloin vasta perusteilla olevaan Ääniteatteri Iki-Tursoon, ja tämä oli muuttava elämäni kurssin.

Ääniteatteri Iki-Turso

Ääniteatteri Iki-Turso on kokeelliseen ääniteatteriin ja arkaaiseen runolauluun erikoistunut ryhmä. Alkunsa Iki-Turso sai Kalevalan 150-vuotisjuhlavuonna 1999, jolloin kansanmusiikin tutkija-muusikko Heikki Laitinen kokosi ryhmän runolauluun ja ääni-improvisaatioon perehtyneitä muusikoita syventymään muinaiseen laulukulttuuriin. Muusikot tuottivat Suomen Kulttuurirahaston myöntämän apurahan turvin 28 Runolaulun jäljillä -konserttia Suomen Kansallisteatterin Omapohjaan. He lauloivat kalevalaista epiikkaa ja lyriikkaa sooloina, pieninä ryhminä ja koko ryhmän voimin höystäen konsertit tarinoilla. Esityksissään he herättivät henkiin myös harvoin kuultua tekstin improvisointia mm. kilpalaulun muodossa.

Liityin Iki-Turso-ryhmään Heikki Laitisen pyynnöstä ryhmän perustamisen käydessä ajankohtaiseksi. Katsoin olevani täysin aloittelija runolaulun saralla, mutta samalla olin hyvin innokas oppimaan uutta, esittämään ja improvisoimaan runolaulua, johon toki innostus ja kiintymys oli syttynyt jo kansanmusiikin opintojeni ensimmäisinä vuosina. Iki-Tursoa perustettaessa olin vasta toisen vuosikurssin kansanmusiikin opiskelija ja koin olevani etuoikeutetussa asemassa päästessäni mukaan ryhmään, jossa kaikki muut jäsenet olivat melko kokeneita kansanmuusikoita, esiintyjiä ja ennen kaikkea runolaulajia.

Iki-Turso-ryhmästä ja Runolaulun jäljillä -konserttisarjasta muodostui hyvin intensiivinen jakso, eräänlainen runolaulun korkeakoulu. Opiskelimme ja harjoittelimme runolaulua puolivuotisen jakson hyvin tiiviisti. Kunkin 14 esitysviikon maanantaina esitimme aina viikon aikana harjoittelemamme uuden konsertin, joten viikon muut päivät kuluivat täysin runolaulun harjoitteluun ja uuden materiaalin sisäistämiseen.

Iki-Turson runolaulukonserttisarjan puolivuotiskauden jälkeen en enää ollut entiseni, en runolaulajana enkä taiteilijana. Näin laajamittainen tutustuminen runolauluun, sen historiaan, tematiikkaan, runomittaan, improvisointiin ja esityskäytäntöihin sekä runolaulun raja-aitoja kauemmas asettelevat kokeilut ajoivat minut askelen lähemmäksi runolaulajuutta, sen henkistä ja fyysistä olemusta.

SKS:n runolauluprojekti

Vuodesta 2002 alkaen olen toiminut Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran runolaulun tutkimus- ja julkaisuhankkeessa nuotintajana ja tutkijana. Olen kahden ja puolen vuoden aikana läpinuotintanut ja puhtaaksikirjoittanut käytännöllisesti katsoen kaiken SKS:n äänitearkiston merkittävän vienankarjalaisen runolauluäänitteistön. Yksittäisiä lauluja on nuotinnettuina useita satoja, kymmeniltä eri laulajilta eri puolilta Vienaa.

Olen saanut tutustua nuotinnosteni ja arkistonauhojen kuuntelun lomassa hienoihin, arkistonauhoille tallennettuihin taiteilijapersooniin henkilöinä sekä erilaisiin runolaulun esitystapoihin ja

tyylipiirteisiin. Tämä työni on avannut minulle analyyttisen ja tarkkailevan tavan suhtautua runolauluun sen sijaan, että itse kantaisin runolaulajan identiteettiä. On ollut hienoa aistia ja tunnistaa arkistoäänitteiden laulajien mielentilaa ja sielunliikehdintää, eräänlaista paikan ja ajan ulkopuolelle siirtymistä, jonka ajattelen olevan suuren osan runolaulajuutta. Tätä piirrettä on mahdotonta kuvailla notaatiossa millään tapaa, nuotinnoskokoelman esipuheessakin aiheeseen voi vain viitata. Tässä kiteytyy runolaulajuuden sisin, henkilökohtainen ydin, jonka musiikkianalyyttinen ja tutkiva ote väistämättä jättää huomiotta sen irrationalisuuden ja tieteellisen selittämättömyyden vuoksi.

Omaan runolaulajuuteeni tämä työ on lyönyt lähtemättömän jäljen; on selvää, etteivät tuhannet runolaulua arkistonauhoilta kuunnellen ja laulajien tyylejä sekä äänenvärejä analysoiden kulutetut tunnit ole mikään sivutekijä oman runolaulajuuteni kasvussa. Äänitteelle ehtineissä runolaulajissa ei ole tämänhetkisen ymmärrykseni mukaan enää runolaulun kulta-ajan laulajista suurimpia, mutta hienoja runolaulutaiteilijoita, kuten Anni Tenisova, Tatjana Perttunen ja Domna Huovinen, on kuitenkin ehditty nauhoittaa.

Työssäni nuotintajana olen analysoinut laulutapoja hyvinkin tarkasti. Nuotinnokseen asti jokainen äänenpaino ja rytminen notkahdus ei päätynyt, sillä julkaisuhankkeessa on tarkoitus selventää osa tyylipiirteistä sanallistamalla. Emme halua kirjasta tulevan niin analyyttisen, että sen käyttäminen musisointi- ja opetustarkoituksiin tulee mahdottomaksi. Kuitenkin työssäni oli merkittävää myös näiden piirteiden pohdinta sekä notaatioteknisten ratkaisujen hiominen julkaisukelpoisiksi ja mahdollisimman riisutuiksi ja informatiivisiksi.

Näiden laulajien yksityiskohtainen tarkastelu ja analysointi on tartuttanut omaan runolaulukuvastooni paitsi runomitan ja -kielen tyylipiirteitä, myös melodiikan ja rytmiikan hienovaraisuutta ja tiettyä runolaulun käytön rohkeutta.

Anni tyttö ainut neiti

Anni Tenisova

Vuokkiniemi, Tollonjoki
Jouko Hautala, Lauri Simonsuuri
A 196 I (L 432 d)
21.3.1952
Lev. Helsinki
Anni Tenisov, os. Karhunen
73 v. oppinut äidiltään, Kivijärvessä Tatjana K:lta, os. Lesonen
2002 litt. Kati Lumiaro, transkr. Ilona Korhonen

♩=95
e - e

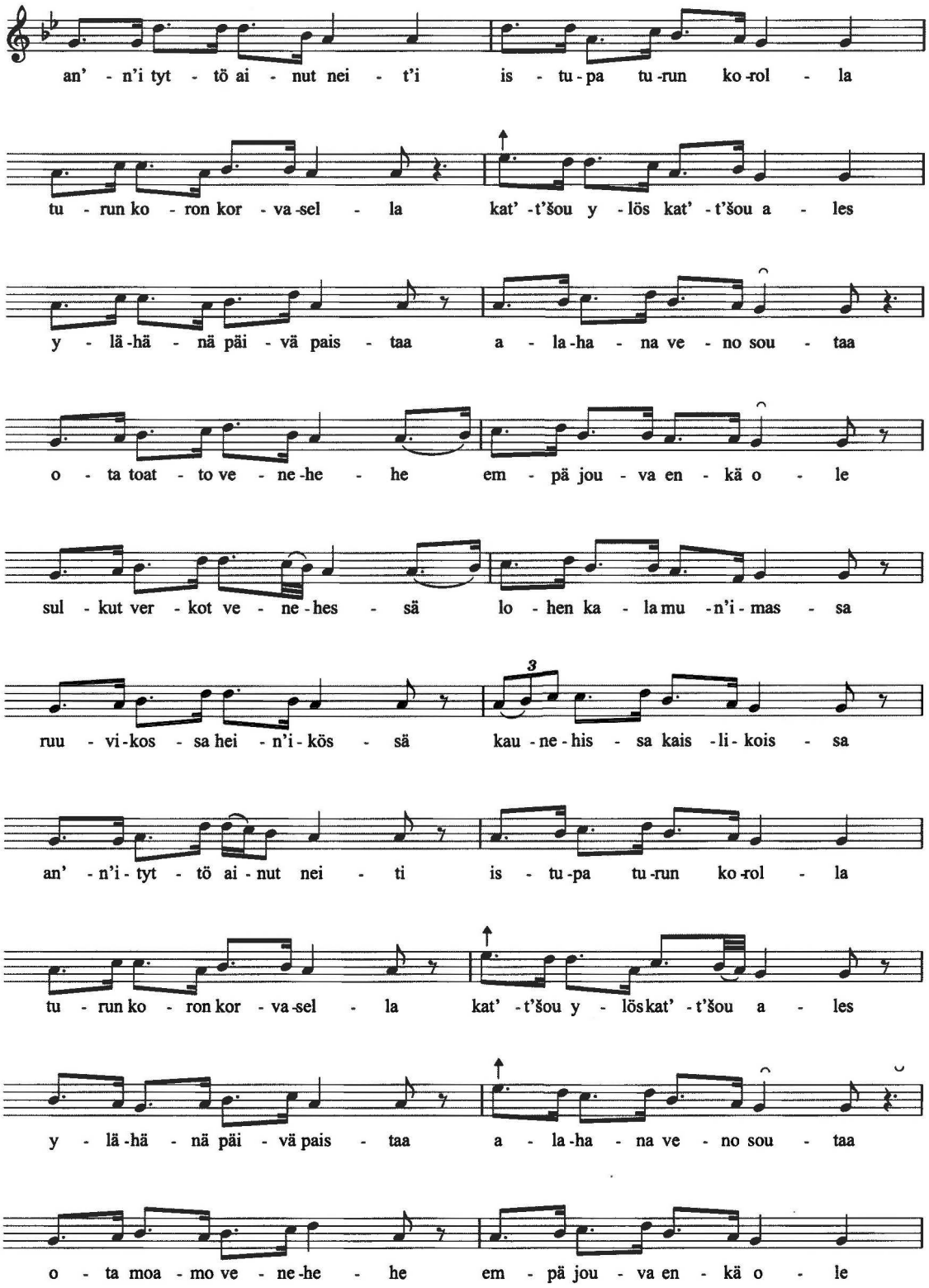

katkelma

3 Larin Paraske

Eihä leipä syyen puutu
leipä puuttuu saamattuutta
raha saamatt ei sikkii
leipä ei kasva kyntämättä
virret ei laulain vähene,
virret viikon laulamatta.
(SKVR V, 3: 296.)

Larin Paraske on inkeriläisistä runolaulajista tunnetuin. Hän syntyi puoliksi inkeriläiseksi, puoliksi kannakselaisen inkeroisväestön jälkeläiseksi 1833 Lempaalan Mäkienkylään, Pohjois-Inkeriin. Myöhemmin, 1890-luvulla hän eli Porvoossa ja Helsingissä ja hänen elämänsä ja maineensa runolaulajana on kohonnut suorastaan legendaarisiin mittoihin.

Paraske jäi molemmista vanhemmistaan orvoksi varsin varhain ja avioitui 20-vuotiaana Suomen puolelle Sakkolaan, oman äitinsä kotikylään. Samalla Paraske Mikitantytär muuttui Larin Paraskeksi. Sulhanen, 18 vuotta vanhempi Kaurila Teppananpoika, oli sairaalloinen eikä pystynyt ansiotyöhön, joten Paraske joutui hankkimaan lisäansioita tukkitöissä sekä pitämällä orpoja hoitolapsia Pietarin lastenkodista. Larin Paraske synnytti yhteensä yhdeksän lasta, joista vain kolme selvisi elossa aikuisikään asti. Parasken elämä on siis ollut kovaa ja raskaan työn ryydittämää. (Timonen 2004, 238; Haavio, 1934, 271 –302; Lauerma 2004, 11.)

Larin Parasken luo löysi Sakkolan apupappina toiminut isänmaanystävä ja runojen kerääjä Adolf Neovius, joka sittemmin haastatteli ja merkitsi muistiin Parasken runoutta (1887 –1889). Myöhemmin, vuonna 1891, Neovius kutsui Parasken asumaan luokseen Porvooseen tarkempaa keruuta ja haastattelua varten. Ensimmäisen esiintymismatkansa Helsinkiin Paraske teki keväällä 1891. Vuoden 1893 toukokuussa julkaistiin Neoviuksen toimittamana ja Werner Söderströmin kustantamana Parasken runoista koottu ensimmäinen julkaisu. Julkaisusarjaa suunniteltiin 15-osaiseksi, mutta vähäisen kysynnän vuoksi kustantaja päätti luopua hankkeesta. (Timonen 2004, 244; Nenola 2002, 42–43.)

Larin Paraske esiintyi Helsingissä kahdesti. 16.3.1891 hän esiintyi Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran vuosikokouksessa, mutta mitkään lähteet eivät kerro, mitä hän esitti. Toisen kerran hän esiintyi Viipurilaisen osakunnan iltamissa, joissa hän ei laulanut, vaan esitti karjalaista emäntää kuvaelmasarjassa Karjalan historiasta. Avausjaksossa Karjalainen koti, jossa Paraske esiintyi, soi musiikkina Jean Sibeliuksen itsensä johtama Karelia-sarja. (Timonen 2004, 245.).

Kansanrunousarkiston Parasken kokoelma käsittää noin 2000 runotekstiä, yli 32 000 runosäettä, 2000 sananlaskua, itkuvirsiä, arvoituksia ja hääkuvauksia. Näistä suurin osa on A. Neoviuksen muisiinmerkitsemiä, tosin muitakin kerääjiä, kuten A.A. Borenius, kävi Paraskea haastattelemassa. (Lauerma 2004, 13 –17.)

Larin Paraske kuoli vuonna 1904, eikä hänen poismenoaan muistettu kuin muutamalla vaatimattomalla muistokirjoituksella. Vasta vuonna 1931 Väinö Salminen saattoi Neoviuksen suunnitteleman työn loppuun ja julkaisi Parasken runot osana Suomen Kansan Vanhat Runot -teosta. (Haavio 1934, 298 –300.)

Vaikka Larin Paraske oli 1890-luvulla tunnettu ja kuuluisa "viimeinen runolaulaja", hänen oma henkilökuvansa ja tiedot hänen elämästään ovat varsin niukkoja. Paraskea kuvailllaan ja ylistetään suurena kansanrunouden tulkkina ja taiteilijana, mutta hänen tunteistaan ja kärsimyksen täyttämästä elämästään on historiankirjoissa vain satunnaisia merkintöjä. (Hirn 1939, 245 –246.)

Omassa tohtorintutkinnossani Larin Paraske on keskushenkilö, innoittaja ja muusa. Pidin aiemmin Larin Paraskea vähässä arvossa. Ajattelin hänen olevan vain kaikkien runolaulajien puolesta jalustalle nostettu ja romantisoitu laulajahahmo, joku johon kansallisromanttiset ajatukset saatettiin kiinnittää ja jonka edestä patsas pystyttää. Mitä pidempään olen Paraskea ja hänen lyriikkaansa tutkinut, sitä haihtuvammat ovat nämä ajatukset. Larin Parasken verbaalinen lahjakkuus ja taiteilijuus on hämmästyttävää.

4 Konsertit

Taiteelliseen tohtorin tutkintooni liittyvien viiden konsertin jatkumon näen luonteeltaan tiivistyvänä, suodattuvana ja lopulta oleellisimman löytävänä kokonaisuutena.

Valitsin alun perin konserttien aiheet mukaillen jaottelua, jonka Senni Timonen esittelee väitöskirjassaan Minä, tila ja tunne (2004). Konsertit keskittyvät temaattisesti Larin Paraskeen, mutta aihepiirit ovat yleisinkeriläisiä ja käsittelen niitä laajemmin, kuin pelkästään Larin Parasken lyriikan kautta.

Ensimmäinen konsertti: Metsän sävel, Q-teatteri 21.1.2007

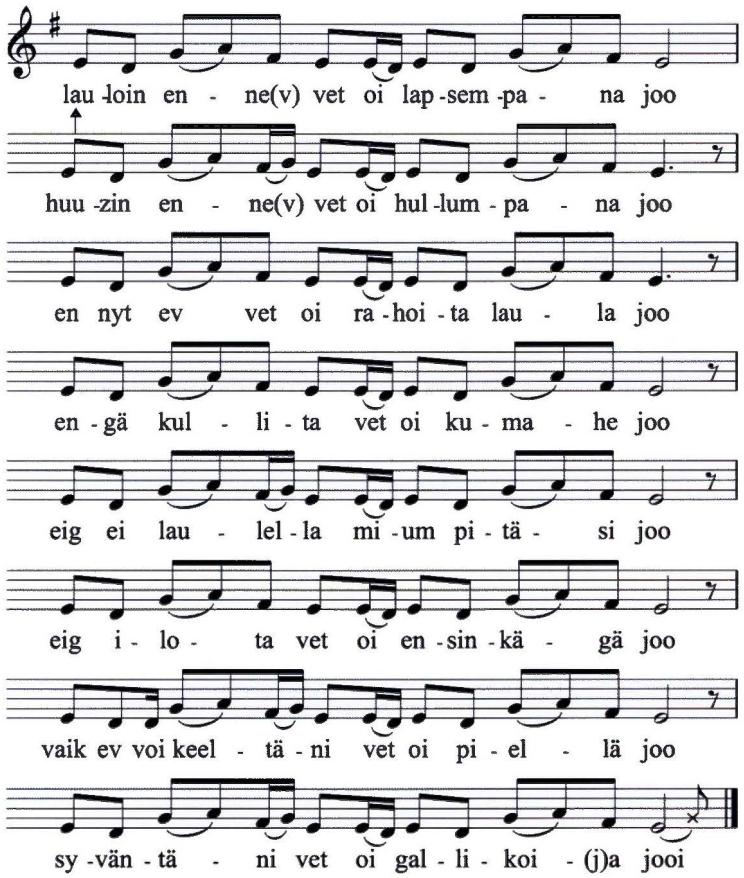

(SKSÄ. Launis, A. ph. 75 A> IRS 207. 1906, Hevaa, Vepsä, Palaga Jefimontytär
litt.: Kati Heinonen, transkr. Ilona Korhonen)

Ensimmäinen konserttini, Metsän sävel (Q-teatterin Puoli-Q:ssa tammikuussa 2007), oli tarkoitus esittää jo toukokuussa 2006, mutta esikoiseni sai tuolloin aivovauriodiagnoosin ja hänelle tehtiin kaksi suurta aivoleikkausta ja jouduin siksi perumaan konsertin. Tilanteen aiheuttama sokkireaktio

vaikeutti työskentelyäni vuosia. Sain onnekkaasti ja ymmärtäväisten ihmisten avustuksella kuitenkin saman tilan varatuksi uudelleen tammikuulle 2007 ja jo kerran harjoitellun konsertin uudelleen työstettäväksi.

Metsän sävel -konserttini keskittyi inkeriläisen metsän sävelen tarkasteluun. Metsän sävel on näyttäytynyt runolaulajille ja kerääjille aivan erityislaatuisena musiikillisena ilmaisutapana. Kerääjät kuvaavat sitä rytmiikaltaan vapaaksi, jopa itkuvirsimäiseksi, kuvaillen tällä sille tyypillistä pitkäksi laulettua säveltä. Laulajille metsän sävel on puolestaan liittynyt voimakkaasti metsään miljöönä, sen moniulotteiseen, merkityksekkääseen ja joskus jopa pyhään tunnelmaan. Laulaja on soittanut, kaiuttanut ja helisyttänyt metsää siellä ollessaan, vaikuttunut itse suuresti metsän soinnista ja oman laulunsa kaiuttamisesta. Yleensä metsän säveltä on laulettu tekstillä, joka käsittelee myös metsässä olemista, liikkeellä oloa metsän siimeksessä ja metsän ja sen asujien kanssa keskustelemista.

Koostin konsertin erilaisista metsän sävel -tyyppisistä inkeriläisistä melodioista ja metsän helisyttämisestä. Metsänä lauloi noin 30 laulun harrastajaa kuvaannollisenä metsänä, metsän puina. Käytin hyväkseni valotekniikan ja tilan suomia mahdollisuuksia luoda tunnelma, jossa ihmiset oikeasti vaikuttavat puilta ja metsäiseltä aistikokemukselta, paikallaan seisten mutta silti hyvin läsnäolevina. Valomestarini Ilkka Riihikallio ja Tero Vesterinen loivat huikean ihmismetsänäkymän Puoli-Q:n lavalle.

Itse istuin kuvainnollisen kannon päässä metsässä, nousten välillä liikkeelle ja soitin metsää laulamalla erityyppisiä metsän säveliä. Konsertin edetessä metsä – avustava laulajisto – alkoi ensin kuiskailla, naksahdella ja humista, ottaa osaa ja vastailla helisyttäjänsä, kumisuttajansa lauluun. Konsertin loppuhuipennuksena koko metsä lopulta soi, kaikuu ja laulaa, niinkuin laulajaminä toivookin: ”Soi metsä kumise korpi, helaele herran taevas”.

Tätä ensimmäistä konserttiani suunnitellesssani kuvittelin lopputuloksen olevan fantasiaa, mielikuvitukseni tuotetta. Kuitenkin jälkikäteen huomasin konsertin olleen hyvinkin traditionaalisen, perinteeseen tiukasti sidotun. Ehkä näin oli tarkoitettu.

Tutkiessani metsän sävel -tyyppisiä tekstejä tein mielestäni tärkeän havainnon: Yleisin teksteissä kulkeva teema on osattomuus, yksinäisyys ja orpous. Metsä koetaan kodiksi, turvapaikaksi ja lohduttajaksi. Metsän luonne paimenen ja karjanhoitajan työpaikkana jää toissijaiseksi. Metsä opettaa, lohduttaa, rauhoittaa. Metsästä haetaan vastauksia, metsälle kerrotaan huolet, metsä kuuntelee. Tätä halusin konsertissani tarkastella, pelkkien metsän sävel -tyyppisten sävelmien ja tekstien laulaminen ei kokonaisuutena tuntunut kovinkaan mielekkäältä.

Metsän sävelen tutkimisen lisäksi otin ensimmäiseen konserttiini haasteekseni miettiä, kuinka suhtautua 7-tavuiseen runosäkeeseen. Käsittelin näitä poikkeavia säkeitä kolmella tapaa: venyttämällä tavua (esim. muu'ut kulkevat kotihin), jättämällä sen laulamatta ja korjaamalla sen oikeaksi lisätavulla.

Konsertin teksteistä muodostui mielessäni hyvin nopeasti löyhä juoni, jota esittäessäni on helppo seurata. Ensimmäinen teksti on otsikoltaan "Mänin metsähän kesoilla" (SKVR IV,3: 197. [Soikkola t. Narvusi]. J. Länkelä. v. III 22. 1858.), ja siinä kertojaminä kuulee metsässä lintujen visertävän ja oppii linnuilta laulun taidon. Kylän väki ei usko, ettei laulaja olisi ollut laulun opissa ja väittää laulajatyttöä laiskuriksi, joka ei ole tehnyt riuskasti töitä, vaan on vain opetellut laulamaan. Laulaja sitten paljastaa olleensa orjana ja oppineensa orjuudessa laulunsa, samaan aikaan kun kylän muut tytöt ovat juhlineet ja päässeet helpolla. Lopuksi laulaja toteaa olevansa sisareton ja veljetön, eikä kukaan muu kuin metsä kuule hänen huoliaan. Ensimmäisen tekstin sävelmä oli SKS:n arkistonauhalta poimittu, Inkeristä, (SKSÄ A483/22), jossa myös teksti on versio samasta teemasta.

Toinen teksti jatkoi luontevasti osattoman teemaa ja on Larin Paraskelta muistiinpantu (SKVR V, 3: Lempaala – Sakkola (Metsäpirtti), Neovius 430. 1/9 87). Tässä runossa laulaja valittelee, ettei voi kertoa salaisuuksiansa kellekään, koska ei luota edes omaan veljeensä salaisten huoliensa kuuntelijana. Laulaja uskaltaa kertoa huolensa vain metsälle, joka onkin ainoa, joka salaisuudet säilyttää. Toisen runon melodiaksi valikoitui Soikkolan Säätinästä Armas Launiksen muistiinmerkitsemä melodia (Inkerin Runosävelmät 135), jota muuntelen vapaarytmisesti.

Koska en halunnut koko konsertin sisältävän pelkästään lyyristä tunnelmarunoutta, etsiskelin mukaan myös teemaan sopivaa eeppistä, kertovaa runoa. Kuin tilauksesta käsiini etsiytyi Larin

Paraskelta muistiin merkitty "Untamo ja Kalerva". (SKVR V,360. Lempaala – Sakkola (Metsäpirtti) Neovius. 430. 1/9 87. Larin Paraske.). Teksti jatkoi orpouden teemaa suoraan edellisestä laulusta, Kullervon jäädessä orvoksi Untamon tapettua hänen perheensä. Eeppisen, Kullervo-teemaa varioivan tekstin melodiaksi valikoitui Larin Paraskelta Armas Launiksen muistiin kirjaama melodia. Tämän runon aikana metsä ensimmäisen kerran osoittaa olevansa olemassa, elävä, ja ottaa osaa hyvin pienin efektein.

Untamo ja Kalerva -runon jälkeen metsä, kuoro, alkaa elää enemmän. Koska metsä ja metsän linnut ovat opettaneet laulajan konsertin aluksi laulamaan, on laulajan vuoro opettaa metsälle omat laulunsa. Tässä leikittelin suuren laulaja- ja ääntelijäjoukon suomilla mahdollisuuksilla. Lyhyehkön improvisaation jälkeen metsä oppii lauluni ja osallistuu siihen. Tähän valittu teksti Kotiton (SKVR IV,3: 856. [Koprina]. I. Kuha. n. 40. 1909 –10.) jatkaa alultaan osattomuuden teemaa, mutta tällä kertaa hyvin rempseissä ja valoisissa tunnelmissa. Laulajaminä on jossain määrin pahoillaan orpoudestaan ja kodittomuudestaan, mutta pitää lopulta omaa tilannettansa ihanteellisena: hänen elämäänsä ei varjosta pelot omaisuuden ja onnen katoamisesta, vaan hän elää tyytyväisenä, metsä kotinaan ja omaisuutenaan.

Tämän jakson melodia on myös Armas Launiksen Soikkolasta muistiinmerkitsemä (Inkerin runosävelmät, 392).

Viimeinen jakso onkin konsertin varsinainen metsän sävel (SKVR IV, 2: 1743. K. Stråhlman. n. 261. 1856), johon koko esiintyjäporukka tarttuu yhteen ääneen. Teksti käsittelee metsässä olemista ja meidän kylän parhaimmuutta, ja melodia on Armas Launiksen äänittämältä SKS:n fonografilta 4 a, jossa laulajana on Nasto Savasteintytär Soikkolasta.

Pyysin konserttiini avustajaksi Vantaan kamarikuoron laulajiston. En pelkästään siksi, että tämä ryhmä oli helposti rekrytoitavissa oleva suuri joukko taitavia laulajia, vaan myös siksi, että mielestäni harrastajamuusikkoudessa on voima. Tähän konserttiini minulla oli alusta pitäen aikomus pestata mahdollisimman monta avustajaa. Viiden konsertin kokonaisuudessani tämä konsertti oli suunnitelmissani esiintyjämäärältään suurin; tulevissa konserteissa esiintyjäjoukon oli tarkoitus harventua ja lopulta esiinnyin viimeisessä konsertissa yksin. Tämä paitsi kuvastaa tietojeni ja esiin-

tyjyyteni tiivistymistä ja tarkentumista, myös Larin Parasken elämänkaarta kyläyhteisön sosiaalisesta jäsenestä hyljätyksi, yksinäisyyteen vaipuneeksi vanhukseksi. Tämä suunnitelma tosin muovautui hieman ja kolmannesta konsertista tuli toista konserttia esiintyjärikkaampi.

Ensimmäinen konserttini oli mielestäni hyvä lähtölaukaus koko tutkintokonserttisarjalleni ja myös lautakunta arviossaan korosti tätä. Erityisesti metsän tunnelma ja valomestareiden luoma yllätys, metsän ilmestyminen taakseni kuin tyhjästä, tuntui vaikuttavalta ja sain siitä erinomaista palautetta. Kuoro odotti läpinäkymättömien verhojen takana hipihiljaa puoli konserttia, kunnes kuin tyhjästä alkoi kuulua naksahtelua ja kivien kolahduksia ja vähän kerrallaan valomiehet paljastivat takanani seisovien puiden, laulajien määrän. Tämä teki myös itselleni esiintyjänä valtavan hienon voiman: takanani ja kanssani hengitti koko konsertin ajan positiivista energiaa uhkuva metsä – vaikka yleisö ei sitä pitkään aikaan tiennytkään.

Lautakunta kiinnitti arviossaan huomiota konsertin visuaalisuuteen ja kuoron käyttöön niin tunnelman ja musiikillisten elementtienkin luojana. Jotkut lautakunnan jäsenistä eivät olleet tyytyväisiä Puoli-Q:n akustiikkaan. Olinkin joutunut tekemään esityspaikkavalinnan ensisijaisesti visuaalisten mahdollisuuksien ehdoilla, sillä halusin konserttiin voimakasta metsän elämyksellisyyttä. Kokonaisuudessaan konsertti sai lautakunnalta kommentin: "lupaavaa". Tästä olin erityisen iloinen, mutta se tietenkin asetti suuria vaatimuksia tuleville konserteilleni.

Toinen konsertti: Jyrkisävel, Stoa 21.4.2007

Mitä siit hot mie laulan!
Tahi siitte, hot mie tantsin?
Ei miuista mies torune.
Mistä miuista mies toruupi!
Lehmät lypsän, leivät paistan,
lapset katson, koalin keitän,
viel mie vieressä makailen.
Uskaltaakos ukkos juua
akan roatamie rahoja?
Ei miuista mies torune.
Viel mie mielin miestä lyyä,
hoarapartaista hakata.
mustapartaista mukata!
(SKVR IV:3264)

Toinen konserttini kuvasi jyrkisävelen ympärille keriytyen akkuutta: naiseutta, voimaa ja johtajuutta.

Jyrkisävel liittyy Pyhän Yrjänän päivään eli Jyrinpäivään, jota on vietetty 23. huhtikuuta. Silloin on Inkerissä ja oikeastaan koko Euroopassa vietetty karjan laitumelle laskemisen päivää ja samalla, etenkin karjahoitoon keskittyneiden naisten näkökulmasta, kesän ensimmäistä päivää. Jyrinpäivänä päävastuu karjanhoidosta siirtyi naisilta paimenille ja näin ollen Jyrinpäivä kasvoikin Inkerissä nimenomaan naisten juhlaksi, johon muut miehet kuin paimet eivät saaneet osallistua.

Toisen konsertin esiintyjäjoukoksi toivoin itseni lisäksi muutamia eri-ikäisiä naisia, joiden rooli konsertissa määräytyisi lähinnä iän, sosiaalisen aseman ja kokemuksen mukaan: emäntä, akka, ämmä, naitu nainen, nuorikko, miniä jne. Käytännöllisyyden vuoksi esiintyjiksi valikoituivat Iki-Turson naiset (lisäkseni Eila Hartikainen, Maari Kallberg ja Anna-Kaisa Liedes) ja paimeneksi Heikki Laitinen, joten roolit muotoutuivat lähinnä henkisiksi. Sisällöllisesti konsertti ei keskittynyt

niinkään Jyrin päivän tapahtumiin kuin symboliikkaan; naisena olemisen lauluihin, tunnelmiin, iloihin ja suruihin eri ikäkausina. Tutkiskelin konsertissa inkeriläisen naisen osaa yhteisössä, naisen paikkaa perheessä, naisen töitä, naisen rehvakkuutta ja uhoa. Naiseutta, voimaa ja johtajuutta.

Noitia joka veräjä,
noita sie larin paraske
Joka aita arpojia
arpoja Larin Paraske
Kuhun pannen nuoret noiat,
Kuhun arpojat asetan?
Sotin soihin, sammalihin,
Itse hyppäsin ylitse.
Haista perse, nuori noita,
haista sie larin paraske
Syö sitta, unen näkiä,
syö sitta larin paraske
Kuin sie noiset noitumaan
Ja asetut arpomaan!
Pese suutas sisästä,
Kieltä korvien tasalta!
(SKVR III, 3: 4581)

Halusin tämän toisen konserttini olevan täysin erilaisen kuin ensimmäisen, joka perustui hyvin tarkkaan mietittyyn struktuuriin ja tarkkoihin tilanteiden vaihtoihin. Ajattelin olevan kiintoisaa yrittää sisäistää naisten juhlan rehvakkuutta, riehakkuutta ja riemukkuutta sekä vapautunutta tunnelmaa, joka juhlimiseen naisten kesken liittyy. Musisointitavaksi halusin myös irrottelevan ja jamittelulta tuntuvan ilottelun. Lisäksi tällä esiintyjäporukalla olemme tottuneet esiintymään melko improvisatorisesti ja se kieltämättä sopiikin kaikille esiintyjille ja ryhmän sisäiseen tunnelmaan.

Larin Paraske -tematiikka oli tässä konsertissani myös vahvasti läsnä. Larin Paraske oli elämänpiirissään toisaalta arvostettu, toisaalta kadehdittu ja siksi hyljeksittykin henkilö. Toisaalta hän nautti

arvostusta ja yhteenkuuluvaisuutta, mutta toisaalta sai tuntea olevansa muiden mielestä leuhka ja liian kunnianhimoinen laulamisensa suhteen. Tämä konserttini on myös toinen askel matkallani Larin Parasken nahkoihin, Larin Paraskeksi. Siksi valitsin paljon tekstejä Paraskelta, muut tekstit olivat lähinnä täydentämässä naiskuvaa monipuolisemmaksi. Kaikki soololauluni, muiden muassa, olivat Paraskelta muistiin pantuja.

Luontevin tapa lähestyä tätä aihetta oli minusta täysin perinteeseen nojaava esitystapa.

Konserttiin liittyi osana mediataiteilija Tero Vesterisen videoinstallaatio, jonka materiaalin on kuvannut Eino Mäkinen Inkerissä vuonna 1938. Halusin tämän filmin osaksi konserttiani, koska ihastuin siihen kovasti nähtyäni sen Suomen elokuva-arkistossa opintojeni alkumetreillä. Erityisesti kohtaus, jossa naiset tanssivat ja miehet tiirailevat aitaan nojaten herätti minussa vahvoja tuntemuksia siitä, että sen on tultava osaksi tätä konserttia.

Konsertti toteutettiin lopulta improvisatorisen ilottelevasti siten, että synopsis oli selvä, mutta kohtausten sisäinen dynamiikka jäi hetken kuljetettavaksi. Teimme valotilanteen ja oman keskittymisemme fokuksen avulla tilasta ikään kuin suljetun: yleisö sai katsella kuin ulkopuolelta, hiukan vakoillen, naislauman Jyrinpäivän juhlintaa. Vasta konsertin viimeinen laulu avattiin yleisölle; sillä selitettiin riehakkaan juhlinnan sisäänpäinääntyneisyys. Ilkka Riihikallion ja Tero Vesterisen herkästi reagoiva valaistus teki mahdolliseksi tämän kiinnostavaksi ja onnistuneeksi kokeiluksi osoittautuneen ratkaisun.

Kolmas konsertti: Tarkka pää, tania mieli, Temppeliaukion kirkko, 23.9.2008

Toinen jatkotutkintokonserttini, Jyrki, oli hyvin traditiota noudattava konsertti. Sitä oli myös esikoiseni, Metsän Sävel. Olin aikeissa tehdä koko jatkotutkintokonserttisarjastani hyvin perinneuskollisen ja tradin, sillä se tuntui pitkään ainoalta oikealta tavalta lähestyä Larin Paraskea ja hänen muusikkouttaan sekä tavoitettani löytää itsestäni oman paraskeuteni, oman runolaulajuuteni.

Olin puntaroinut konserteissani Paraskea, millainen hän oli: millä lailla hyvä muusikko, millä tavalla poikkeuksellinen, miltä kannalta erityislahjakkuus?

Sain toisen konsertin jälkeen oivalluksen: yritän itse päästä Parasken nahkoihin, mutta en uskalla kuvitella itseäni Paraskena tässä ajassa. Miksi!? Miksi en tutki lainkaan sitä, millainen muusikko Paraske voisi olla nykyään? Mitä Paraske nykyään tekisi, jos hänellä olisi samankaltaiset lähtökohdat kuin omana aikanaan, mutta nykyajan koulutus, kokemus ja maailmanmeno?

Kolmannen konserttini synty oli pitkä, mutta täynnä innostusta. Sävelsin melkein kokonaisen vuoden ajan suurta kansanlaulukuoroteosta Tarkka pää, tania mieli. Halusin tutkiskella kansanlau-

lajuuden ominaisuuksia ja perinteistä inkeriläistä polyfoniaa monelta eri kannalta, myös nykyajassa, mutta lähtemättä liiemmälti muiden musiikinlajien kelkkaan.

Teoksessa käytetään vain Larin Paraskelta muistiinpantuja tekstisäkeitä. Musiikki on kokonaan säveltämääni, toki muutamia perinteisiäkin melodia-aiheita on käytetty pitämään kokonaisuus voimakkaasti kiinni traditiossa. Sävellystyön aikana kirjoitin valtavan määrän kuoromusiikkia, josta riittää jatkossa ideoita moneen teokseen. Halusin kuitenkin pitäytyä tiukasti perinteisessä hengessä ja karsin lopullisesta teoksesta pois liiallista kuorolaulumaisuutta, taidemusiikillisuutta sekä esimerkiksi helposti mukaan tunkevia populaarimusiikin aineksia.

Työskentelin kuukausia valiten tekstiä ja pohtien kokonaisuutta. Valikoin mukaan Parasken teksteistä niitä, jotka eniten koskettivat omaa elämääni ja samalla muidenkin samassa elämänvaiheessa olevien naisten elämää. Halusin sisällyttää kokonaisuuteen Parasken filosofisempia ja hartaampiakin tekstejä. Lisäksi kaipasin rehvakkuutta ja hillittömyyttä ja sitäkin Paraskelta muistiinpannuista teksteistä löysin.

Tulostin lopulta valikoiman tekstejä ja liimasin ne työhuoneeni seinään siinä järjestyksessä, johon kokonaisuutta työstin. Piirtelin lisäksi erilaisia sävellyksen kokonaisuuden muotoa kuvaavia kuvioita: kaaria, palloja, sahalaitoja ja nuolia. Vähitellen teoksen tekstit löysivät paikkansa kokonaisuutta kuvaavien kuvioiden seassa ja samaa matkaa alkoi päässäni pyöriä teemoja, aiheita, kulkuja ja siirtymiä.

Sävelsin kuitenkin tekstin kerrallaan. Kun sain yhden tekstikokonaisuuden kattavan sävellyksen valmiiksi, liimasin senkin seinään. Näin ajatukseni pysyivät koossa koko sävellystyön ajan. Tunnin mittaisen teoksen kokonaisuuden hahmottaminen on aina suuri haaste.

Harmonisesti Tarkka pää, tania mieli noudattelee melko perinteistä inkeriläistä polyfonista harmoniaa. En kuitenkaan halunnut pitäytyä pelkästään sellaisessa, vaan kirjoitin mukaan kaikenlaista elämäni varrella oppimaani, myös taidemusiikillisia ja melko modernejakin harmonioita. Kuitenkin halusin pitää mielessäni, että parhaiten kansanlaulajien kuoro olisi onnistuva itselleen tutuissa harmonisissa rakenteissa, vaikkakin arvelin kuoroon tulevan lopulta myös kokeneita kuorolaulajia. Mutta koska näen omaa taidemusiikillista taustaani vasten peilaten perinteisen kansanomaisen polyfonian yksinkertaisuudesssan ja dissonoivuudessaan hyvinkin modernina ja yllättävänä, halusin niiden tunteiden välittyvän myös yleisöön. Niinpä yritin kaikin tavoin korostaa harmonioissani nimenomaan inkeriläisen tyylin piirteitä: urkupisteitä, bordunoita, sekuntiharmonioita ja heterofoniaa.

Kun olin varma, että sävellys tulee joskus valmiiksi, laitoin sähköpostia kaikille tietämilleni ammattilaulajakanaville ja kuuluttelin kansanlaulajakuoroon halukkaita. Tässä vaiheessa en ollut sulkenut pois sitäkään mahdollisuutta, että mieslaulajiakin saattaisi teokseen ilmoittautua, joten pidin kuoromuodon avoimena – sävellystyöhän oli vielä kesken. Kaikki lopullisessa kuorokokoonpanossa laulaneet naiset ilmoittautuivat mukaan muutamassa päivässä. Innostus hankkeen ympärillä oli valtava: kukaan ei kuvitellutkaan saavansa edes kohtuullista rahallista korvausta työstään, kaikki yksinkertaisesti vain halusivat mukaan näin hullunrohkeaan yritykseen.

Kun kuoron väki oli koossa, saatoin viimeistellä sävellystyön ajatellen tiettyjä jo tuntelmiani laulajia ja heidän äänellisiä vahvuuksiaan. Myös stemmajako ja kuorolaisten äänialojen laaja ambitus selvisi jo tässä vaiheessa ja saatoin reilulla kädellä kirjoittaa stemmoja myös hyvin korkeille ja hyvin matalille äänille.

Toivoin kuoron laulavan hieman eri tavalla, kuin tavanomaisen naiskuoron. Pyysin, anelin ja sain rohkeaa äänenkäyttöä, oman persoonallisen saundin esiin tuomista ja solistista otetta yhdessä

laulamiseen. Tärkeimpänä ohjeenani pidin sitä, että kuoro ei saisi pyrkiä yhteiseen yhtenäiseen sointi-ihanteeseen vaan pikemminkin erilaisten laulu- ja äänenkäyttötapojen yhteensovittamiseen. Aivan kuin inkeriläisissä kyläkuoroissa konsanaan. Lisäksi pyysin kutakin laulajaa muuntelemaan tyylinmukaisesti saadakseni mukaan heterofoniaa ja kunkin laulajan oman taiteilijaäänen.

Oma roolini oli sikäli moninainen, että teoksen säveltämisen lisäksi lauloin suurimman osan teoksen solistiosuuksista, lauloin kuorolaisena, johdin teoksen ja harjoitin sen alusta loppuun. Tämä työmäärä oli jälkikäteen ajatellen valtava, mutta innostuksen ollessa ylimmillään sitä tuskin huomasi.

Tarkka pää, tania mieli esitettiin osana Sibelius-Akatemian kansanmusiikin osaston juhlavuotta. Siinä yhteydessä koko konsertti ylipäätään oli mahdollista järjestää; 17 laulajan palkkaaminen edes näennäisellä palkalla sekä harjoitusjaksot vaativat taloudellisia resursseja! Konsertti-ilta oli hämmentävä: kuoron latautuminen ja käsinkosketeltava innostus saivat huipennuksensa, kun melkein itkusilmin tuijotin Temppeliaukion kirkon ovella kiemurtelevaa yleisön jonoa: se ulottui kymmenien metrien päähän ja näkyi kuulemma kauas: kuulin Kampissa ihmetellyn, mitä Temppeliaukiossa tänään oikein tapahtuu. Konsertti myöhästyi lähes 15 minuuttia, että koko jono saatiin sisään. Kirkko pullisteli väkeä! Myös kirkon edessä seisova Yleisradion lähetysauto nostatti juhlatunnelmaa. Sellaista innostusta en ole sittemmin kokenut.

Hullunrohkealta hanke totisesti itsestänikin tuntui. Mutta kun olimme perillä, Tarkka pää, tania mieli soi tukkia tutisuttavalla ja korvia hivelevällä inkeriläis-karjalaisella otteella.

Tarkka pää, tania mieli myös äänitettiin ja julkaistiin levynä, esittäjäksi merkittiin Ilona Korhonen Ensemble, joka jatkaa toimintaansa myös tulevaisuudesssa.

Lautakunta piti konserttiani pääasiassa ällistyttävänä ja suureellisuudessaan upeana. Näin kirjoitti arviossaan Pekka Jalkanen:

> *Ilona Korhosen kolmas jatkotutkintokonsertti oli täysosuma. Kunnianhimoinen, lähes tunnin mittainen kuoroteos sai arvoisensa toteutuksen. - - - .*
>
> *Sävelkielen voima on pelkistyksessä. Kalevalaista laulua tyylitellen Korhonen on rakentanut sävellyksensä pienaiheiden toiston ja vähittäisen muuntelun varaan. Kokonaisuudesta muotoutui koherentti sarja, joka vähä vähältä pystyi kasvattamaan intensiteettiään - - -*
>
> *17 laulajan kuoro a cappella taipui aseista riisuvaan performanssiin - - -*
>
> *Ilona Korhosen solistinen Paraske-rooli oli keskeinen, ja taitavasti toteutettuna läsnä oleva. Kuin huomaamatta hänen osallaan oli myös pitää myös harjoittamansa kuoro koossa lähes tunnin mittaisen esityksen ajan.*

Teoksen partituuri on tässä kirjassa s. 55–105. Teos on myös julkaistu äänitteenä Tarkka pää, tania mieli (Ääniä 2008).

Neljäs konsertti: Rautamuurahainen, 23.8.2009, Koko-teatteri

Neljäs tohtorintutkintooni kuuluva konserttini esitettiin Koko-teatterissa syyskuussa 2009 ja se poikkesi edellisistä konserteistani lähinnä sen pienimuotoisuuden, improvisatorisuuden ja minimalistisuuden vuoksi. Kuvailin sitä minimalistiseksi aikamatkaksi Larin Parasken luihin ja ytimiin. Jo tutkintosuunnitelmassani kaavailin neljännen konsertin olevan laskeutumista omaan runolaulutilaani, rauhoittumista Parasken mielenmaisemaan. Halusin tässä konsertissa ottaa omaksi tavoitteekseni valtavan tekstimäärän, jonka hallinnan toivoin olevan improvisatorista ja virtuoosista.

Alusta alkaen oli selvää, että haluan tehdä yhden jatkotutkintokonserteistani yhteistyössä kantelisti Pauliina Syrjälän kanssa. Olemme jo vuosia harjoittaneet vapaata improvisaatiota sekä säveltäneet yhdessä erityylisiä suuria kokonaisuuksia eikä yhteistyömme voisi olla helpompaa ja yksinkertaisempaa. Kenenkään muun kanssa en ehkä tähän koitokseen olisi uskaltanut ryhtyäkään.

Konsertti oli täysin improvisoitu, ainoastaan tekstit ovat ennalta valitut. Ainoa sovittu asia oli, että mitään ei ollut sovittu.

Konsertin toteutumista uhkasi vielä suunnitteluvaiheessa pitkälle ehtinyt raskauteni: elokuun lopussa ei enää ollut lainkaan varmaa, kykenisinkö täysivoimaisesti laulamaan, kun lastani odotettiin syntyväksi lokakuun alussa. Kuitenkin laulaminen oli vielä hyvin mahdollista ja tunsin jopa suurta helppoutta ja laulaminen tuntui kevyeltä; tunsin olevani voimissani. Tämä suurelta osalta varmasti vaikutti konsertin onnistumiseen, sillä saatoin keskittyä täysin tekstimäärän hallintaan sekä kuuntelemiseen, mikä luonnollisestikin on improvisaatiossa erityisen tärkeää, eikä voimiani tuhlaantunut äänen tai jaksamisen kanssa temppuiluun.

Rautamuurahainen esitettiin kahdesti ja molemmat konsertit olivat hämmästykseksemme täysin erilaisia niin tunnelmaltaan kuin musiikillisestikin. Myös tämä tuntui valtavalta onnistumiselta, siihenhän olimme juuri pyrkineetkin; eihän improvisaatio ole improvisaatiota, mikäli samat ideat tai aihelmat alkavat toistua!

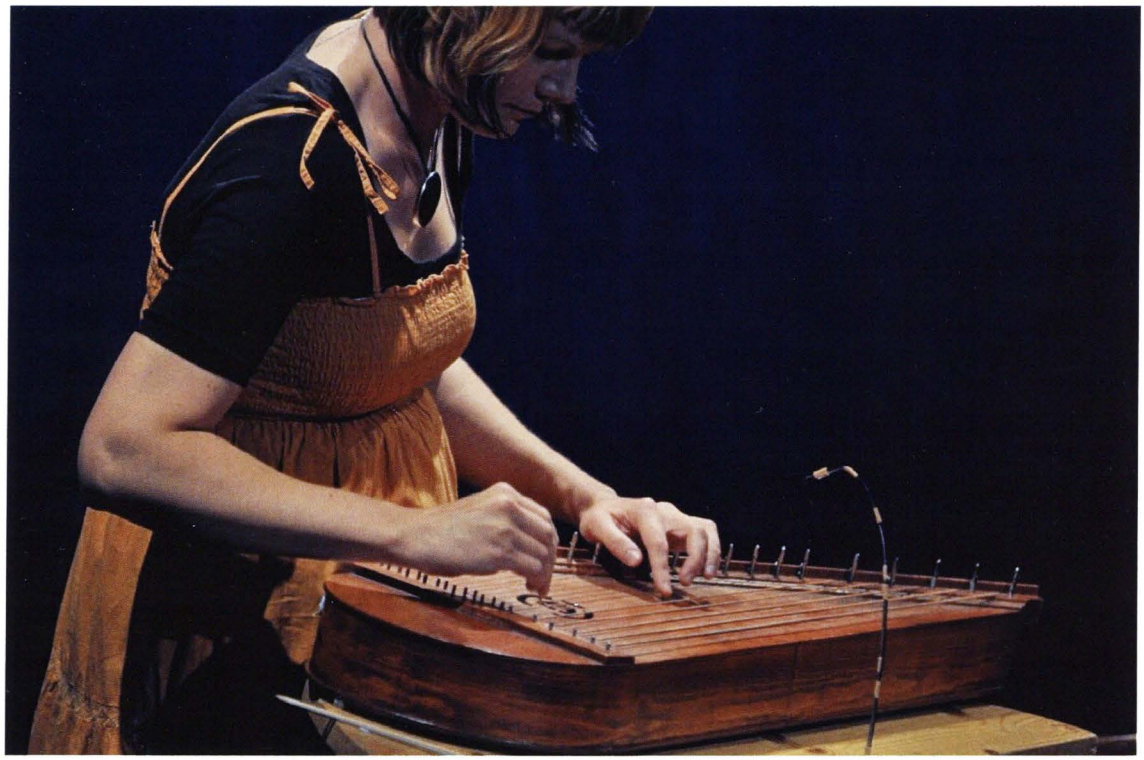

Ensimmäinen konsertti oli tietenkin jännittävä tapahtuma, mutta päätimme Pauliinan kanssa edetä rauhallisesti ja tempoilematta; tärkeimmäksi ohjenuoraksi otimme sen, että mistään hyvästä ideasta ei saa luopua liian aikaisin, vaan pyrimme kehittämään kutakin aihelmaa tarpeeksi pitkään, että se oikeasti ehtii päästä lentoon eikä kokonaisuudesta tule liian säpäleistä. Toiseen konserttiin mentäessä ohjaajani Heikki Laitinen oli antanut meille palautetta siitä, että myös kolmijakoisia rytmityyppejä olisi hyvä saada mukaan. Tämä muodostuikin sitten ongelmaksi: meidän oli lopulta vaikea luopua kolmijakoisesta rytmimaailmasta, kun saimme sen alkuun ja konsertissa oli hyvin pitkä kolmeen kulkeva osuus. Tämän huomasin kuitenkin vasta jälkikäteen, sillä konsertti alkoi kulkea alusta asti omia latujaan.

Ensimmäinen konsertti oli vielä jännittävyydessään melko harkittu ja jäykkä, mutta toinen konsertti – se, johon tutkintolautakuntakin saapui – tempaisi meidät voimakkaaseen imuunsa, flowksi kutsuttuun tilaan. Kun konsertti päättyi, pelästyin, koska luulin sen kestäneen vain parikymmentä minuuttia ja näin ollen olevan liian lyhyen. Tosiasiassa konsertti oli kuitenkin tunnin mittainen, mutta flow, ajasta ja tilanteesta poistuminen, nielaisi muistini; konsertin jälkeen en muistanut kuin sen alun ja ihan lopun, hetken jolloin tajusin viimeisten säkeiden olevan käsillä.

En halunnut kirjoittaa käsiohjelmassa, että konsertti on improvisoitu. Se tuntui irralliselta ja irrelevantilta tiedolta, koska käsitykseni mukaan konsertista oli tuleva täysipainoinen konsertti improvisatorisesta luonteestaan huolimatta. Ajattelin, että jos yleisölle on selvää, ettei konserttia ole perinteisessä mielessä sävelletty tai harjoiteltu, he keskittyvät odottamaan juurikin niitä taitekohtia, joissa musiikki hakeutuu uuteen suuntaan. Kuitenkin kaikki ne, joille tiedosta olisi jotain konkreettista hyötyä (lautakunta, kanssajatko-opiskelijat) olivat saaneet tiedon lautakuntatiedotteessa tai seminaareissa. Tämä tietämättömyys oli aiheuttanut hämmennystä joissain kuulijoissa. Silti en nytkään ilmoittaisi tätä tietoa käsiohjelmassa, jos tekisin tätä tai vastaavanlaista konserttia uudelleen.

Tutkintolautakunta oli tyytymätön konsertista etukäteen antamaani lautakuntatekstiin. Siinä ei riittävästi annettu informaatiota tulevasta konsertista. Olen tästä täysin samaa mieltä, mutta konserttia valmistellessani olin melko ymmälläni tulevasta: en osannut sanoa kovinkaan tarkasti, mitä konsertissa esitettäisiin, sillä sehän perustuisi improvisaatioon. Tämän palautteen otin nöyrin mielin vastaan.

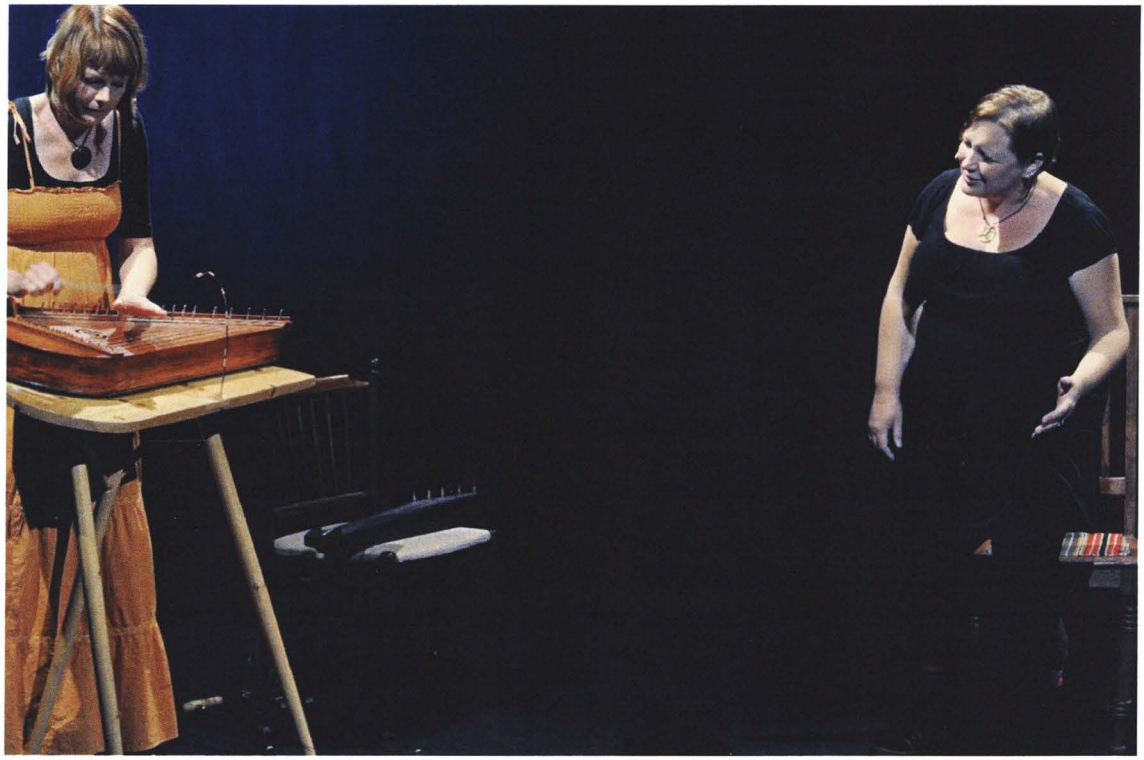

Lautakunta kiitti yksimielisesti Pauliinan ja minun välistä kommunikaatiota ja hetkessä elämistä. Yleisesti ottaen konserttiin oltiin tyytyväisiä, mutta pientä kritiikkiäkin sain. Anneli Asplund kirjoitti:

> *Eeppisissä lauluissa oli paljon hyvää, voimakasta tulkintaa, mutta laulujen esityksellinen intensiteetti jäi kuulijalle välistä ehkä vähän etäiseksi, koska vokaalinen ja instrumentaalinen dialogi vei toisinaan kuulijan huomion. Laulujen sanottava jäi joskus hetkeksi katketessaan jotenkin musiikillisen osuuden varjoon. En sano, että siinä olisi välttämättä mitään kielteistä, mutta tältä vain tuntui.*

Mutta toisaalta:

> *Ilonan konsertti herätti paljon ajatuksia, pääosin positiivisia. Se osoitti, että impro sujuu ja Parasken runot elävät. Ilonan ääni soi myös kautta linjan seesteisenä ja ilmaisuvoimaisena. Kuultiin kiintoisa, hyvä konsertti.*

Viides konsertti: Minä, Paraske, 28.2.2012, Helsingin Tuomiokirkon Krypta

Suru virret suuhun tuopi
ikäväinen itkettää
vieein silmää vettää.
(SKVR V: 410.)

Neljännen konsertin jälkeen sain toisen ihanan tyttäreni ja se muutti elämänmenoani hurjemmin kuin luulinkaan. Tutkinnon jatkaminen kahden lapsen äitinä oli työlästä, varsinkin kun puolisoni järjesti itselleen paljon reissutöitä ulkomailla ja ulkopaikkakunnilla. Siksi viidennen konsertin esitysaika venyi niinkin pitkälle kuin alkuvuoteen 2012.

Viidenteen konserttiin kulkemani matka oli pitkä. Pitkä jopa neljännestä konsertista lukien.

Olen saanut kuitenkin pitkään miettiä tämän konsertin roolia ja toteutusta viiden konsertin jatkumossa. Alusta asti olen ollut varma, että haluan laulaa yksin, soolorunolaulua. Olen halunnut päästä suurimpien runolaulajien mielentilaan, siihen jossa runokieli ja -laulu ovat äidinkieleen verrattava työkalu, eikä niitä enää tuoteta pinnistämällä vaan nauttimalla, luomalla. Tärkeimpänä ajatuksenani ja johtotähtenäni on ajatus runolaulun tuottamisesta äidinkielen tapaan: muunnellen, muutellen, halliten ja jokaisella kerralla saman tarinan taiten eri tavalla laulaen.

Viimeiseen konserttiin tultaessa pohdin paljon statustani runolaulajana. Minulla on ollut jonkin verran motivoitumisongelmia: jollain oudolla tavalla runolaulu ei tunnu enää jännittävältä, kihelmöivältä. Siitä tuntui puuttuvan se terve virheen ja laimeuden pelko, joka on mielestäni kaiken esiintymisen kirittäjä. Tämä oli pitkään minulle ongelma, kunnes oivalsin runolaulun tulleen niin elimelliseksi osaksi itseäni, että se on muuttunut tutuksi, turvalliseksi ja jonkinlaiseksi minuuden osaksi. Kuvailin kassalaulajalle tämän tunteen olevan kuin kyseessä olisi oma käteni: Se on mukanani koko ajan, mutta kun en käytä sitä, en ajattele sitä. Sitten kun käytän kättäni monimutkaisen liikkeen tuottamiseen, tuntuu erittäin mukavalta ja riemukkaalta, että se toimii juuri sillä tavalla, kuin haluan. Runolaulu ja -laulajuus olivat siis muuttuneet työkalusta osaksi minuutta.

Viidenteen konserttiin saakka kuljettuani tunsin asettautuneeni runolaulajan mielentilaan ja tunnerikkauteen sekä runolaulajan nahkoihin omassa olemuksessani. Halusin tuntea syvää läheisyyttä inkeriläisten runolaulajanaisten, eritoten Larin Parasken kanssa, kokea lyyriset ja musiikilliset tyylipiirteet läheisiksi ja tutuiksi, kuin olisin itse osana katkematonta inkeriläisten runolaulajasukupolvien ketjua. Toivoin saavuttaneeni runolaulajana rauhan ja varmuuden laulaa omasta elämästäni ja omista mielenliikkeistäni sykähdyttävästi, vahvasti ja väkevästi kuin Inkerin laulajat aikanaan, kaikkia runolaulun tyylipiirteitä ja mittasääntöjä – tieten tai tiedostamatta, automaatioksi muuttuneena – kunnioittaen.

Kuukautta ennen viimeistä konserttia olin kovasti eksyksissä. Ohjaajani ja kanssaesiintyjäni Heikki Laitinen ei pitänyt alkuperäisiä suunnitelmiani konsertista riittävän loistokkaina tohtorintutkintomatkani viidenneksi konsertiksi. Olin halukas uppoutumaan soolorunolauluun ja runolauluimprovisaatioon kuvainnollisen kenttämatkaajan johdolla, mutta aloin tuntea itseni epävarmaksi Heikin

sanojen jälkeen. Eikö runolaulajan mielentilaan pääsy, Larin Parasken nahkaan ujuttautuminen, ollutkaan riittävää aiheen hallintaa osoittava näyte?

Sovimme kolme harjoituskonserttia Kulttuurien museoon Helsinkiin, noin kuukautta ennen varsinaista tohtorintutkintokonserttia. Päätimme Heikin suosituksesta koettaa erilaisia muotoja esitykselle ja hakea sopivaa suhdetta improvisaation ja ulkoa opitun välille. Lisäksi tärkeä haaste oli Heikin roolin saaminen luontevaksi ja johdattelevaksi.

Ensimmäisessä harjoituskonsertissa Heikki haastatteli ja laulatti minua, Parasken oppilasta. Toisen konsertin lauloin kokonaan yksin, ilman johdattelua, mutta en myöskään ollut päättänyt etukäteen, mistä teemoista laulaisin. Kolmas konsertti oli omasta mielestäni onnistunein kokonaisuutena. Siinä Heikki haastatteli minua myös, mutta Neoviuksena: "tässä on runolaulaja, joka on asunut meillä vuoden ja olemme nyt saaneet kerätyksi 3200 säettä..."

Päädyimme kuitenkin Kryptan konserteissa esitysmuotoon, jossa Heikki vain laulamalla johdattelee konsertin alkuun. Se tuntui kuitenkin luontevimmalta ja vähiten keskittymistäni uhkaavalta tavalta markkeerata Parasken ja Neoviuksen suhdetta.

Kaikessa käsittämättömyydessään tämä viimeinen, konserteistani improvisatorisin ja yksin minun harteillani tukevasti, mutta ponnistellen pysyvä kokonaisuus stressasi minua eniten. Ehkä siksi, että tätä konserttia oli vaikea harjoitella: jos harjoittelin ja sovin itseni kanssa rakenteen ja muodon, improvisatorinen henki kaikkosi. Se kuitenkin oli se, jota halusin konsertissa eniten ilmentää ja sellaisena mielentilani pitää.

Konsertin nimi, Minä, Paraske, olisi suotavaa lukea kaikissa merkityksissään: Minä ja Paraske, Minä eli Paraske sekä Minä, Paraske, erillisinä henkilöinä, erillään toisistaan.

26.2. lauloin ensimmäisen, harjoituskonsertiksi aiotun konserttini. Tupa olikin täysi, mikä tuli itselleni hieman yllätyksenä; ovihenkilökunta laski 117 kuulijaa. Heti ensimmäisestä laulamastani säkeestä alkaen yleisö eli täysillä mukana: tuki ja otti vastaan, kun syöksykierre alkoi olla liian

vauhdikas. Ensimmäinen säkeeni, Tupa on täysi tuppisuita, kirvoitti naurunremakan, ja heti tiesin tästä tulevan hyvän konsertin. Yleisö eli tarinoissa mukana, seurasi tarinoiden kulkua tarkasti, mikä on näin kollektiivisesti harvinaista. Yleisöstä kuului huokailua ja puuskahduksia tarinan ollessa rajuimmillaan ja välillä naurua ja hipihiljaisuutta tarinan niin edetessä. Oli huima tunne esittää tarinoita sellaiselle yleisölle: saatoin todellakin keskittyä tarinoiden värikkyyteen ja tapahtumarikkauteen. Tämä yleisön mukana eläminen antoi hirveän haasteen toiselle, varsinaiselle tutkintokonsertille, sillä olin varma, että toisena iltana yleisö ei millään voisi olla yhtä tukeva.

Varsinaisena tutkintokonsertti-iltana 28.2. konserttitila pullisteli väkeä. Soolorunolaulua oli tullut kuulemaan yli 200 kiinnostunutta, mikä on mainittavan suuri määrä näinkin epämuodikkaan taiteenlajin kohdalla. Yleisö oli ensimmäistä konsertti-iltaa jähmeämpää, mutta silti hengitti kanssani yhtä aikaa. Ensimmäisen parikymmentä minuuttia minulla oli pieniä keskittymishankaluuksia: oli totuteltava yleisön erilaisuuteen, hiljaisuuteen, paikalla olevan pikkulapsen häiritseviin ääntelyihin sekä jonkun kuulijan kuljeskeluun, oven paukutteluun ja itsekseen puhumiseen. Siinä mielessä oli hyvä, että kaikki tämä häiriö sattui konsertin alkupuoliskolle ja sain konsertin tunnelman nousemaan loppua kohti.

Lautakuntapalaute oli hivelevää ja kiittävää, joskin myös aiheellisia kritiikin aiheita mukaan riitti. Pekka Jalkasen mielestä olin valinnut puisevia melodioita, mistä olin oikeastaan samaa mieltä. Nimenomaan jälkimmäisen konsertti-illan melodiikka oli vaisua, vaikka sainkin siihen muuntelulla aika paljon eloa. Jalkanen totesi minun myös menneen "teksti edellä" tarkoittaen tällä sitä, että olin nostanut tekstin musiikillisen ilmaisun edelle. Itse ajattelin nostaneeni tekstin vihdoinkin musiikillisen ilmaisun rinnalle, entistä tasavertaisempaan asemaan.

Pekka Jalkanen kirjoitti:

> *Tulkintaa hallitsi pieneleisyys, harkitut nyanssit, oikein mitoitetut kontrastit ja erittäin luonteva eläytyminen. Tuomiokirkon kryptan kuivassa akustiikassa lauluääni joutui ankaraan läpivalaisuun, ja paljasti loppupuolella sinänsä merkityksettömän flunssaveron.*
>
> *Summarum: Kryptassa kuulimme ja näimme Larin Parasken. Ilona Korhonen jätti itsensä nöyrästi sivuun ja tavoitti tietojensa ja taitojensa avulla kalevalaisen laulannan ytimen. Hieno päätös tohtorikonserttisarjalle!*

5 Pohdintaa

Tohtorintutkintooni kuuluvien viiden konsertin sarja on ollut antoisa matka. Se on ollut sekä seikkailu, että määrätietoinen matka lähtöpaikalta päätepisteeseen. Parasta, mitä muusikolle voi kehittyäkseen tapahtua, on mahdollisuus keskittyä yhteen asiaan kerrallaan: sen pyöritteleminen joka suunnalta, kääänteleminen jokaiselle syrjälleen ja sen tarkastelu niin mikroskoopilla kuin lintuperspektiivistäkin. Olen oppinut paljon, olen nauttinut paljon.

Näistä viidestä konsertista itselleni merkityksellisimpiä ovat kolmas, Tarkka pää, tania mieli sekä viimeinen, Minä, Paraske.

Kolmas konsertti, Tarkka pää, tania mieli 17 kansanlaulajan kuorolle oli suuritöisin ja ehkä kokonaisuuteen sopimattomin, mutta silti konserttina valtavan onnistunut. Kuorolaisten innostus ja pyyteetön paneutuminen asiaan teki säveltäjään suuren vaikutuksen ja loi uskoa tulevaan. Ajattelenkin kolmannen konserttini olevan suuri suunnannäyttäjä tuleville postdoc-hankkeilleni.

Viimeinen soolokonserttini puolestaan oli merkittävä siksi, että siinä vihdoinkin tunsin pääseeni ruonlaulajuuden ytimeen, siihen universaaliin runolaulutilaan, jota olen havitellutkin. Siihen, jossa ei enää ole kovin tärkeää, kenen laulajan versiota teemoista laulaa, vaan merkittäväksi on tullutkin se, mitä sisältöä juuri minun versiossani on: kuinka minun sankarini käyttäytyy, missä minun sankarini pistäytyy ja miten minä tarinaa kuljetan. Vapaus ja rohkeus heittäytyä runolaulu-flown vietäväksi pelkäämättä virheitä tai pakoreitittömyyttä antoi konsertissa ja toivottavasti jatkossakin tulkinnan ja draaman kaaren kehittelyn vapautta.

Oma työskentelyni on ollut välillä raivokkaan innokasta, välillä miltei alitajuntaista. Olen kuitenkin melko tyytyväinen saavutukseeni, sillä tänä 6,5 vuoden aikana, jonka tutkinnon tekemiseen olen kuluttanut, olen myös saanut kaksi lasta, olen ollut äitiyslomalla ja äidin työssä välillä muusikon työtä enemmän. Onneksi olen kuitenkin saanut kootuksi ajatukseni ja muusikkouteni tohtorin tutkinnon tekemiseen välillä hyvinkin tiiviisti. Tutkintoni on ollut merkittävä askel muusikkouteni kehittymisessä: tällaista koulutusta yhden rajatun aiheen sisällä en olisi osannut ilman tutkinnon tekemisen tuomaa määrätietoisuutta saada.

Aion jatkaa eteenpäin oman elämäni Paraskena – pelkäämättömänä, hillittömänä, keskittyneenä ja paneutuneena runolaulajana.

6 Kirjallinen työ

Olin tutkinnon suunnitteluvaiheessa päättänyt tehdä kirjalliseksi työkseni nuotinnoskokoelman inkeriläisistä lauluista. Se tukisi somasti pyrkimystäni oman elämäni Larin Paraskeksi. Se opettaisi mahdollisesti Parasken maailman musiikillista ajattelua. Kuten elämässä, asiat muuttuvat. Olemme Helsingin yliopistosta inkeriläisestä laulusta tohtoroituvan Kati Kallion kanssa tekemässä postdoctai muuna hankkeena samanlaisen mittavan työn kuin teimme jo ennen kummankin tohtoriopintoja vienankarjalaisen laulun osalta: mittavan inkeriläisen laulun nuotinnus- ja litteraatiohankkeen Suomalaisen Kirjallisuuden Seurassa, johon jo saimme pienen aloitusapurahan Suomen Kulttuurirahastolta. Aiomme siis nuotintaa kaiken Suomessa saatavana olevan arkistomateriaalin. Hanke ei ole jättimäinen, mutta kuitenkin niin suuri, että se sai tohtorin tutkintoni kirjallisen osuuden näyttäytymään uudessa valossa. Tuntui nimittäin siltä, että tämä oma pieni sarkani tässä kohdassa jäisi viipaleena tulevan suuren hankkeen varjoon. Ja myös transkriptiomotivaation keskipiste siirtyi tähän uuteen hankkeeseen.

Halusin kuitenkin, että varsinainen kirjallinen työni olisi kirjaimellisesti tohtorin tutkinnolle asetetun lausekkeen mukainen: taiteellisia tohtorin tutkintoon kuuluvia opintoja tukeva kirjallinen työ. Päiväkirjaa, portfoliota ja prosessianalyysiä pidän monessa yhteydessä varsin sopivina työskentelymetodeina, mutta mietin syvällisesti, mikä kirjoittamisen tai kirjallisen työskentelyn muoto tukisi syvällisesti juuri minun kamppailuani Parasken runolauluopissa. Mistä työstä olisi eniten hyötyä yhtä hyvin minulle kuin taideyhteisöllekin?

Viimeinen konserttini oli lähes kokonaan improvisoitu ja halusin siihen irrottelevaa, omasta päästä laulamisen otetta. Tämän konsertin harjoittelu ja koko pitkä prosessi, kuten kaikki runomittaa ymmärtävät varmaan käsittävät, on aloitettu jo vuonna iki ja turso, liki viisitoista vuotta sitten. Yhdeksi harjoittelumetodiksi otin kirjoittamisen – kalevalamittaisten runojen kirjoittamisen. Kun periaatteessa sain alustavasti hyväksyviä nyökkäyksiä professoreilta, päätin ottaa missiokseni kirjoittaa oman pienen runokirjani Pieni runon-seppä 2012.

En kuitenkaan kritiikittömästi syöksynyt kalevalamittaisen runouden kirjoittamisen kimppuun. Olen keskustellut aiheesta monien arvostamieni runokielen tutkijoiden kanssa ja purkanut sydäntäni: uuden kalevalamittaisen runouden kirjoittaminen on hirvittävän vaikeaa. Vaarana on sortua banaaliin modernisointiin ja runokielen kauneuden ja monimutkaisuuden hävittämiseen.

Asetin itselleni joitakin vaatimuksia:

1. Tekstin on oltava modernia.

Koska kalevalamittainen runous on tiukasti mittaan sidottua, haluan runojeni olevan siltä osin puristisia. Kuitenkin haluaisin tekstieni olevan leimallisesti uusia, mutta en halua luopua runokielestä. En halua myöskään, että runoni ovat banaalimoderneja. Tutkin siis, mitä jää jäljelle? Tematiikka, aiheet, tietynlainen kuvasto, tyylinmukaiset tavulisäykset?

Kymmenisen vuotta sitten eräät seurat alkoivat järjestää kalevalamittaisten tekstien kirjoituskursseja ja näiden hedelmistä sitten julkaistiin runokirjoja, joihin sai tekstinsä melkein jokainen, jota kursseille osallistui. Itse koen nykykirjoitelmissa ongelmaksi nykyaikaisen sanaston tuomisen runoon. En itse tuomisen vuoksi vaan siksi, että runot ovat helposti teennäisen moderneja, banaaleja, jos niiden pääteemaksi tulee kännykkä tai jääkaappi. En pidä pahana sitä, että tekstissä esiintyy jotain nykyaikaisia sanoja tai tematiikka revitään cappuccinosta, mutta en pidä näitä näkemiäni runoja tyylikkäinä; niistä puuttuu runokielen lento. Modernin ilmeen on siis tultava jostain muualta tai edes jollain tapaa runokieltä kunnioittaen.

Haluan myös leikitellä mitan yhtaikaisella särkemisellä ja säilyttämisellä, esimerkiksi säkeenylitykset tuovat teksteihini uutta rytmiä.

2. Teksti noudattelee runokieltä

Tämä kohta on vaikea. Uusista runokielellä etenevistä runoista jäävät helposti uupumaan kansanrunon onnahtavat, epätäydelliset ja rumat säkeet; roska siivotaan sivuun, ettei lukija vain kuvittelisi runoilijan noin huonoja säkeitä kirjoittavan. Kuitenkin juuri ontuminen tekee kansanrunosta juuri niin kauniin ja kaunokielinen sileys Helkavirsistä oman runouden lajinsa. Kansanrunoissa ei ilmene sivulausemuotoisia säkeitä, niitäkään en juuri kelpuuttanut mukaan. Halusin kirjoittaa kansanrunoa ihanteenani pitäen.

Kansanrunoissa on laskennallisesti mukana 2% mittavirheellisiä, kalevalamitan säännöistä poikkeavia säkeitä. Asetin itselleni myös tavoitteen jättää mukaan sellaisia.

3. Teksti saa mielellään olla aforistista ja metaforista

Tekstin ei tarvitse aueta heti. Siksi pidän ajatuksena kiinni sanataiteen vapaudesta kuvata asioita metaforin. Lisäksi sallin itselleni aforismit. En aio selittää tekstejäni. Jos ne eivät aukene, saatan valottaa, mutta en selitä mitään puhki. Tosin valitsemani tyyli toivoakseni aukenee arkitasolla myös viisivuotiaalle, metaforisella tasolla sitten niille, jotka ajatukseni juoksua seuraavat.

4. Tekstin pitää olla kaunis myös nähtynä, luettuna, mutta saa sen laulaakin

Luontevin tapa lähestyä kalevalamittaista runoutta on perinteet huomioon ottaen tietenkin laulaminen, mutta haluan runojeni puhuttelevan luettuinakin. Toivon tekstin olevan kaunis katsella: rytmikäs ja harkittu.

5. Kaikkien runojen ei tarvitse noudattaa näitä kaikkia vaatimuksia

Runot ovat erilaisia. Jokaisessa tekstissä on oma ulkokierteensä. Toiset ovat hyviä toiset huonoja, osa on kokeiluja. Mutta silti harkittuja tutkielmia.

7 Kirjallisuus

Tutkimuskirjallisuus

Hirn, Yrjö 1939. Larin Paraske. Suuri runolaulaja. – Hirn, Yrjö: Matkamiehiä ja tietäjiä. Tutkielmia suomalaisesta sivistyksestä ja Kalevala-romantiikasta. Helsinki: Otava
Haavio, Martti. 1943. Viimeiset runonlaulajat. Helsinki: WSOY.
Lauerma, Petri 2004. Larin Parasken kielellisestä variaatiosta. Helsinki: SKS
Nenola, Aili 2002. Inkerin itkuvirret. Ingrian laments. Helsinki: SKS.
Timonen, Senni 2004. Minä, tila ja tunne – Näkökulmia kalevalamittaiseen kansanlyriikkaan. Helsinki: SKS.

Muu kirjallisuus

Harvilahti, Lauri 1992. Kertovan runon keinot. Inkeriläisen runoepiikan tuottamisesta. Helsinki: SKS
Lauerma, Petri 2001. Larin Parasken epiikan metriikasta. – Virittäjä 105:1, 44 –58. Helsinki.
Launis, Armas 1904. Kertomus runosävelmien keräysmatkasta Inkerissä kesällä v. 1903. –Suomi IV:2, 49 –53. Helsinki: SKS
Launis, A. 1907. Kertomus sävelkeruumatkasta Inkerissä kesällä v. 1906. – Suomi IV:5, 103 –116. Helsinki. SKS.
Launis, A. (toim.) 1910. Suomen kansan sävelmiä. Neljäs jakso: runosävelmiä. I. Inkerin runosävelmät. Suomalais-ugrilaisen Seuran toimituksia 68:1. Helsinki: Suomalais-ugrilainen seura.
Nenola, Aili & Timonen, Senni (toim.) 1990. Louhen sanat. Kirjoituksia kansanperinteen naisista SKST 520. Helsinki: SKS.
Neovius, Adolf 1893. Parasken runot. 1. vihko. Kokoeli ja toimitti A.N. Porvoo: WSOY.
Nevalainen, Pekka & Sihvo, Hannes (toim.) 1991. Inkeri. Historia, kansa, kulttuuri. SKST 547. Helsinki: SKS
Timonen, Senni 2004. Mihin perustuu Larin Parasken maine? – Biophilos 4/04, 29 –35. Helsinki: Bibliofiilien seura.

Lähteet

Suomen Kansan Vanhat Runot (SKVR): V, 1 –3, Itä-ja Pohjois-Inkeri
Suomen kansan sävelmiä: Inkerin runosävelmät, Karjalan runosävelmät
Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran äänitearkisto

Kulje mulle yön valona

Ilona Korhonen 2012

kerran kulki saksalainen
suomen sievässä suvessa
käen kullan kukkuessa
lehden puussa liikkuessa
kulki saksan saappaissa
silkkisissä sotkimissa
vetimissänsä keveissä

se oli kulkuri sisältä
matkamies veren vetämä

sadeaamuna somana
veteli vesikelissä
saksalainen, ulkomainen
kummallinen kansalainen

kävi silloin kummemmasti
kulkurille kehnommasti
tuli paarma pohjoisesta
karhu kuuma koillisesta
paarma pohkeesta piteli
karhu persaukset puraisi
nuttu silkkinen repesi
iho tumma vuotavaksi
perä purtuna kuleksi
itki halkilahkeisena
valitti vähäpukeisna

lähti naista etsimähän
naista taikka tyttölasta
verensä seisauttajaksi
tumman nahkan paikkaajaksi
silkkinsä silittäjäksi
palkeenkielen parsijaksi

löysi naisen, lausutteli
kysytteli, poimetteli
"lähe neitonen minua
paikkaamahan kiertolaista"

"en lähe minä sinua
kun en tunne kuntoasi
uskoasi, äitiäsi
sitä paitsi suomen maassa
miehet paikkaa toisiansa
yhtä taiten sen sekevät
naiset kulkevat kylillä
kiertolaisina menevät
niittävät, kotiin ajavat
siinä missä miehenpuolet"

löysi naisen, löysi toisen
kaikki nuo samoin sanoivat

lähti miestä etsimähän
miestä taikka poikalasta
verensä seisauttajaksi
tumman nahkan paikkaajaksi
silkkinsä silittäjäksi
polven paikan parsijaksi

homoksi pojat sanovat!

tuohon vuosi matkamiesi
kuihtui niille seisomille

mekin armon ansaitsemme

suomen neidon poskipäille
veri vaatii kukkasensa
suomen poijan tricolori
kukkii silmäkulmillansa
ensin on sinisenmusta
reunoilta vähän punainen
sitten kullankellerväinen.

suomen poika puolestansa
tunnetahan niin jaloksi
hän rakas ja rauhallinen
mielestänsä miehuullinen
luonnossansa lempeyttä
syämmessänsä siveyttä

korvat kyllä voimallansa
heilauttaa heliseviksi
pamauttaa pakottaviksi
näin halu herätettihin
valistus viritettihin
naisen päässä pienemmässä
huulen halkaistun takana.

mekin armon ansaitsemme

lepäele lilli kiiski
kiven alla kiikuttele
kala pieni pötköttele
nimetöinen niljakkainen
sanomatoin sammaleinen
kiiski kitukasvullinen
ahven aivolta vähäinen
ristiturpa tuppeloinen
väinämö vähäväkinen
lepää vielä kun kykenet

nyt putoot pataiseheni
työnnyt tummaan tunnelihin
syteen seinäsammioisen
hunajaisehen upotan
makiaiseen mahlasehen
purppuraisehen punaseen
hehkuun huhmaren hukutan
huumaan hulluun hieromahan
kuumaisehen kulkemahan

kulje mulle valkeana
kalpeana yön valona
näytä tietä, johdattele
suosittele, kannattele

älä anna kontien tulla
yön susien ennätellä

taidat tietää tarkemmasti
ehkä vieläkin paremmin
kuka on kulkija yössä
kulkee kontien käpälin
suden nahka päällyksenä
viittana vihaiset villat
kynsineen kipinää lyövin
hampaineen katua syövin

jos tuon tiedät tarkemmasti
tunnet yössä kulkevaiset
sinut luonani nukutan

hei te tyydyttymättömät
tytöt työntelemättömät
mekot melan menemättömät
hameet halkaisemattomat
tulkaapa tytöt minulta
naisetkin narisemahan
kysymään kylyttäjiä
tyynnyttäjiä typykät

mul on veijot viiet kuuet
kuuetkin kupehillani
seitsemät selän takaiset
kymmenet kylen alaiset
partasuiset on urohot
sekä hupsut haivenpäiset
nuoret miehet naimattomat
vielä on kokemattomat
on jotain joka akalle
joka mielen mielehistä

minä en valvo veikkojani
veijojani viljojani
lainaelen lassejani
ilman palkatta panuja
mustasukatta suloja

täällä täyttä tarvitahan
täältä aina annetahan
teille tarvitsevaisille
puutteen alla astuville.

tuhon tiesin jo tulevan
pelkäsin pahan puhuvan
kuolon kohta korjoavan
nostavan kivirekehen
manan maille maanittavan
menetyksen multa vievän
kultaiseni, ainoiseni
lellon lempilintuiseni

enkelit hyvät hymyili

peräkammarin pesässä
poika pullea pesivi
siitä suurta toivottihin
suurta miestä mietittihin
taottihin taitavaista
ootettihin oppinutta

sokeria suuhun saanut
herkkua joka lajia
eineksillä on eletty
roskaruualla ravittu
kantoi mamma murkinoita
kyty kermakakkusia
iso kaljatkin imetti
sisko savututti sikarit
vielä päätänsä silitti
sekä perseen pyyhkieli

poika kasvoi kasvamistaaan
yleni ylenemistään
voita suussansa sulatti
silavoita suurenteli

oppi päänsä painamahan
painamahan pieluksehen
oppipa lepäilemähän
oikasemaan oljillensa

hullu nainen ullakolla
huutaa aina iltasella
illalla etähä kuuluu
kauas kuuluu kastehella

huutaa aina iltasella
niin että kakarat pelkää

huutaa sulhasten nimiä
sulhot lähtivät luvatta:
yksi lähti kirjan päälle
toinen naapuriin ukoksi

kolmas karkas kirkkomaahan

unohdus unen toveri
utuneidon niemen päässä
tuopa tunteja kerivi
ajan lankoja pitävi
taskuunsa taputtelevi
paidan alle peittelevi
tunne en tuntien tulevan
en tulevan, en menevän
vuosien vilahtelevan

unohdus unen toveri
kirottu on kumppanina
kaivattu avittajana

kerran olin miekin vanha-
piika, paksu ja pariton

päivällä nukuin kuin kuollut
illalla lepäilin, itse
leipäni ja voini vuolin,
itse itseni huvitin

kasvatin perälihoja
paksuiksi, punakkapäiksi
poskipäitä, pyöreemmiksi
kaikki tarttuma-alani.

mutten kelvannut, kenelle
olisin sopinut sitten?

minä pelkään teitä kahta
ja rakastan teitä kahta
elämäni silmissänne
sydämein kätösissänne

mullin mallin, sinne tänne
ympäri ämpäri ähellä
kadun poikki, toisen alta
kolmannen yli yritä
kaksin, kolmin tai porukka
joukko suuri, järki pieni
tohina ja ryysis tuolla
sähinä ja ruuhka täällä
sataa, paistaa tai pyryttää
loska litsis lätsis näyttää
pissivi kadun ojaset
kastelee kadun alaiset
sekä päälliset pakanat

muurahaisia keossa
inehmoita kaupungissa
kulkee nyt kukin kuningas
matkoihinsa, toimihinsa
yltä päältä käärittyinä
käätyihinsä kullattuihin

jaksaako tätä tivata
toiselta ja kolmannelta:
minne matka, miksi kiiru.
hautaan vai parempiin säihin
kevään jäihin, talven päiviin?
järjet päihin nyt inehmot!

tunnit, minuutit, sekunnit
viikot vuosiksi venyvät

odottavan aika pitkä
pelkäävän ajat pitemmät

lähteessä vesi pysähtyy
jäätyy, lakkaa läikkymästä
silmä sammuu sitkeimmänkin
ja käy kylmä joutavaankin
päivänä jonakin täällä
ystävällä, emoparalla
isällä ja siskosella
vielä kerran itselläkin

vaan on miksi vaikeasti?
miksei hiukan helpommasti?

niin läksi miun emoin
läksi kaunis kantajaini
läksi hurmeen heitäntähän
pienen piikin pistäntähän
matkalla emo väsyvi
jaksa ei jalka muunne viiä
käsi painella paremmin

kompastu miun emoin
kaatu kaunis kantajaini
löi on varpaansa kivehen
koipensa katuun kilautti

alko kaunis kantajani
alko vuoteessa lässii
kassoit vieraat viipurista
tohtorit tiedon kylästä
näytti veistä viisahammat
puukkoa paremmat miehet

kävi on viikon vuotehessa
kävi on viikon, kaks makasi
viikon tai vuoen päivät
jo alkoi iho märätä
pohkeet pois puota

lähin noijille kylille
läksin arvan tietäjille
onko apua emolle
helpotusta huolillee

noijat sanoo kuolovaksi
lääkärit paranovaksi

läksin noijilta kotihin
astuin arvan tietäjiltä
veli arkkua tilaavi
sisko kukkakimppuisia
minä siitä itkemähän
emon kohtoa kovoa
ison huolta suurempata

meni päiviä vähäsen
kulu viikkoja enempi
nosti päätänsä emoni
kättänsä on kantajaini
emo nousi vuotehesta
itse helmansa keräsi

"mitäs itket pienimmäinen
pienimmäinen, nuorimmainen"
"itken noitien sanoja
veljen vääriä tekoja
siskon luuloa pahoa"

"älä itke pienimmäinen
pienimmäinen, nuorimmainen,
ei ole aika siun emoisi
ei ole aika kantajaisi
käydä tuon on ilmaisihin
kulkea on pilven päälle
tästä vielä kuljetahan
päällä maan on kantavaisen
kanssa kullaisen isosi
kantajana kaunoisena."

muut on menneet, jotkut jääneet
yhdet yksin aina käyneet

lähtivät pakon edessä
jäivät tahdotta omatta
yksin kulkivat halutta

oli vielä yksi nainen
lähti aina tahtomalla
kulki yksin kuin halusi
mutta jäänyt ei ikinä
paikallensa, ei sijalleen

liekö ollut onnellinen
talotta ja karsinatta
ilman lasten leikin ääntä
lieden lämmöttä,

olisi
itkenyt ihanat illat

ykspä kylvää, kyyhättelee
hienohelma heittelee
synkkiä sanan siruja
sanoja satateriä
kyitä kielen kantimista
käärmeen kieliä kipeitä

syljeskelee, nieleskelee
sitten sappea satelee
silmistänsä kyyneleinä
pulputtelee pyöriöitä
poskillensa, rinnoillensa
kaulansa soman sivuitse
kuin sataa sateiset kärjet
tippuu kuin vesitikarit

polttaa maan tulen jälelle
tulella tukistelee
pakastaa palelevaksi
jäällä järkähyttelee

nurmikaan ei kasva sinne
ruoho pysty ei rehota

siitä siskolle sopua
kannustusta kaunoiselle

sitä en kadu ikinä
siitä mieltäni pahoita
etten päätäin rinnallesi
päätäin olkapäätäs vasten
painanut mä yhtä kertaa
en yhtä enkä ikinä

kaada kanssani pikari
putelistasi pisara
viime helmi murhehia
toinen tippanen surua
janoiselle huulelleni
lemmenjuomaa kuivuneelle

sitten en kadu ikinä

Ilona Korhonen:

TARKKA PÄÄ, TANIA MIELI

TARKKA PÄÄ, TANIA MIELI

17-henkiselle kansanlaulajien kuorolle

Larin Parasken tekstiin

1. Intro

Ilona Korhonen 2008

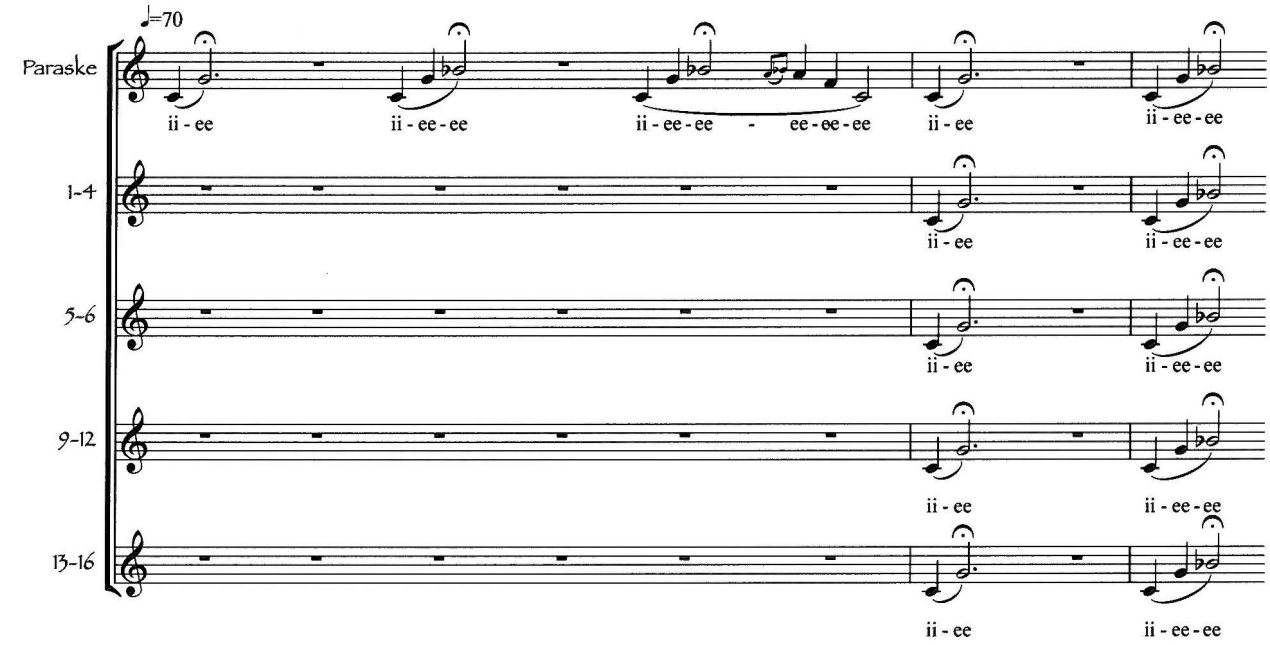

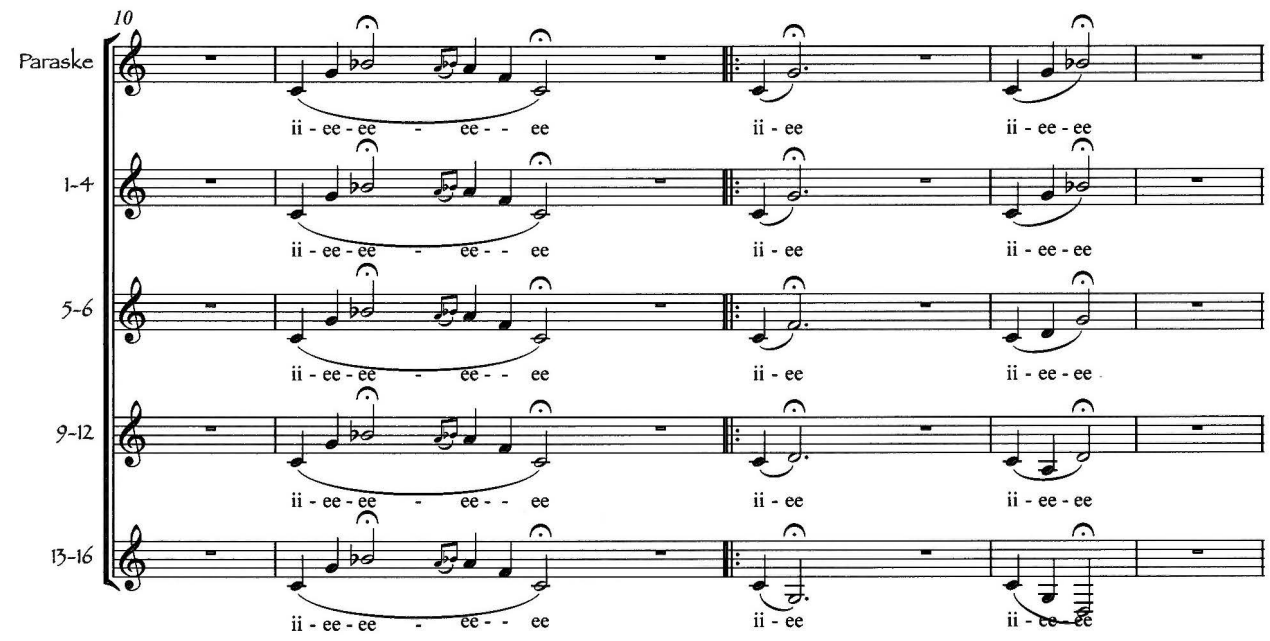

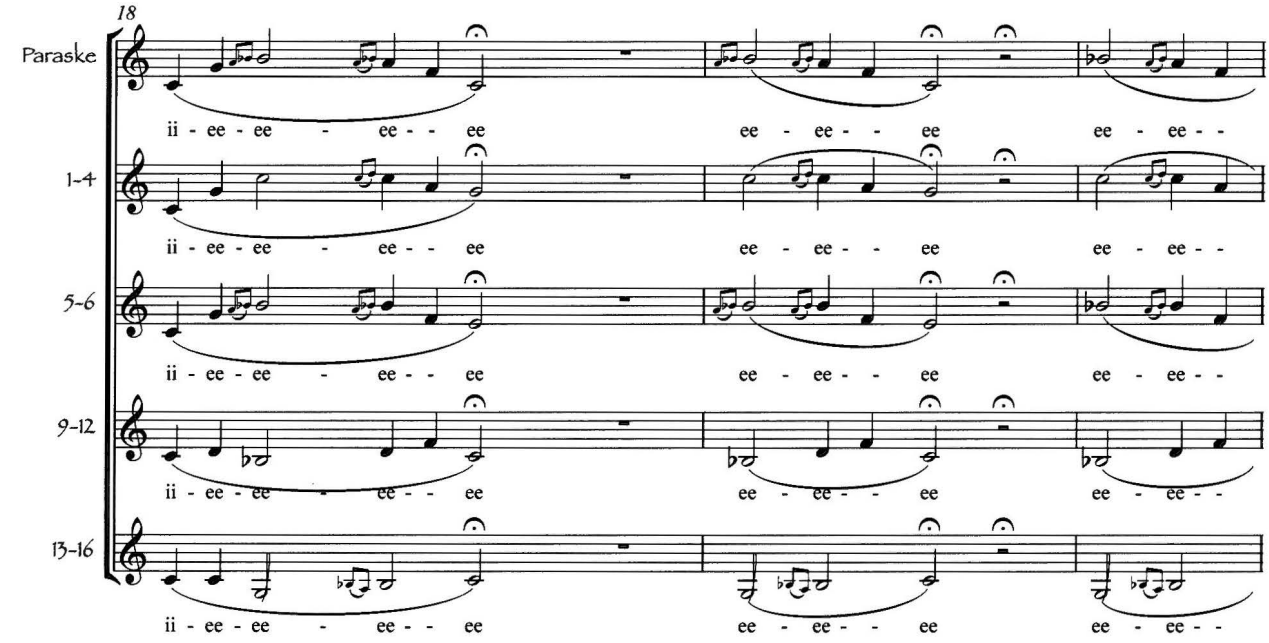
18
Paraske
1-4
5-6
9-12
13-16
ii - ee - ee - ee - - ee
ee - ee - - ee
ee - ee - -

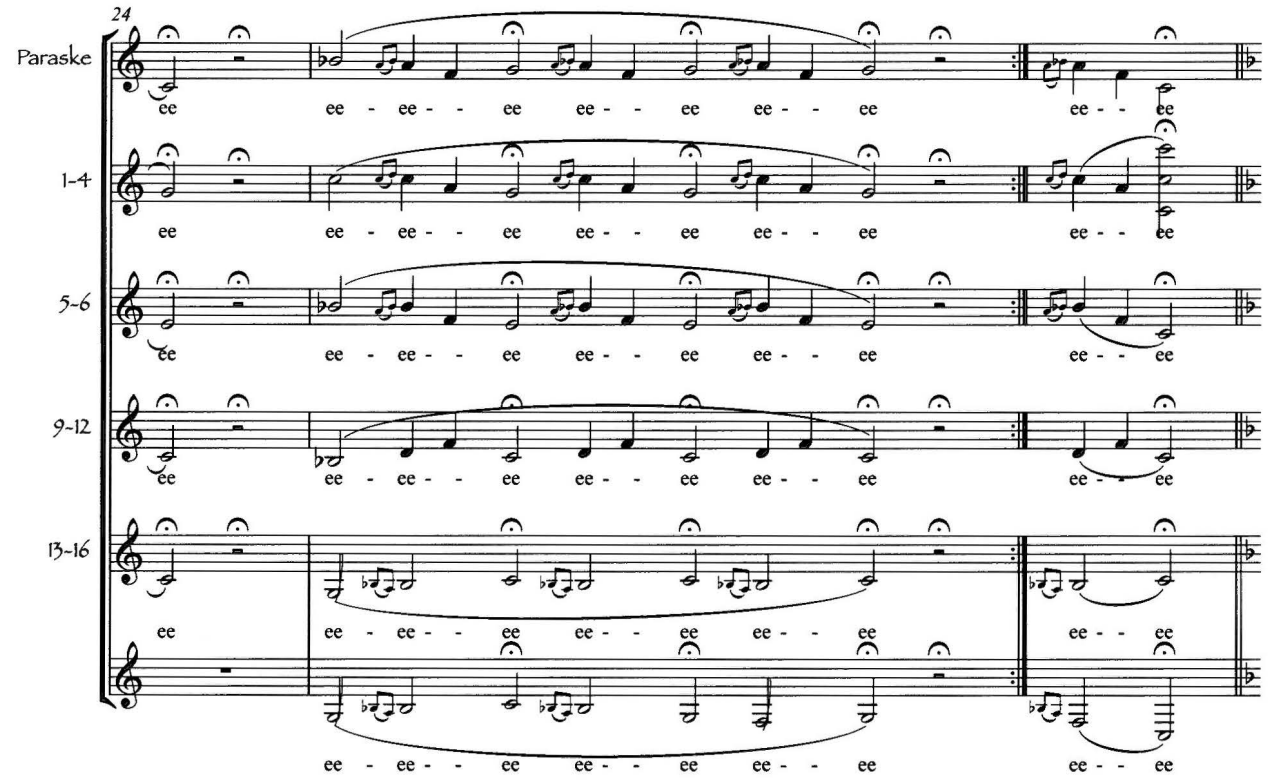
24
Paraske
1-4
5-6
9-12
13-16
ee
ee - ee - - ee
ee - - ee

Laulasíhan mie kotona

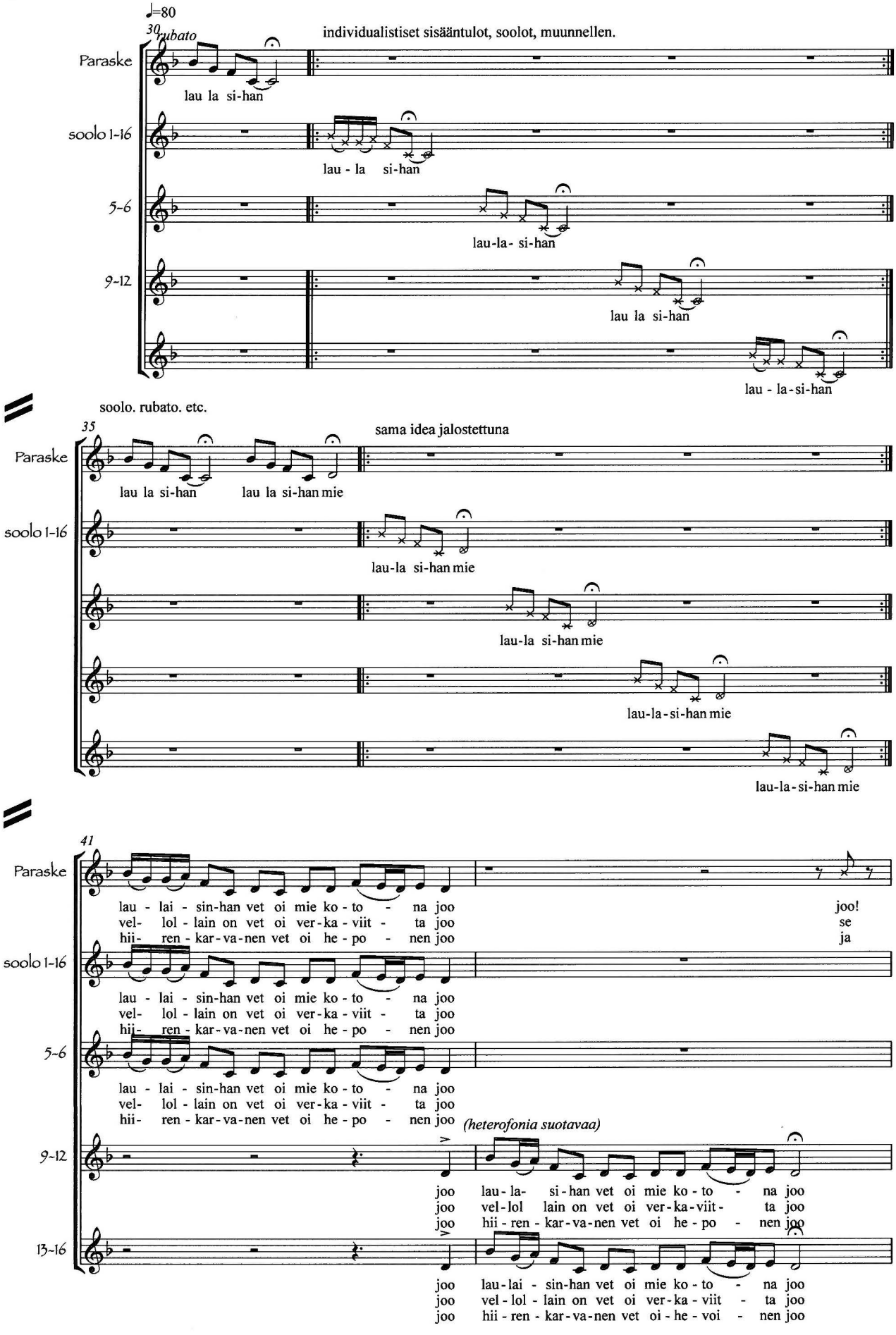

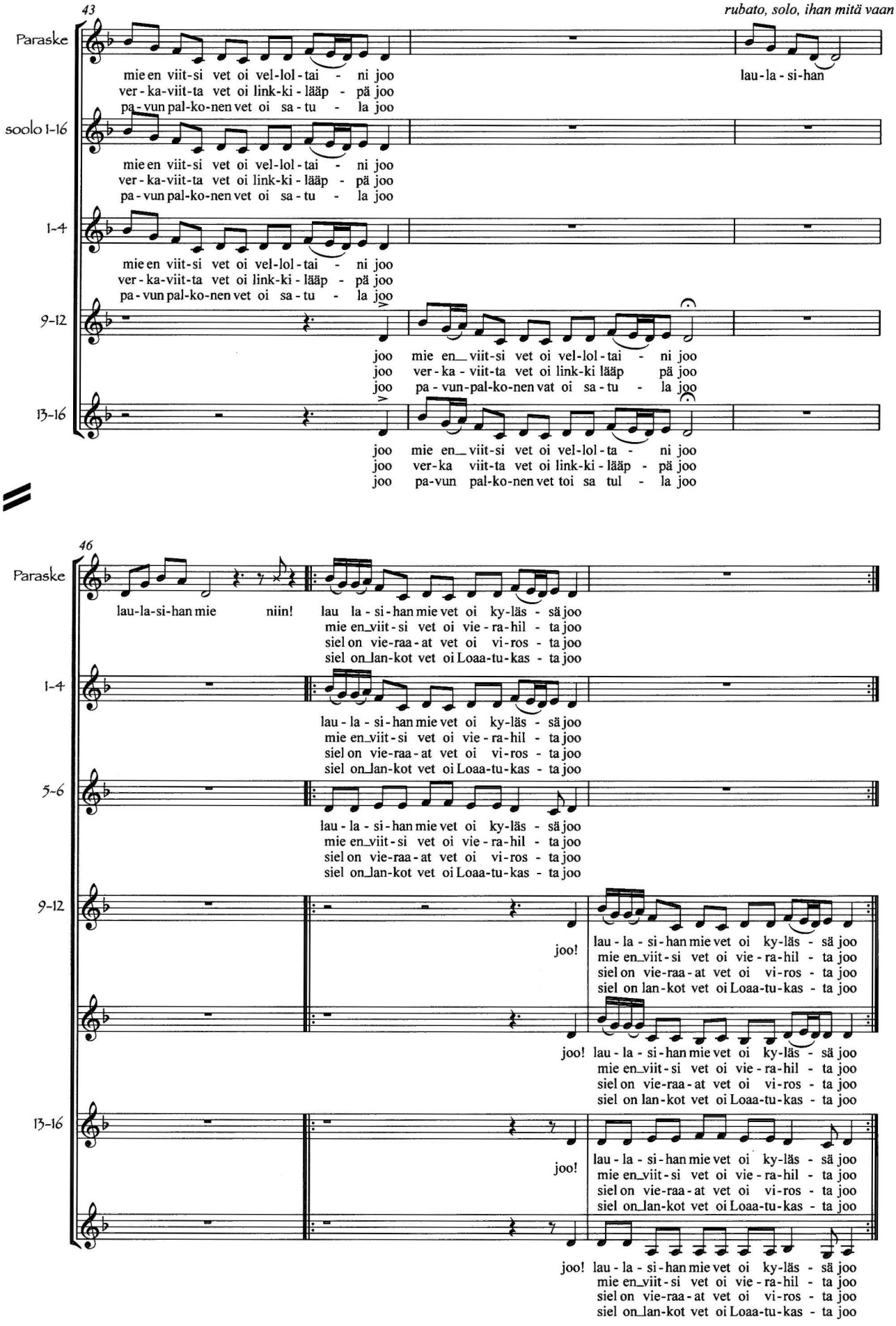
43
rubato, solo, ihan mitä vaan
Paraske
mie en viit-si vet oi vel-lol-tai - ni joo
ver-ka-viit-ta vet oi link-ki-lääp - pä joo
pa-vun pal-ko-nen vet oi sa-tu - la joo
lau-la-si-han
soolo 1-16
mie en viit-si vet oi vel-lol-tai - ni joo
ver-ka-viit-ta vet oi link-ki-lääp - pä joo
pa-vun pal-ko-nen vet oi sa-tu - la joo
1-4
mie en viit-si vet oi vel-lol-tai - ni joo
ver-ka-viit-ta vet oi link-ki-lääp - pä joo
pa-vun pal-ko-nen vet oi sa-tu - la joo
9-12
joo mie en_viit-si vet oi vel-lol-tai - ni joo
joo ver-ka-viit-ta vet oi link-ki lääp pä joo
joo pa-vun-pal-ko-nen vat oi sa-tu - la joo
13-16
joo mie en_viit-si vet oi vel-lol-ta - ni joo
joo ver-ka viit-ta vet oi link-ki-lääp - pä joo
joo pa-vun pal-ko-nen vet toi sa tul - la joo
46
Paraske
lau-la-si-han mie niin!
lau la-si-han mie vet oi ky-läs-sä joo
mie en_viit-si vet oi vie-ra-hil-ta joo
siel on vie-raa-at vet oi vi-ros-ta joo
siel on_lan-kot vet oi Loaa-tu-kas-ta joo
1-4
lau-la-si-han mie vet oi ky-läs-sä joo
mie en_viit-si vet oi vie-ra-hil-ta joo
siel on vie-raa-at vet oi vi-ros-ta joo
siel on_lan-kot vet oi Loaa-tu-kas-ta joo
5-6
lau-la-si-han mie vet oi ky-läs-sä joo
mie en_viit-si vet oi vie-ra-hil-ta joo
siel on vie-raa-at vet oi vi-ros-ta joo
siel on_lan-kot vet oi Loaa-tu-kas-ta joo
9-12
joo!
lau-la-si-han mie vet oi ky-läs-sä joo
mie en_viit-si vet oi vie-ra-hil-ta joo
siel on vie-raa-at vet oi vi-ros-ta joo
siel on lan-kot vet oi Loaa-tu-kas-ta joo
joo! lau-la-si-han mie vet oi ky-läs-sä joo
mie en_viit-si vet oi vie-ra-hil-ta joo
siel on vie-raa-at vet oi vi-ros-ta joo
siel on lan-kot vet oi Loaa-tu-kas-ta joo
13-16
joo!
lau-la-si-han mie vet oi ky-läs-sä joo
mie en_viit-si vet oi vie-ra-hil-ta joo
siel on vie-raa-at vet oi vi-ros-ta joo
siel on_lan-kot vet oi Loaa-tu-kas-ta joo
joo! lau-la-si-han mie vet oi ky-läs-sä joo
mie en_viit-si vet oi vie-ra-hil-ta joo
siel on vie-raa-at vet oi vi-ros-ta joo
siel on_lan-kot vet oi Loaa-tu-kas-ta joo

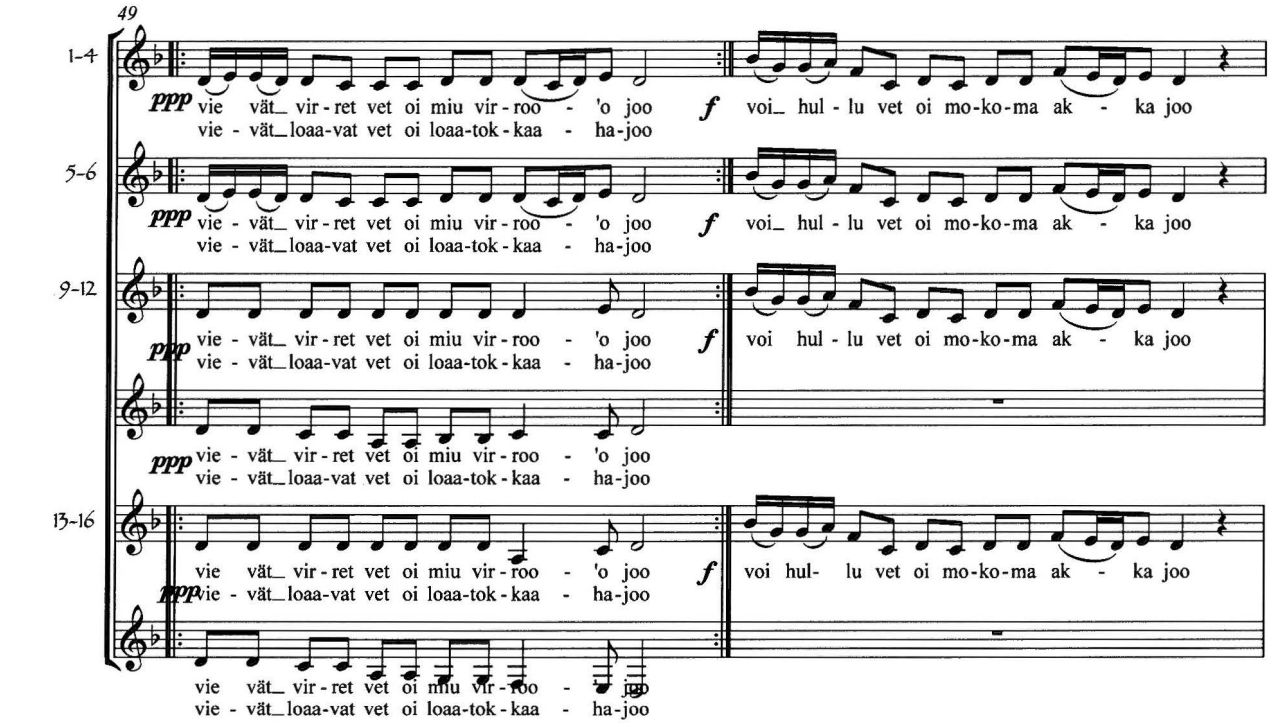
49
1-4
5-6
9-12
13-16
ppp vie vät_ vir-ret vet oi miu vir-roo - 'o joo
vie - vät_loaa-vat vet oi loaa-tok-kaa - ha-joo
f voi_ hul-lu vet oi mo-ko-ma ak - ka joo
f voi hul-lu vet oi mo-ko-ma ak - ka joo
f voi hul- lu vet oi mo-ko-ma ak - ka joo

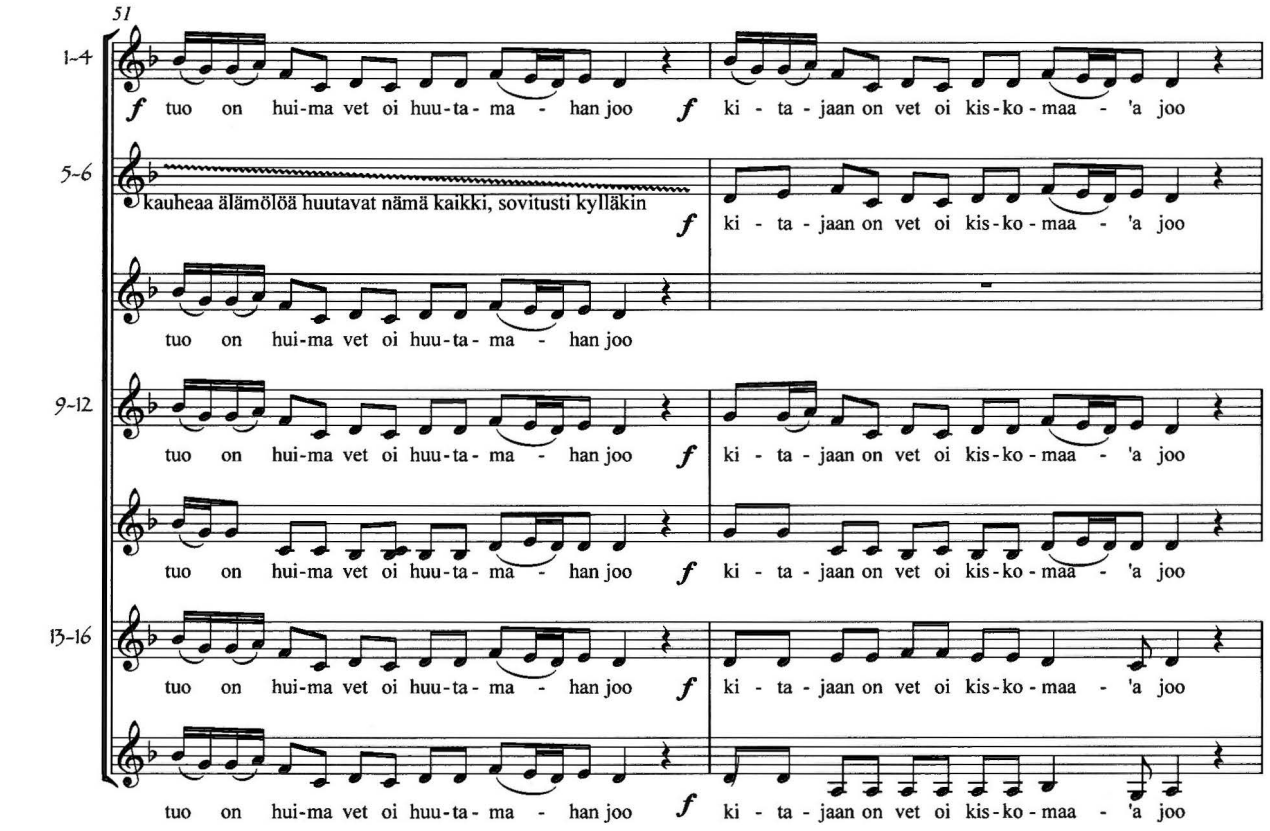
51
1-4
5-6
9-12
13-16
f tuo on hui-ma vet oi huu-ta-ma - han joo
f ki-ta-jaan on vet oi kis-ko-maa - 'a joo
kauheaa älämölöä huutavat nämä kaikki, sovitusti kylläkin

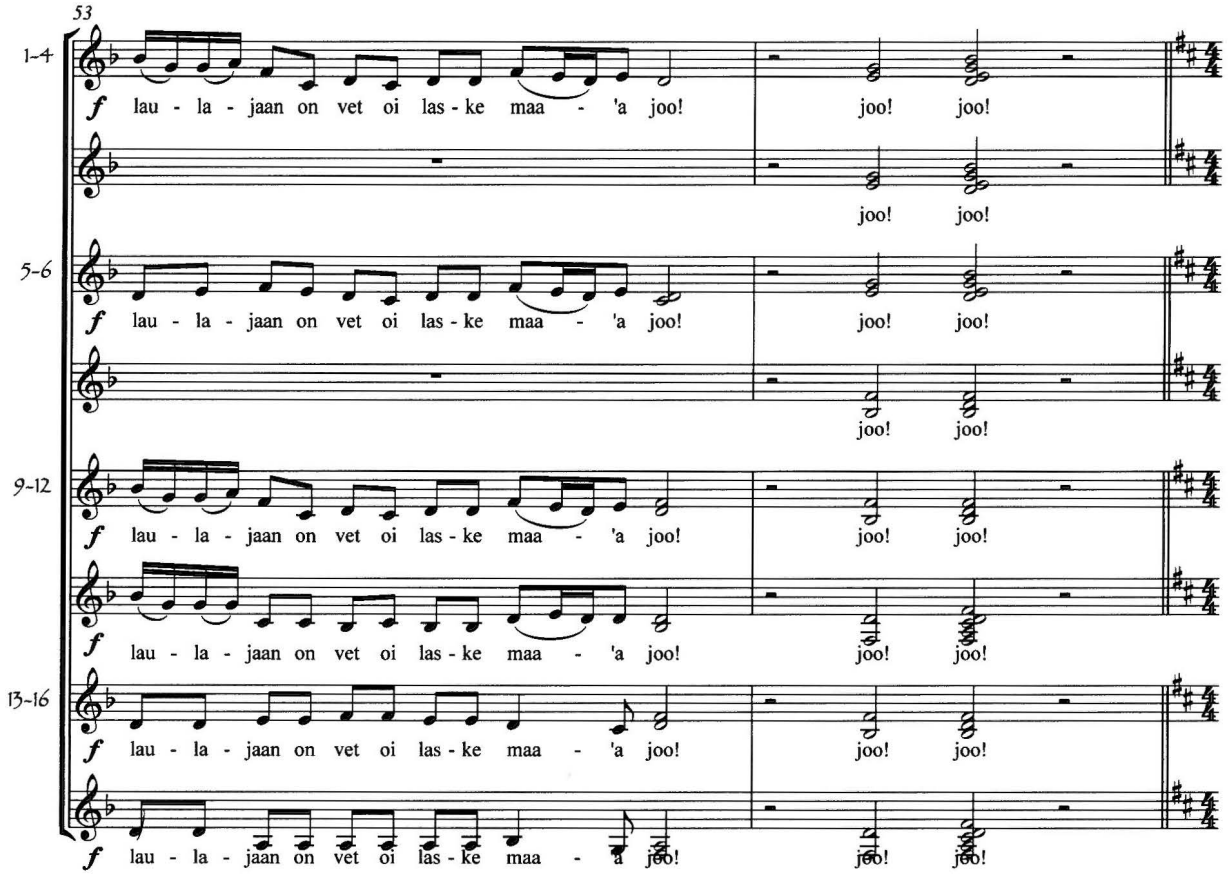
53
1-4
5-6
9-12
13-16
f
lau - la - jaan on vet oi las - ke maa - 'a joo!
joo! joo!

Kanteleensoitto (soolo)

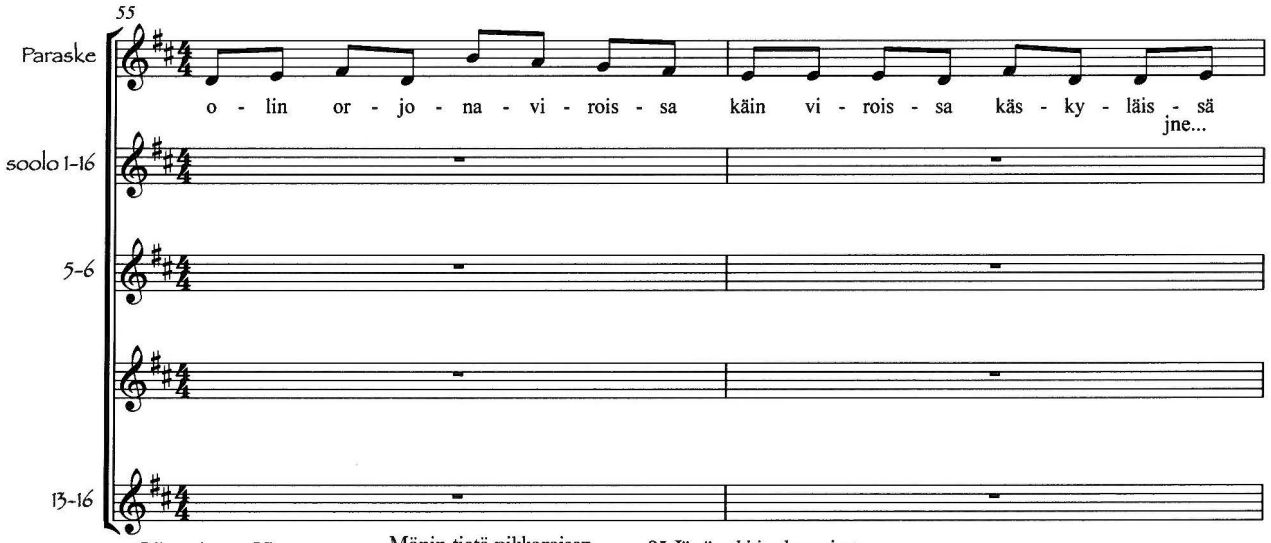

Olin orjonna Virossa,
käin Viroissa käskyläissä.
otin otrat palkastein,
kylvin otrat Ruotsin moaalle,
viskasin Viron saroille,
Viron pellon pientareelle.
En keääenty katsomaan
viien kuuen viikon päästä.
Mänin toisten katsomaa,
kahen kolmen yön perästä:
oino kykki otrassain,
sini-sarvi soaaressain.
Otin oinon, toin kottiin,
panin oinon karsinaa
Syötin oinon,
juotin oinon,
oinon kyllällä pitelin.
Jo on aika päähän panna:
otin oinon päästä sarvet,
vein sarvet sepän pajjaa.
"Seppyvein oot selvyyvein,
aitaja takojassein,
toaaot eklen,
toaaot ennen,
tuaao tännäi päinn,
tuaao miulle kanteloinen,
mill mie soittelen soassa,
alla linnan liirittelen."
Seppyyvein oot selvyyvein,
taitaja takojasein
tako miulle kanteloisen.
Soaatin kannel valmeheks,
vaan ei varsin valmeheks;
uupu kantele vähhää,
uupu kieltä keskimäistä s
ekä toista reunimaista
sekä kantta päällimmäistä.

Mänin tietä pikkaraisen,
matkoaa ani vähäisen.
Löysin neitosen lehosta,
hienohelman heinikosta.
Aloin neittä loaaitella#1,
aloin neiolta kysellä:
"Annats, neito, tukkiais,
hintelo hivuksiais?"
Neito vaste vastajeeli:
"Mitä sie neion tukkasilla,
hivuksill hinteloisen?"
"Kanteloo kieloseks."
Anto neito tukkiaan,
hienohelma hiuksiaan.
Saati[i]n kannel valmeheks,
vaa ei varsin valmeheks;
ei olt kantta kanteleessa.
Mänin tietä pikkaraisen,
matkoa'a ani vähäisen,
löysin niityltä niverän,
puu koveran koivikosta,
sen vein veräjän suuhun
sekä kannoin kannon päähän,
sen vestin veräjän suussa,
kannon pääss kalkuttelin:
saatiin kans kanteleehen.
Tul kannel valmeheks.
Mie vein miehiin tuppaa.
Soittiit nuoret, soittiit vanhat,
soittiit naineët uroset,
soittiit miehet naimattomat,
soittiit kerran keskikäiset.
Sokea sopesta lausu,
nurkast vähän näkönen:
"Tuokaa tänne kanteloinen
sormill pojan sokian,
näppiin vähän näkösen!"
Kun soittaa sokia poika,
poika raukka ramputtaa,
mitä on miehii tuvassa
, ne on kaikk hatutta päin
kanteloista kuunteloot,
soittoo pojan sokian,
pojan raukan ramputusta:
mitä on naisii tuvassa,
ne on kaikk vesissä silmin kanteloista kuunteloot,
soittoo pojan sokian,
pojan raukan ramputusta.

Jänösetki juoksevaiset
kynsille kykisteleivät;
lintusetki lentäväiset
kanteloista kuunteloot#2,
oksille alenteleivat,
varvoille varusteleivat,
kanteloista kuunteloot;
kalasetki kaikellaiset
ruokorantaa lasseivat,
kanteloista kuunteloot;
matosetkin maanalaiset
mullalle muhoitteleivat.
Sus särk pää-ään suuren,
karhu kankiat nissaan#1
juoen jeäätä juosessaan,
kankasta karatessaan,
kanteloista kuunteloot,
soittoo pojan sokian,
pojan raukan rampotosta.

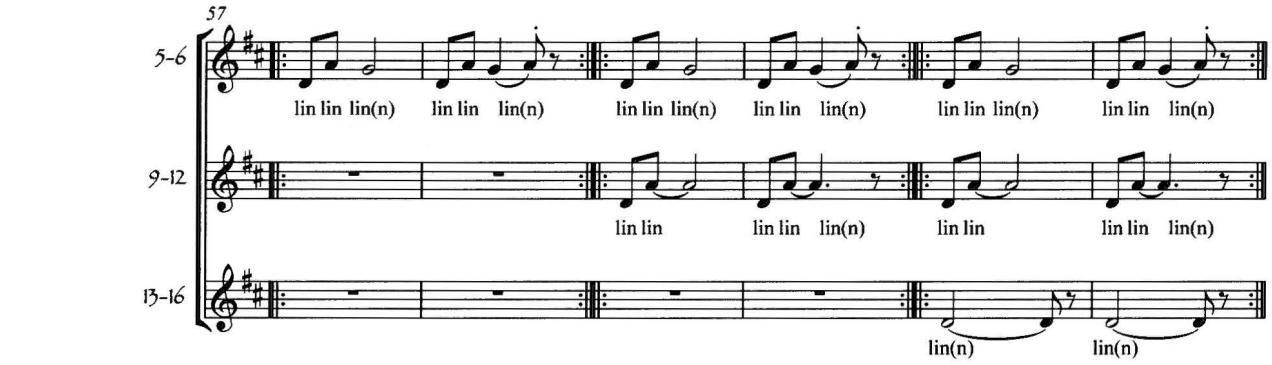
57
5-6
lin lin lin(n) lin lin lin(n) lin lin lin(n) lin lin lin(n) lin lin lin(n) lin lin lin(n)
9-12
lin lin lin lin lin(n) lin lin lin lin lin(n)
13-16
lin(n) lin(n)

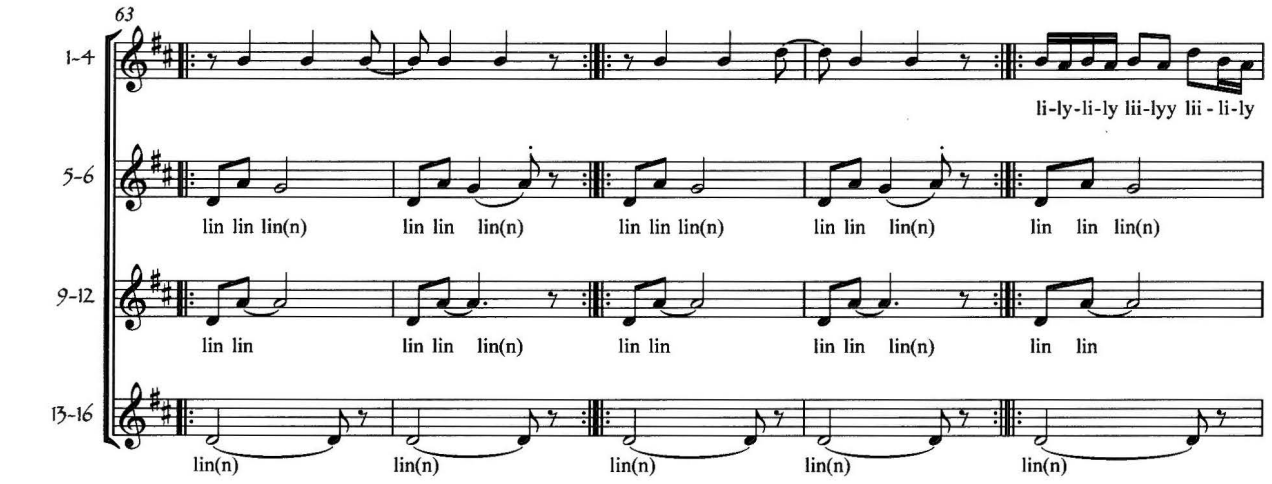
63
1-4
li-ly-li-ly lii-lyy lii - li-ly
5-6
lin lin lin(n) lin lin lin(n) lin lin lin(n) lin lin lin(n) lin lin lin(n)
9-12
lin lin lin lin lin(n) lin lin lin lin lin(n) lin lin
13-16
lin(n) lin(n) lin(n) lin(n) lin(n)

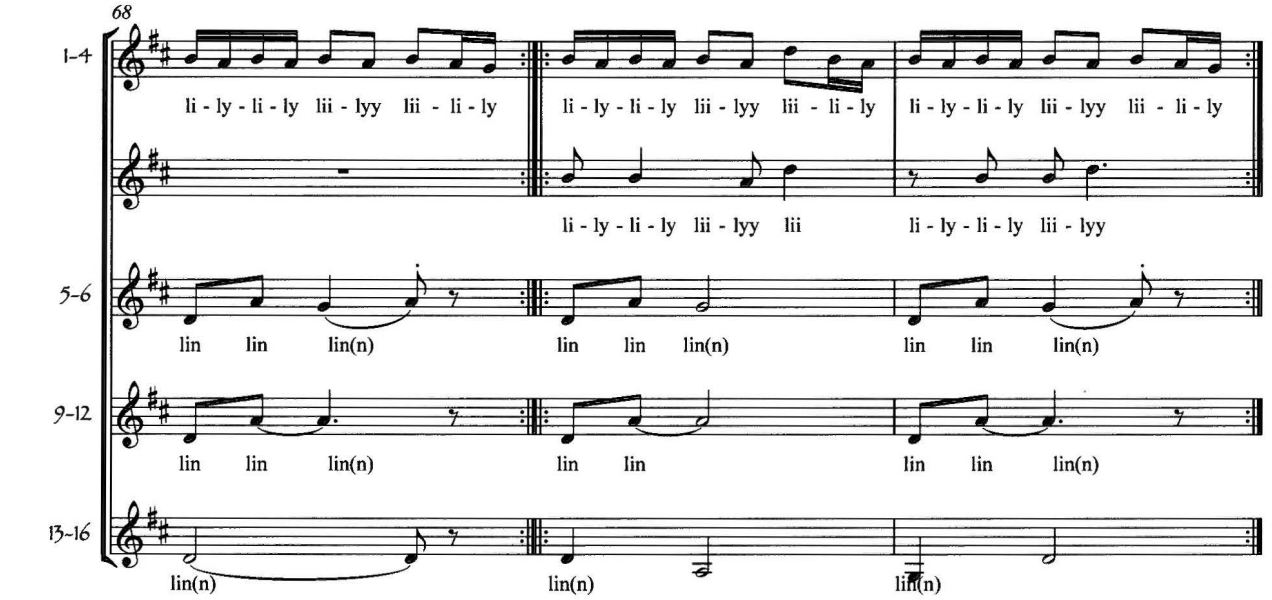
68
1-4
li - ly - li - ly lii - lyy lii - li - ly li - ly - li - ly lii - lyy lii - li - ly li - ly - li - ly lii - lyy lii - li - ly
li - ly - li - ly lii - lyy lii li - ly - li - ly lii - lyy
5-6
lin lin lin(n) lin lin lin(n) lin lin lin(n)
9-12
lin lin lin(n) lin lin lin lin lin(n)
13-16
lin(n) lin(n) lin(n)

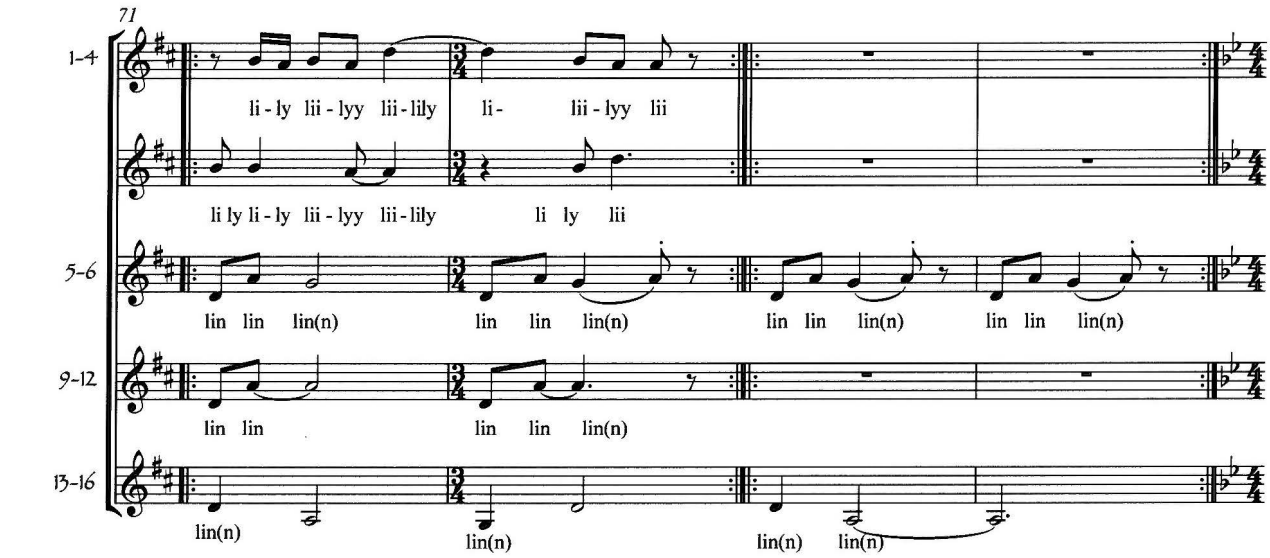

Lauloin ennen taisin ennen

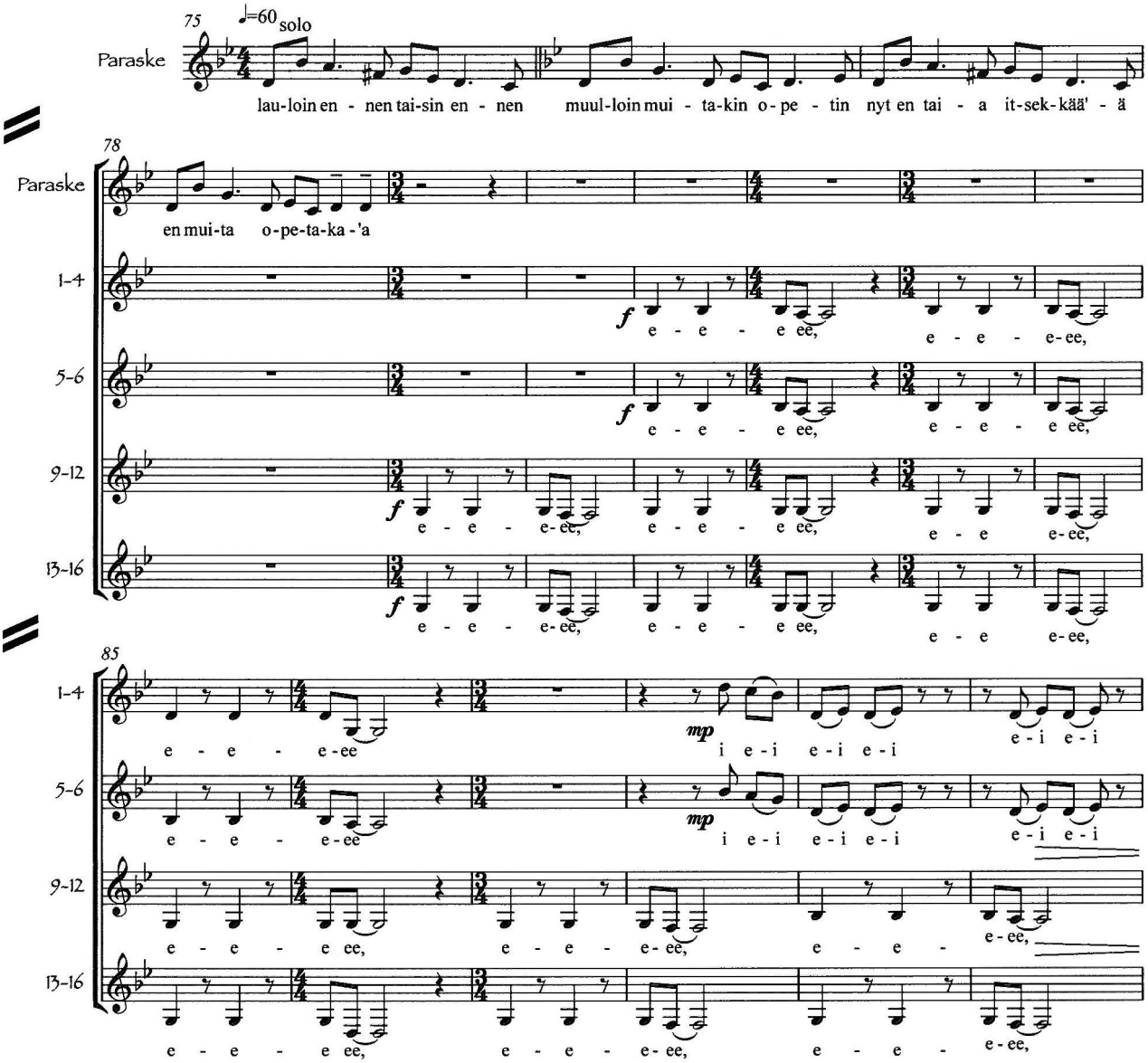

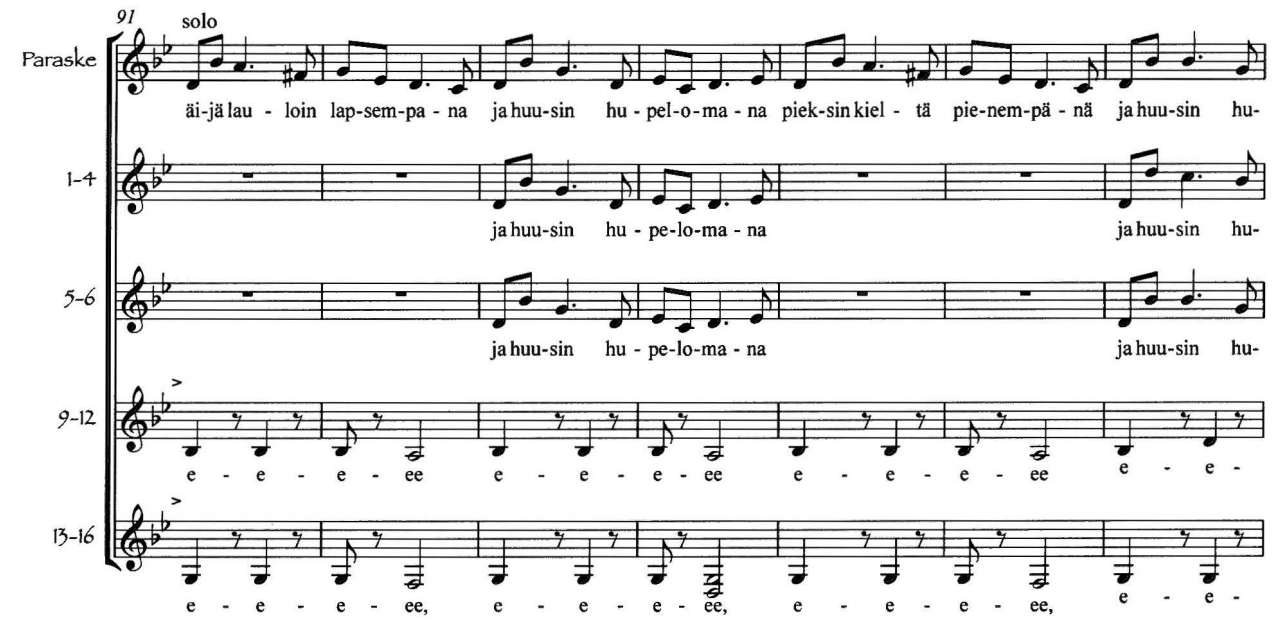
91
solo
Paraske
äi-jä lau - loin lap-sem-pa - na ja huu-sin hu - pel-o-ma - na piek-sin kiel - tä pie-nem-pä - nä ja huu-sin hu-
1-4
ja huu-sin hu - pe-lo-ma - na ja huu-sin hu-
5-6
ja huu-sin hu - pe-lo-ma - na ja huu-sin hu-
9-12
e - e - e - e - ee e - e - e - e - ee e - e - e - e - ee e - e -
13-16
e - e - e - e - ee, e - e - e - e - ee, e - e - e - e - ee, e - e -

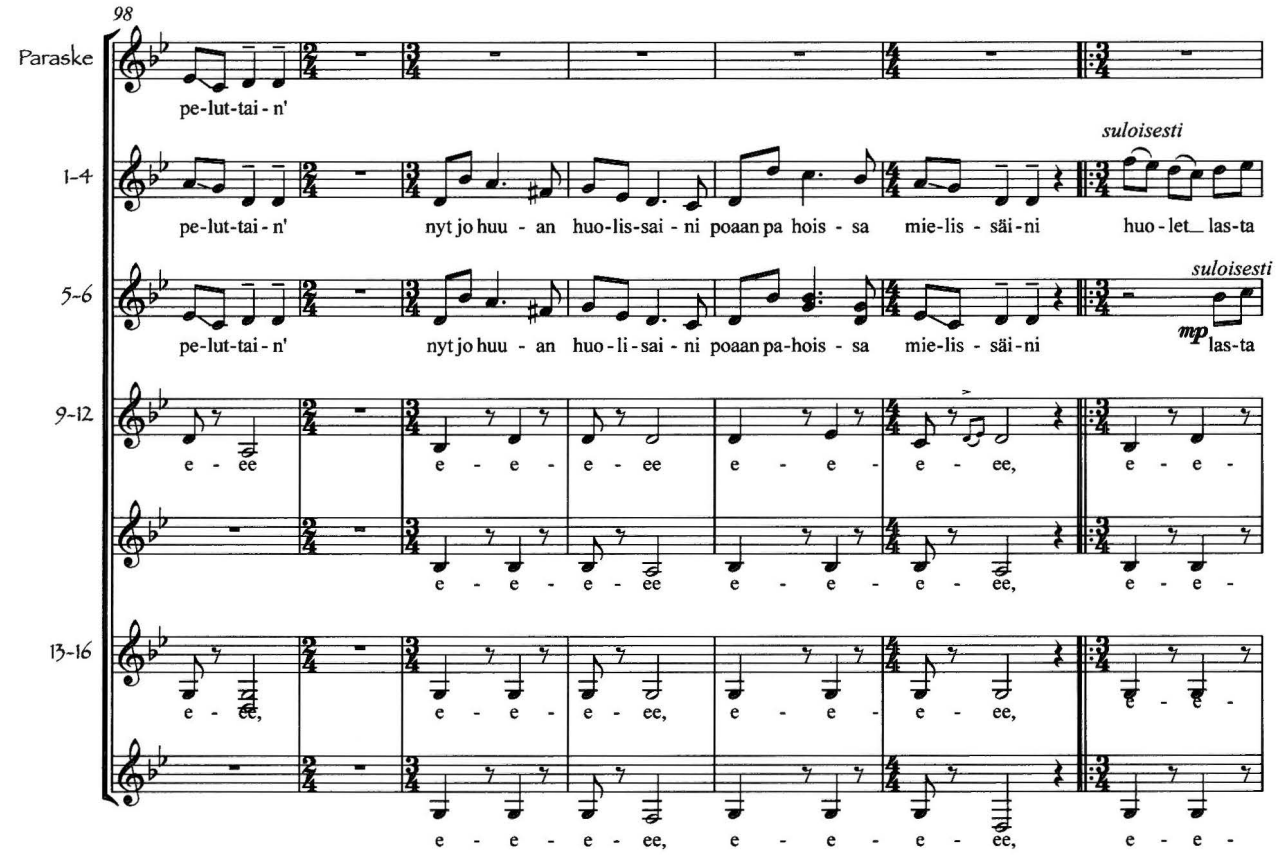
98
Paraske
pe-lut-tai - n'
suloisesti
1-4
pe-lut-tai - n' nyt jo huu - an huo-lis-sai - ni poaan pa hois - sa mie-lis - säi-ni huo - let_ las-ta
suloisesti
5-6
pe-lut-tai - n' nyt jo huu - an huo - li - sai - ni poaan pa-hois - sa mie-lis - säi-ni
mp
las-ta
9-12
e - ee e - e - e - ee e - e - e - ee, e - e -
e - e - e - ee e - e - e - e - ee, e - e -
13-16
e - ee, e - e - e - ee, e - e - e - ee, e -
e - e - e - ee, e - e - e - e - ee, e - e -

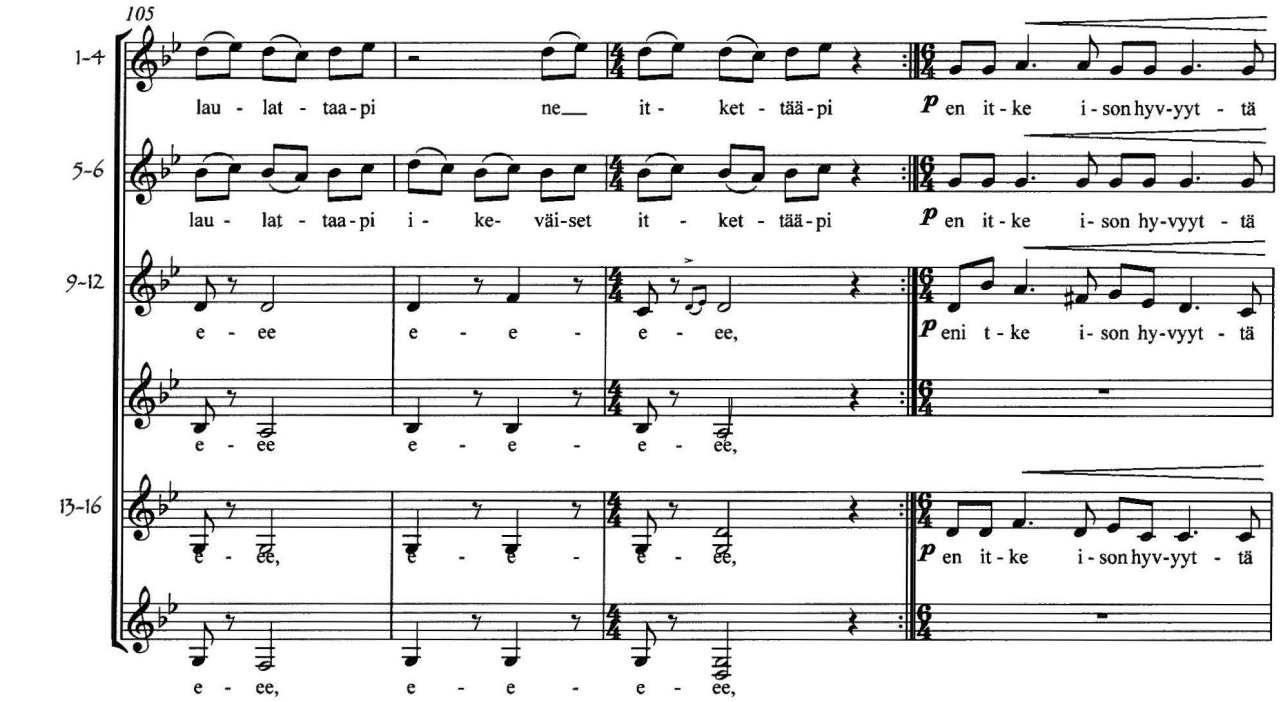
105
1-4
lau - lat - taa-pi ne__ it - ket - tää-pi p en it-ke i-son hyv-yyt - tä
5-6
lau - lat - taa-pi i - ke- väi-set it - ket - tää-pi p en it-ke i-son hy-vyyt - tä
9-12
e - ee e - e - e - ee, p eni t-ke i-son hy-vyyt - tä
e - ee e - e - e - ee,
13-16
e - ee, e - e - e - ee, p en it-ke i-son hyv-yyt - tä
e - ee, e - e - e - ee,

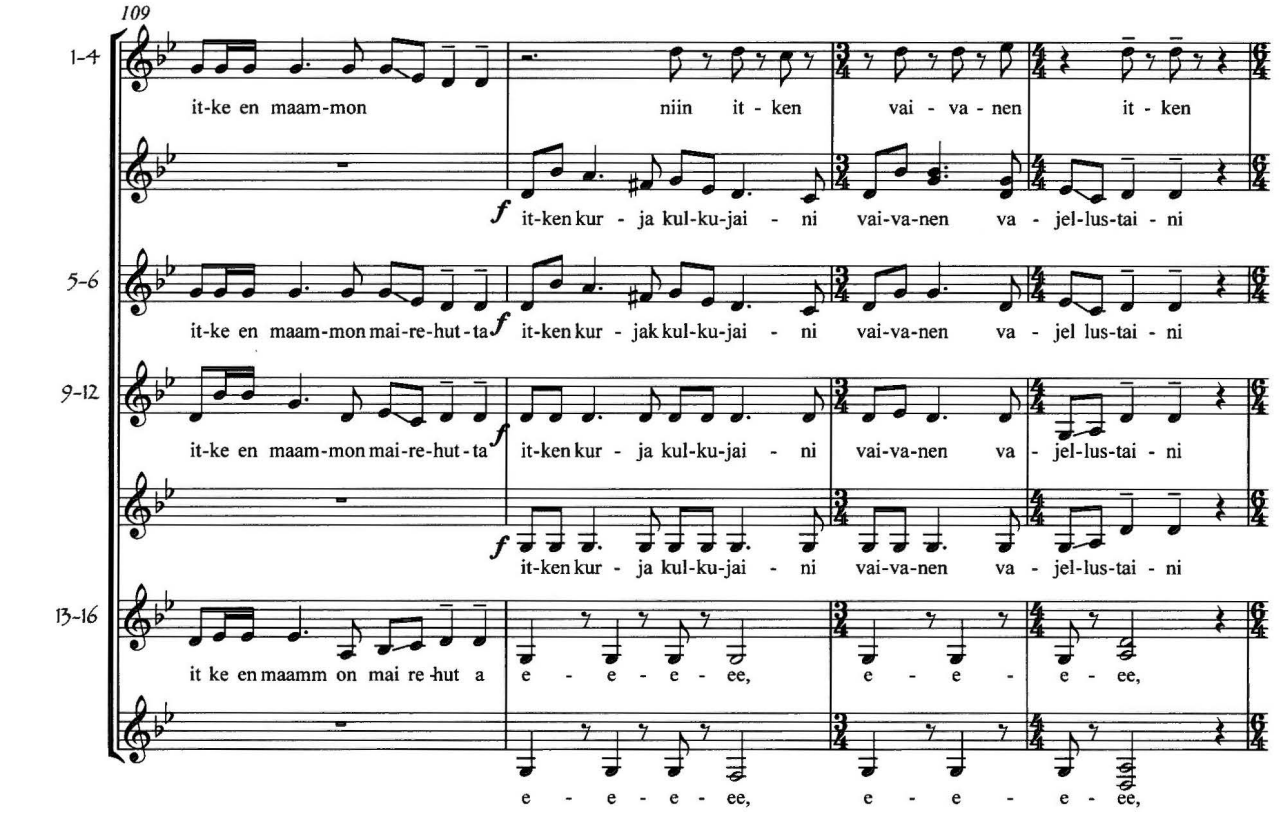
109
1-4
it-ke en maam-mon niin it - ken vai - va - nen it - ken
f it-ken kur - ja kul-ku-jai - ni vai-va-nen va - jel-lus-tai - ni
5-6
it-ke en maam-mon mai-re-hut-ta f it-ken kur - jak kul-ku-jai - ni vai-va-nen va - jel lus-tai - ni
9-12
it-ke en maam-mon mai-re-hut-ta f it-ken kur - ja kul-ku-jai - ni vai-va-nen va - jel-lus-tai - ni
f it-ken kur - ja kul-ku-jai - ni vai-va-nen va - jel-lus-tai - ni
13-16
it ke en maamm on mai re-hut a e - e - e - ee, e - e - e - ee,
e - e - e - ee, e - e - e - ee,

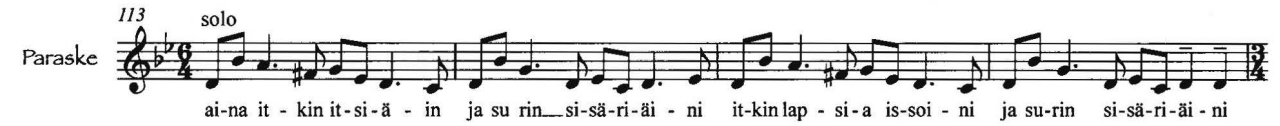
113
solo
Paraske
ai-na it - kin it-si-ä - in ja su rin__si-sä-ri-äi - ni it-kin lap - si-a is-soi - ni ja su-rin si-sä-ri-äi - ni

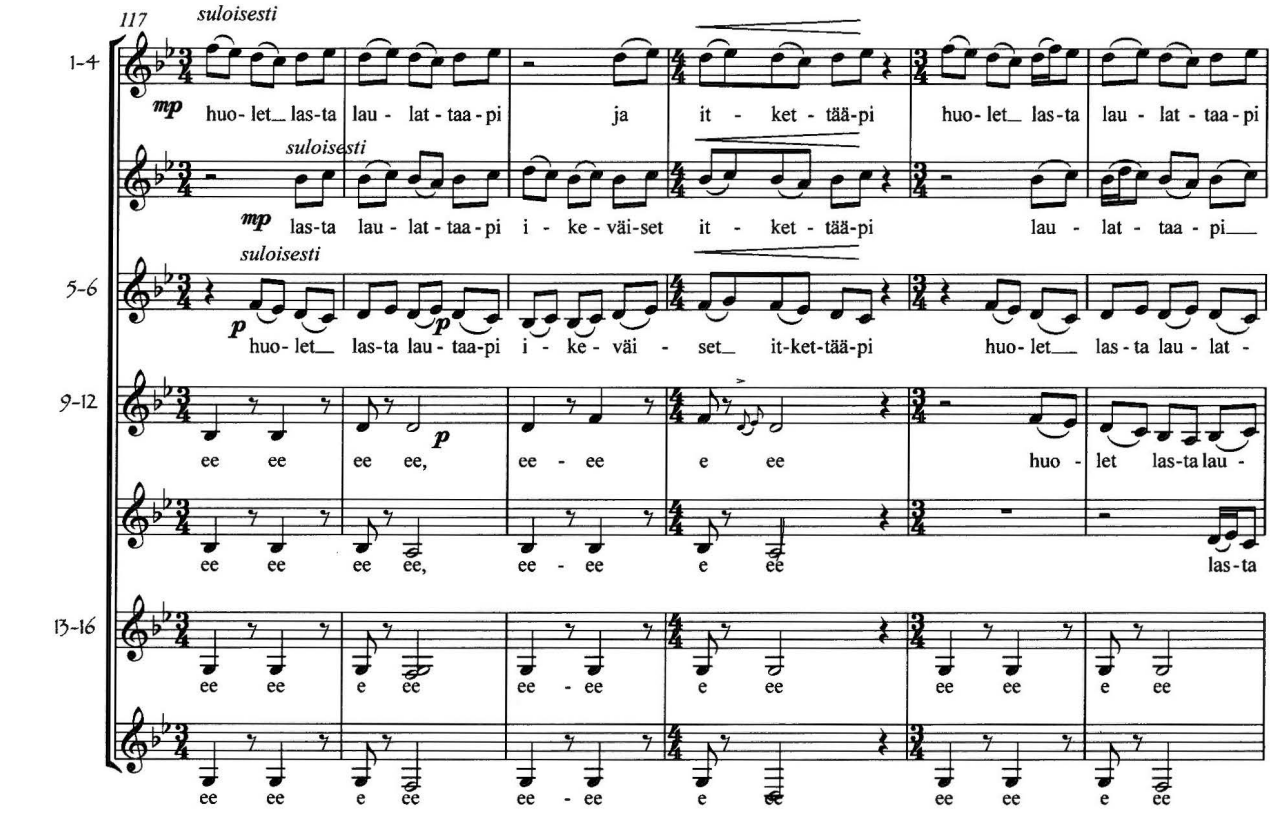
117
suloisesti
1-4
mp huo- let_ las-ta lau - lat - taa - pi ja it - ket - tää-pi huo- let_ las-ta lau - lat - taa - pi
suloisesti
mp las-ta lau - lat - taa - pi i - ke - väi-set it - ket - tää-pi lau - lat - taa - pi_
suloisesti
5-6
p huo- let_ las-ta lau - taa-pi i - ke - väi - set_ it-ket-tää-pi huo- let_ las - ta lau - lat -
9-12
ee ee ee ee, ee - ee e ee huo - let las-ta lau -
ee ee ee ee, ee - ee e ee las-ta
13-16
ee ee e ee ee - ee e ee ee ee e ee
ee ee e ee ee - ee e ee ee ee e ee

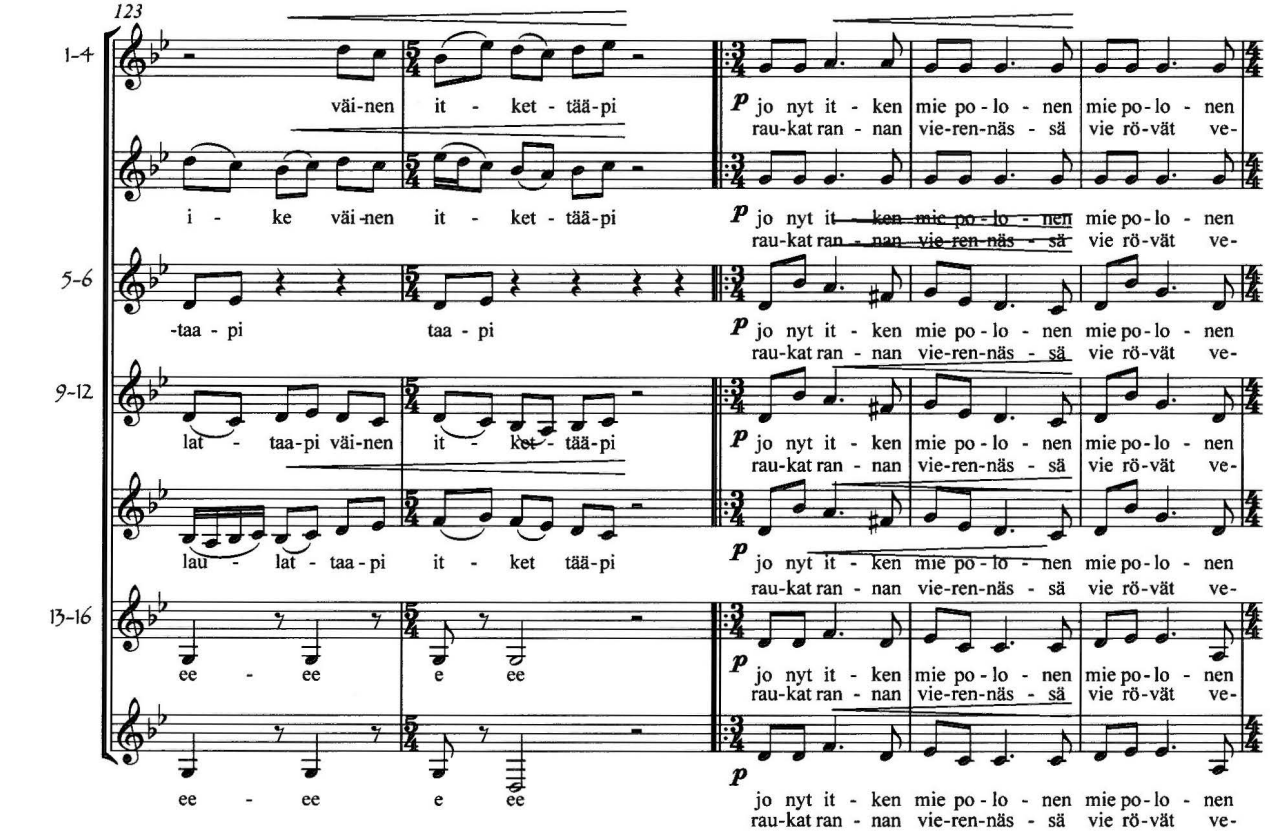
123
1-4
väi-nen it - ket - tää-pi
p jo nyt it - ken mie po - lo - nen mie po - lo - nen
rau-kat ran - nan vie-ren-näs - sä vie rö-vät ve-
i - ke väi-nen it - ket - tää-pi
p jo nyt it - ken mie po - lo - nen mie po - lo - nen
rau-kat ran - nan vie-ren-näs - sä vie rö-vät ve-
5-6
-taa - pi taa - pi
p jo nyt it - ken mie po - lo - nen mie po - lo - nen
rau-kat ran - nan vie-ren-näs - sä vie rö-vät ve-
9-12
lat - taa-pi väi-nen it - ket - tää-pi
p jo nyt it - ken mie po - lo - nen mie po - lo - nen
rau-kat ran - nan vie-ren-näs - sä vie rö-vät ve-
lau - lat - taa-pi it - ket tää-pi
p jo nyt it - ken mie po - lo - nen mie po - lo - nen
rau-kat ran - nan vie-ren-näs - sä vie rö-vät ve-
13-16
ee - ee e ee
p jo nyt it - ken mie po - lo - nen mie po - lo - nen
rau-kat ran - nan vie-ren-näs - sä vie rö-vät ve-
ee - ee e ee
p jo nyt it - ken mie po - lo - nen mie po - lo - nen
rau-kat ran - nan vie-ren-näs - sä vie rö-vät ve-

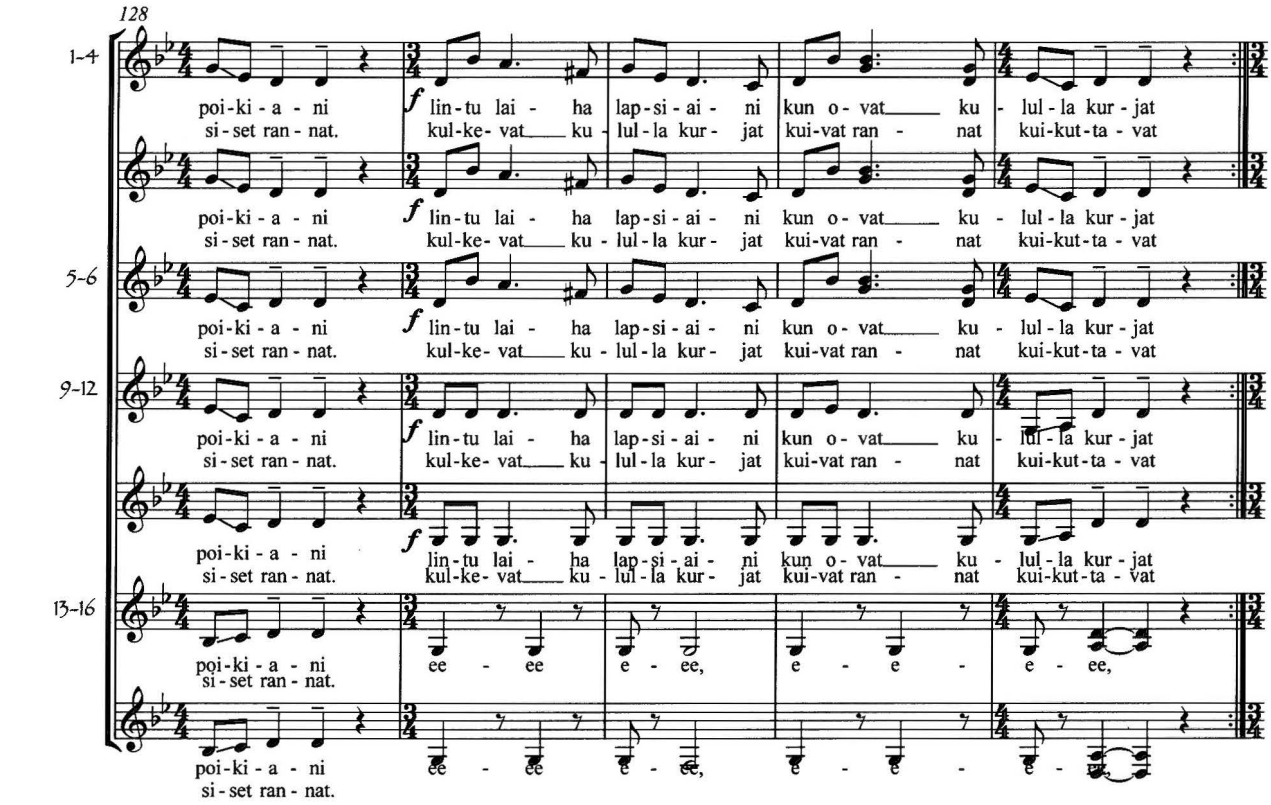
128
1-4
5-6
9-12
13-16
poi-ki-a - ni
si-set ran-nat.
f lin-tu lai - ha lap-si-ai - ni kun o-vat ku - lul-la kur-jat
kul-ke-vat ku-lul-la kur-jat kui-vat ran - nat kui-kut-ta-vat
ee - ee e - ee, e - e - e - ee,

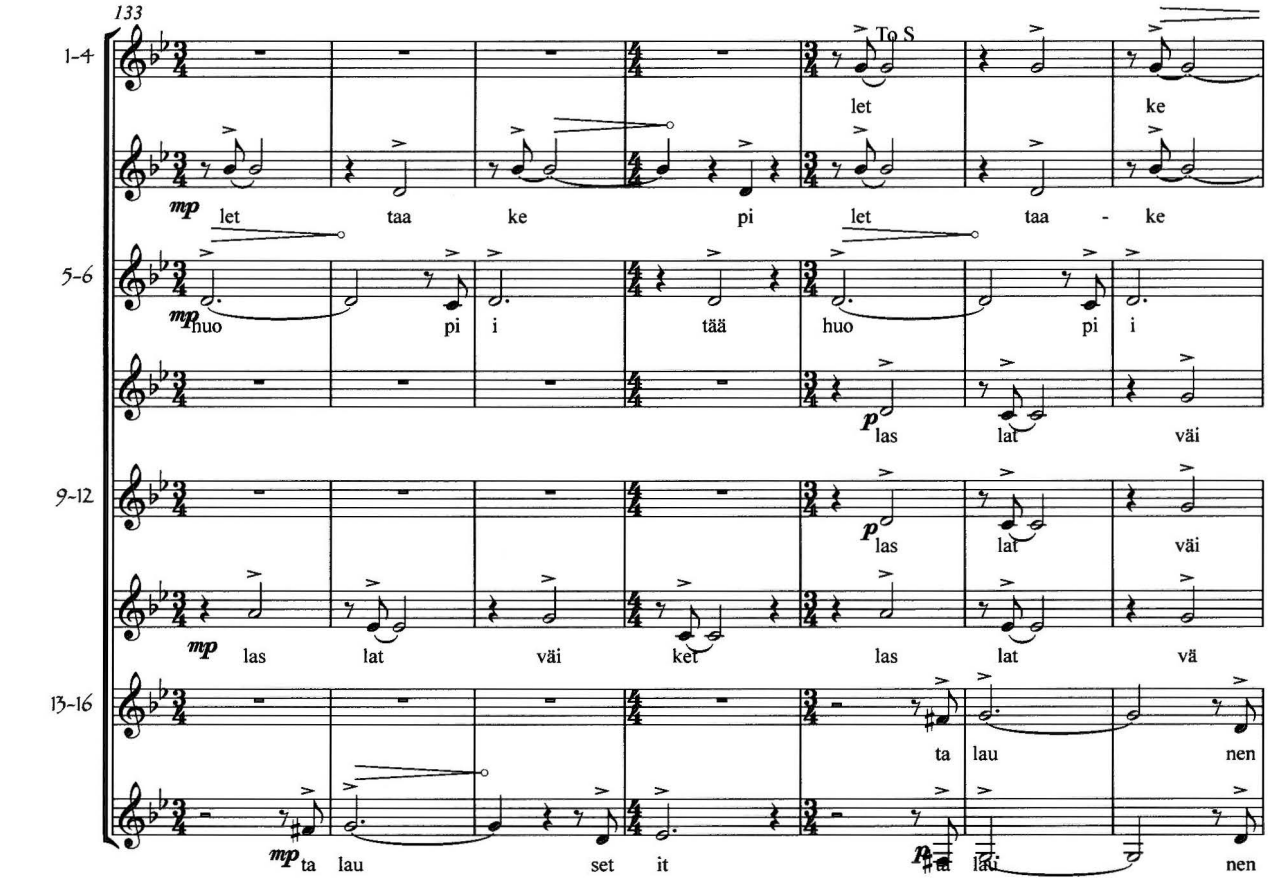
133
1-4
5-6
9-12
13-16
To S
mp let taa ke pi let taa - ke
mp huo pi i tää huo pi i
p las lat väi
mp las lat väi ket las lat vä
mp ta lau set it ta lau nen

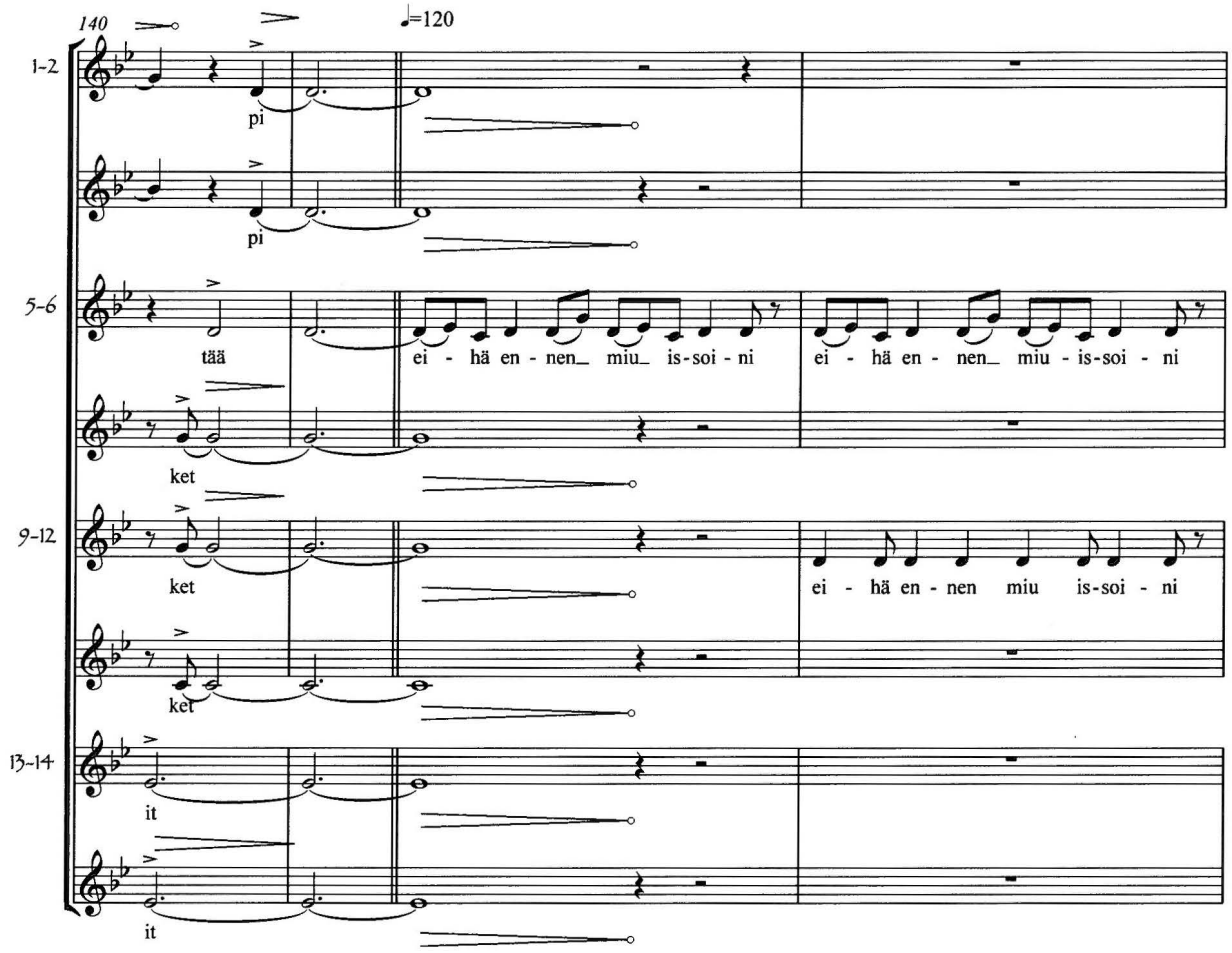
140
♩=120
1-2
pi
pi
5-6
tää
ei - hä en - nen_ miu_ is-soi - ni
ei - hä en - nen_ miu - is-soi - ni
ket
ket
9-12
ei - hä en - nen miu is-soi - ni
ket
13-14
it
it

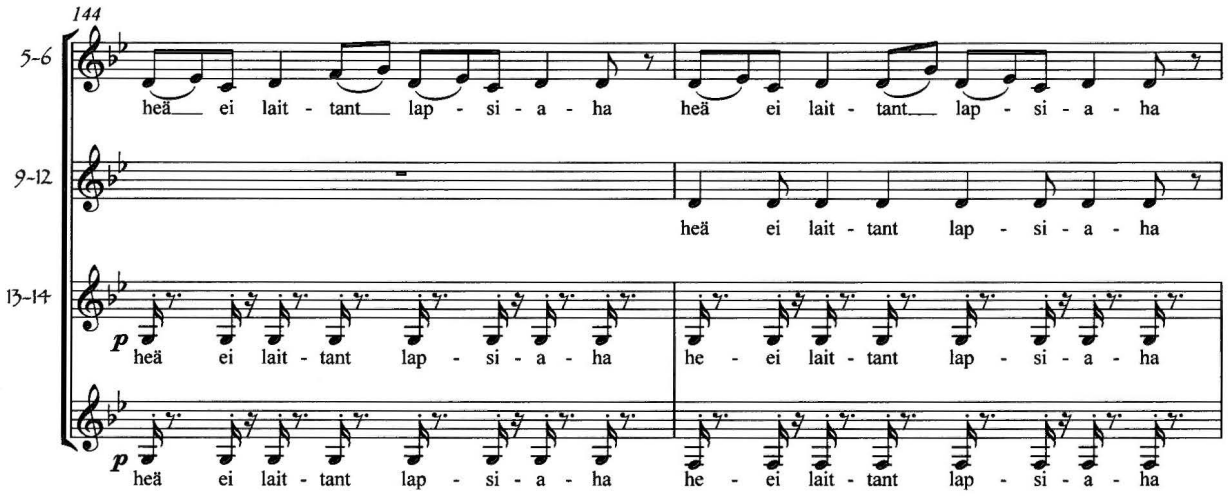
144
5-6
heä_ ei lait - tant_ lap - si - a - ha
heä ei lait - tant_ lap - si - a - ha
9-12
heä ei lait - tant lap - si - a - ha
13-14
p heä ei lait - tant lap - si - a - ha
he - ei lait - tant lap - si - a - ha
p heä ei lait - tant lap - si - a - ha
he - ei lait - tant lap - si - a - ha

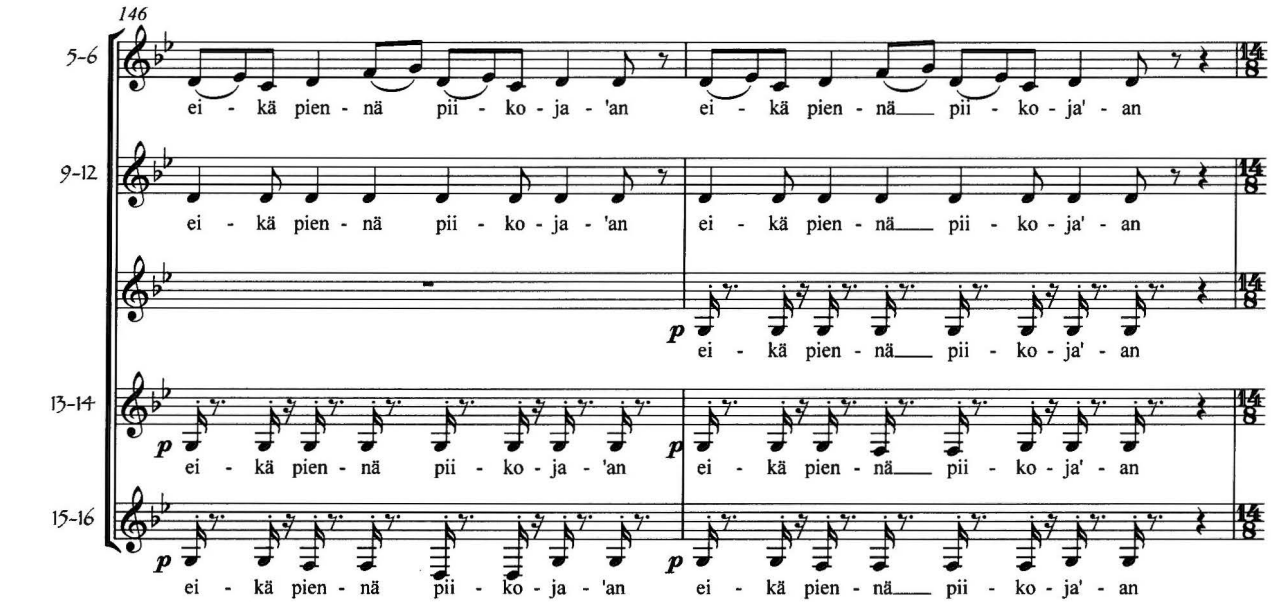
146
5-6
9-12
13-14
15-16
ei - kä pien - nä pii - ko - ja - 'an
ei - kä pien - nä pii - ko - ja' - an

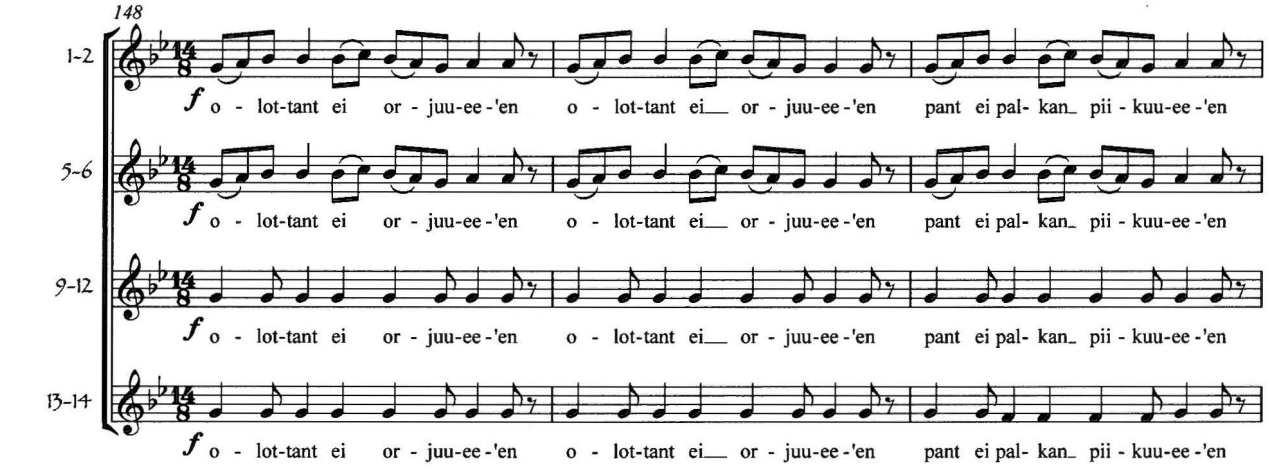
148
1-2
5-6
9-12
13-14
o - lot-tant ei or - juu-ee - 'en
o - lot-tant ei or - juu-ee - 'en
pant ei pal- kan pii - kuu-ee - 'en

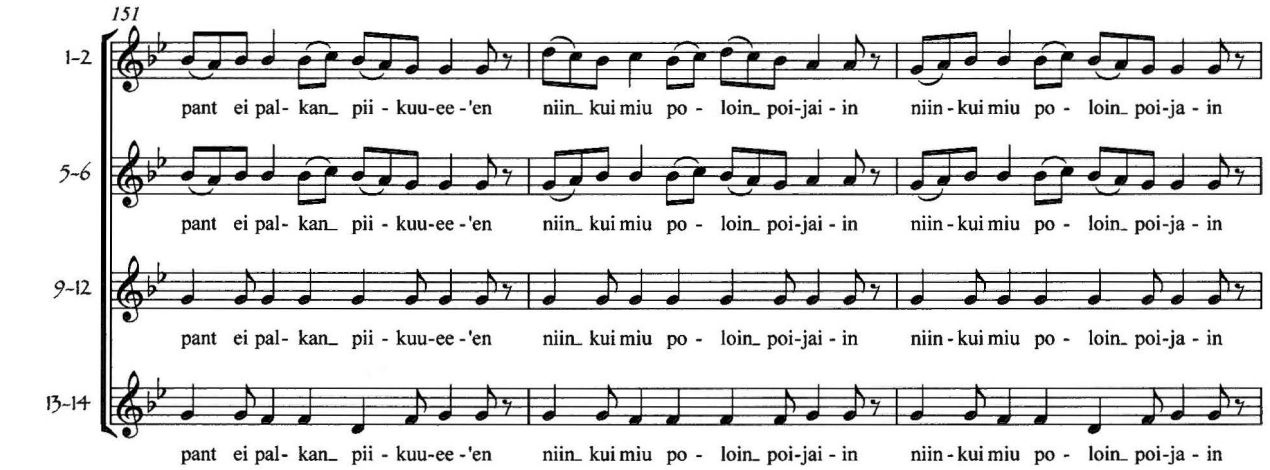
151
1-2
5-6
9-12
13-14
pant ei pal- kan pii - kuu-ee - 'en
niin kui miu po - loin poi-jai - in
niin - kui miu po - loin poi-ja - in

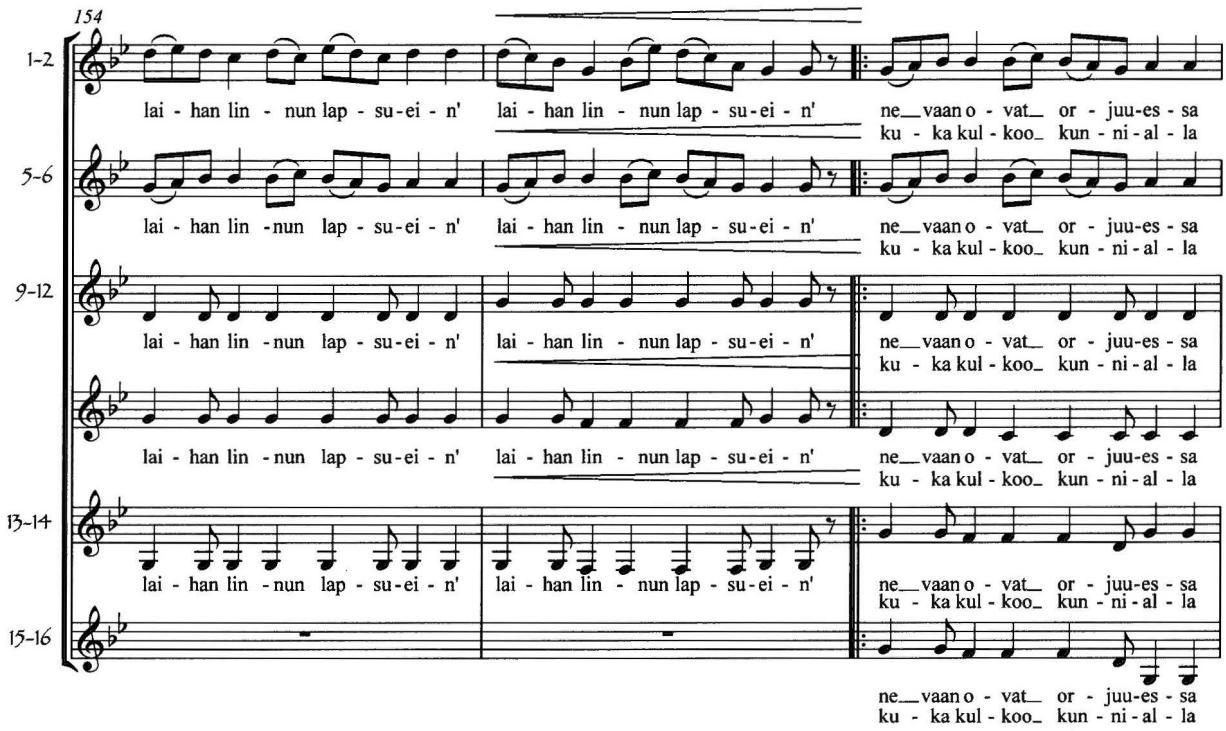
154
1-2
lai - han lin - nun lap - su-ei - n'
lai - han lin - nun lap - su-ei - n'
ne_vaan o - vat_ or - juu-es - sa
ku - ka kul - koo_ kun - ni - al - la
5-6
lai - han lin -nun lap - su-ei - n'
lai - han lin - nun lap - su-ei - n'
ne_vaan o - vat_ or - juu-es - sa
ku - ka kul - koo_ kun - ni - al - la
9-12
lai - han lin -nun lap - su-ei - n'
lai - han lin - nun lap - su-ei - n'
ne_vaan o - vat_ or - juu-es - sa
ku - ka kul - koo_ kun - ni - al - la
lai - han lin -nun lap - su-ei - n'
lai - han lin - nun lap - su-ei - n'
ne_vaan o - vat_ or - juu-es - sa
ku - ka kul - koo_ kun - ni - al - la
13-14
lai - han lin -nun lap - su-ei - n'
lai - han lin - nun lap - su-ei - n'
ne_vaan o - vat_ or - juu-es - sa
ku - ka kul - koo_ kun - ni - al - la
15-16
ne_vaan o - vat_ or - juu-es - sa
ku - ka kul - koo_ kun - ni - al - la

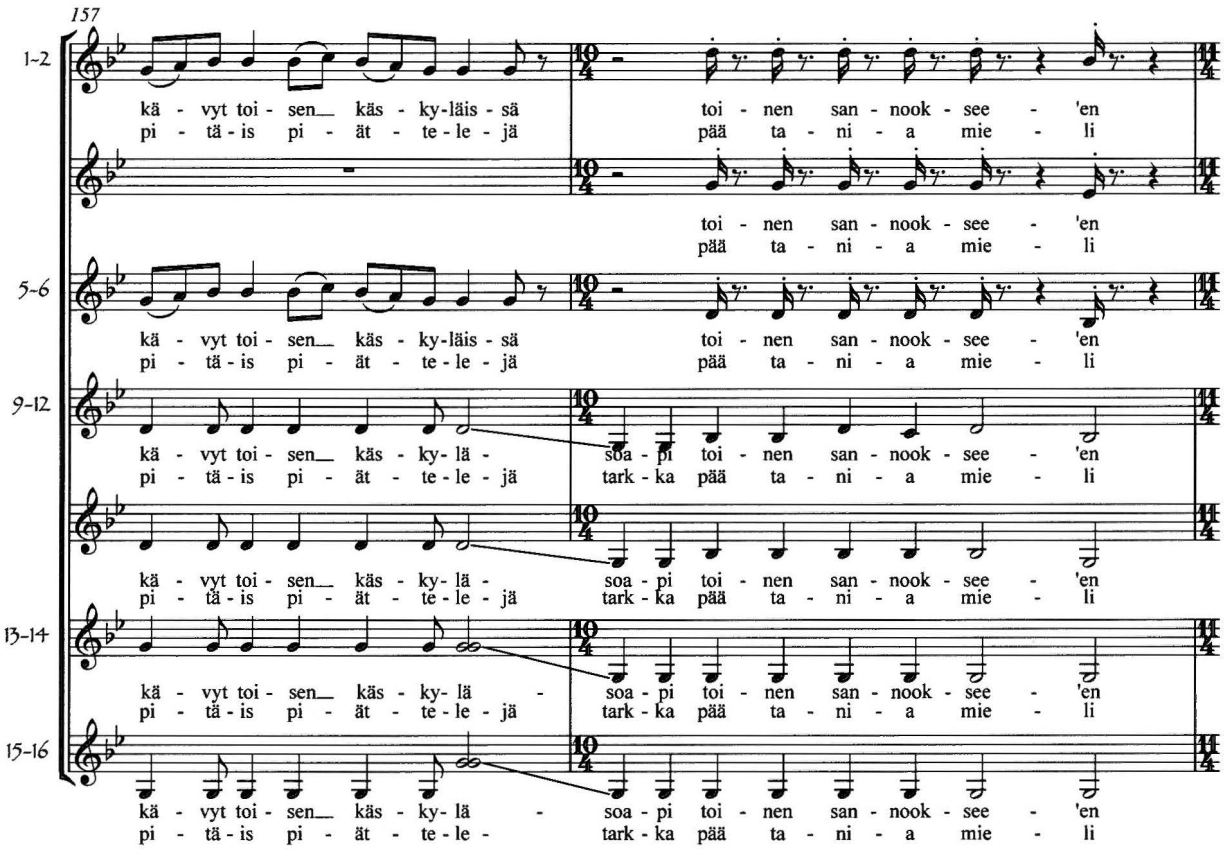
157
1-2
kä - vyt toi - sen_ käs - ky-läis - sä
pi - tä - is pi - ät - te - le - jä
toi - nen san - nook - see - 'en
pää ta - ni - a mie - li
toi - nen san - nook - see - 'en
pää ta - ni - a mie - li
5-6
kä - vyt toi - sen_ käs - ky-läis - sä
pi - tä - is pi - ät - te - le - jä
toi - nen san - nook - see - 'en
pää ta - ni - a mie - li
9-12
kä - vyt toi - sen_ käs - ky- lä -
pi - tä - is pi - ät - te - le - jä
soa - pi toi - nen san - nook - see - 'en
tark - ka pää ta - ni - a mie - li
kä - vyt toi - sen_ käs - ky- lä -
pi - tä - is pi - ät - te - le - jä
soa - pi toi - nen san - nook - see - 'en
tark - ka pää ta - ni - a mie - li
13-14
kä - vyt toi - sen_ käs - ky- lä -
pi - tä - is pi - ät - te - le - jä
soa - pi toi - nen san - nook - see - 'en
tark - ka pää ta - ni - a mie - li
15-16
kä - vyt toi - sen_ käs - ky- lä -
pi - tä - is pi - ät - te - le -
soa - pi toi - nen san - nook - see - 'en
tark - ka pää ta - ni - a mie - li

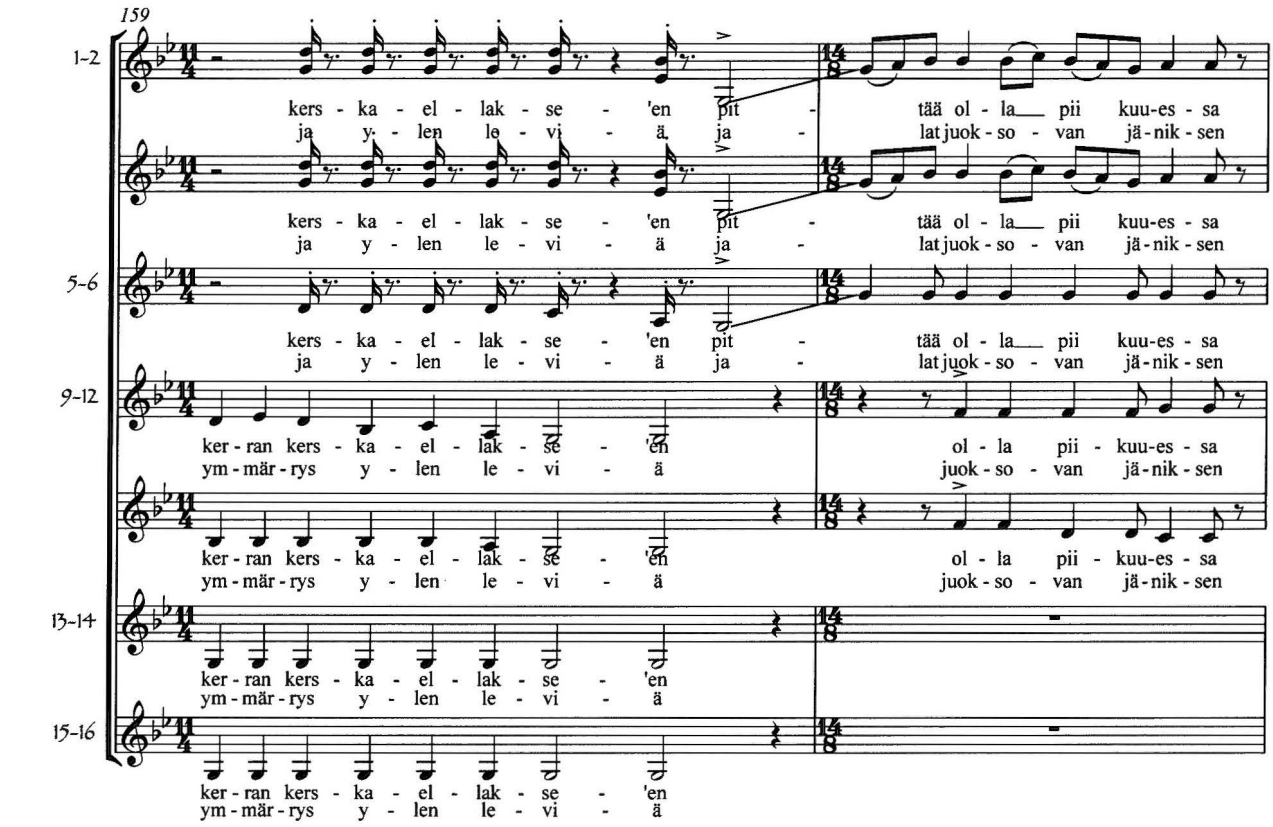
159
1-2
kers - ka - el - lak - se - 'en pit - tää ol - la pii kuu-es - sa
ja y - len le - vi - ä ja - lat juok - so - van jä - nik - sen
5-6
9-12
ker - ran kers - ka - el - lak - se - 'en ol - la pii - kuu-es - sa
ym - mär - rys y - len le - vi - ä juok - so - van jä - nik - sen
13-14
ker - ran kers - ka - el - lak - se - 'en
ym - mär - rys y - len le - vi - ä
15-16

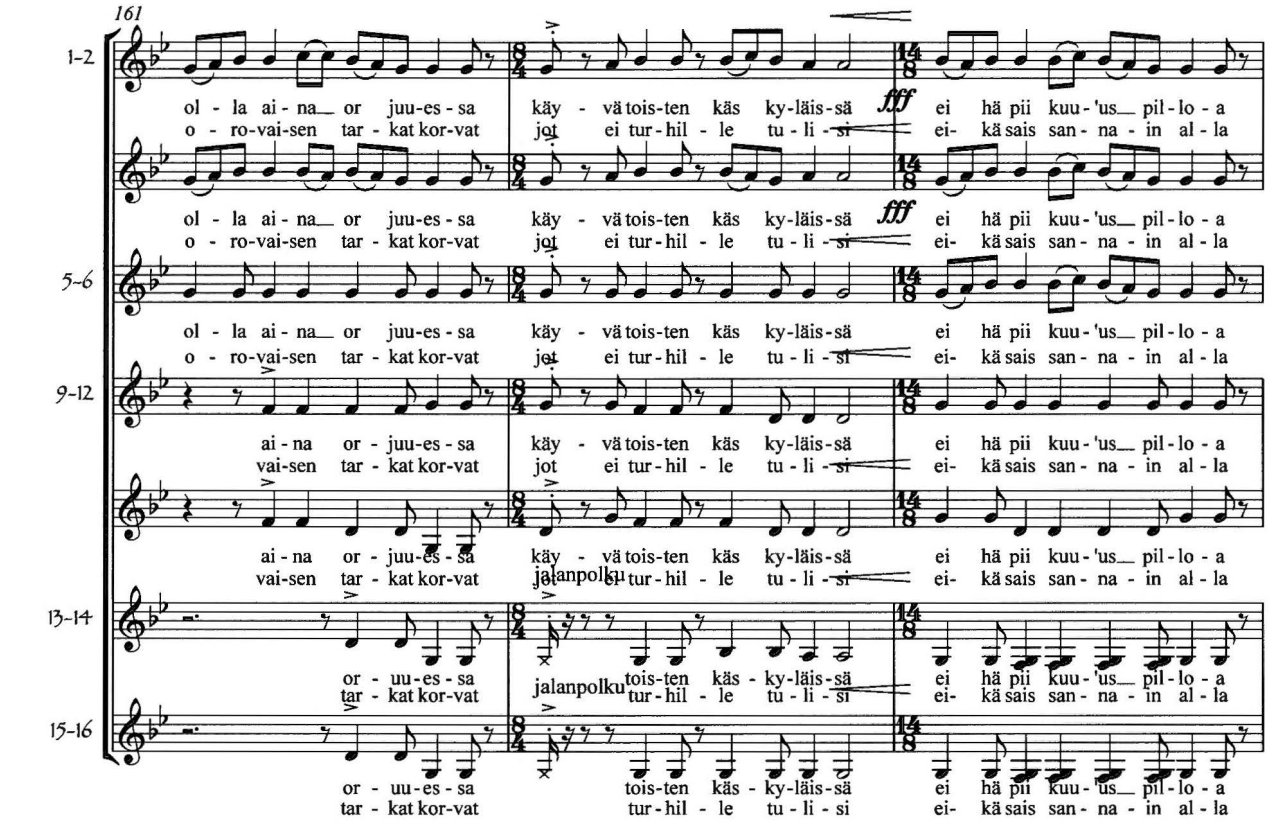
161
1-2
ol - la ai - na or juu-es - sa käy - vä tois-ten käs ky-läis-sä fff ei hä pii kuu - 'us pil - lo - a
o - ro-vai-sen tar - kat kor-vat jot ei tur - hil - le tu - li - si ei- kä sais san - na - in al - la
5-6
9-12
ai - na or - juu-es - sa käy - vä tois-ten käs ky-läis-sä ei hä pii kuu - 'us pil - lo - a
vai-sen tar - kat kor-vat jot ei tur - hil - le tu - li - si ei- kä sais san - na - in al - la
jalanpolku
13-14
or - uu-es - sa tois-ten käs - ky-läis-sä ei hä pii kuu - 'us pil - lo - a
tar - kat kor-vat tur - hil - le tu - li - si ei- kä sais san - na - in al - la
15-16

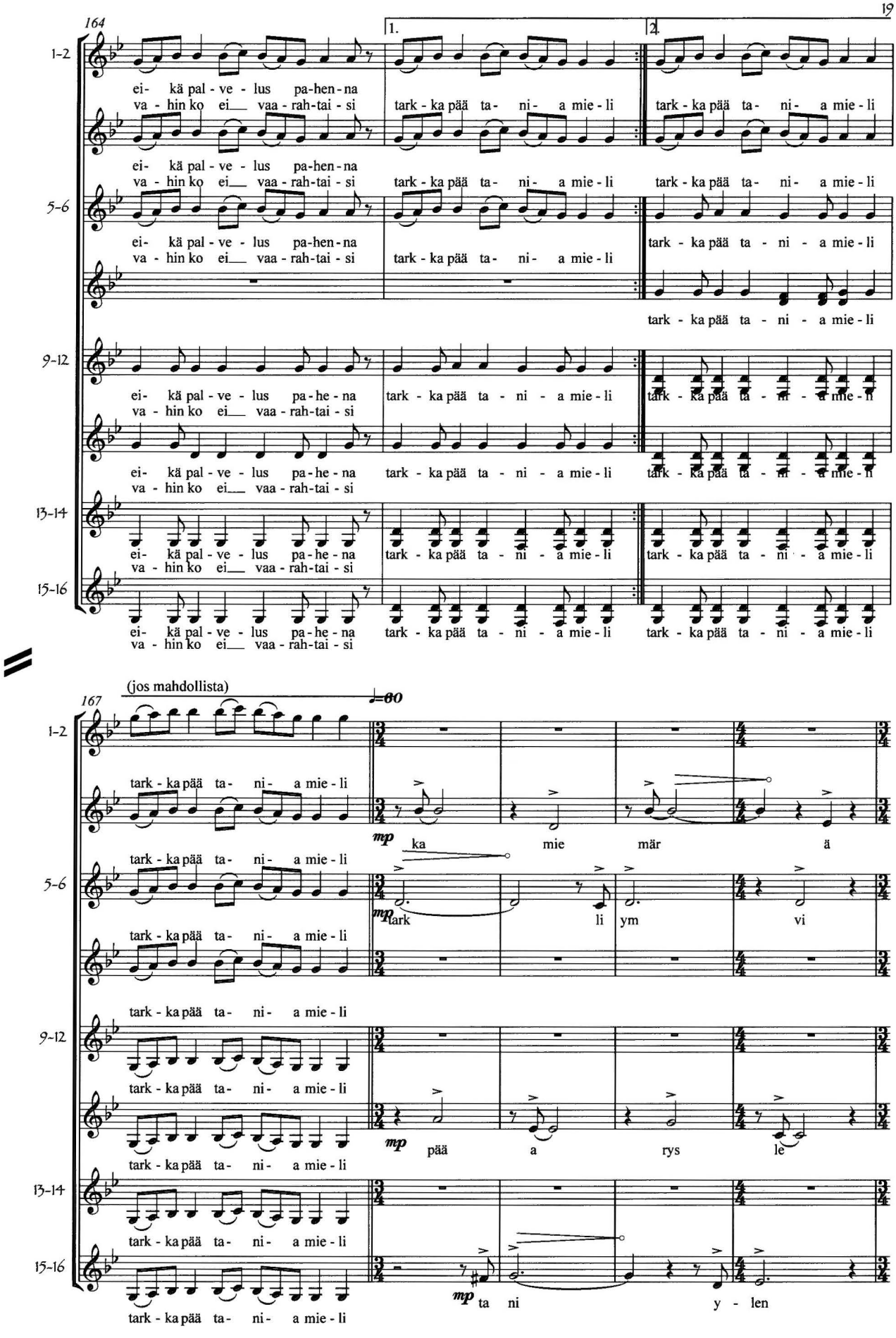
164
19
1-2
5-6
9-12
13-14
15-16
1.
2.
ei- kä pal - ve - lus pa-hen-na
va - hin ko ei vaa - rah-tai - si
tark - ka pää ta- ni- a mie - li
(jos mahdollista)
167
♩=60
mp
ka mie mär ä
tark li ym vi
pää a rys le
ta ni y - len

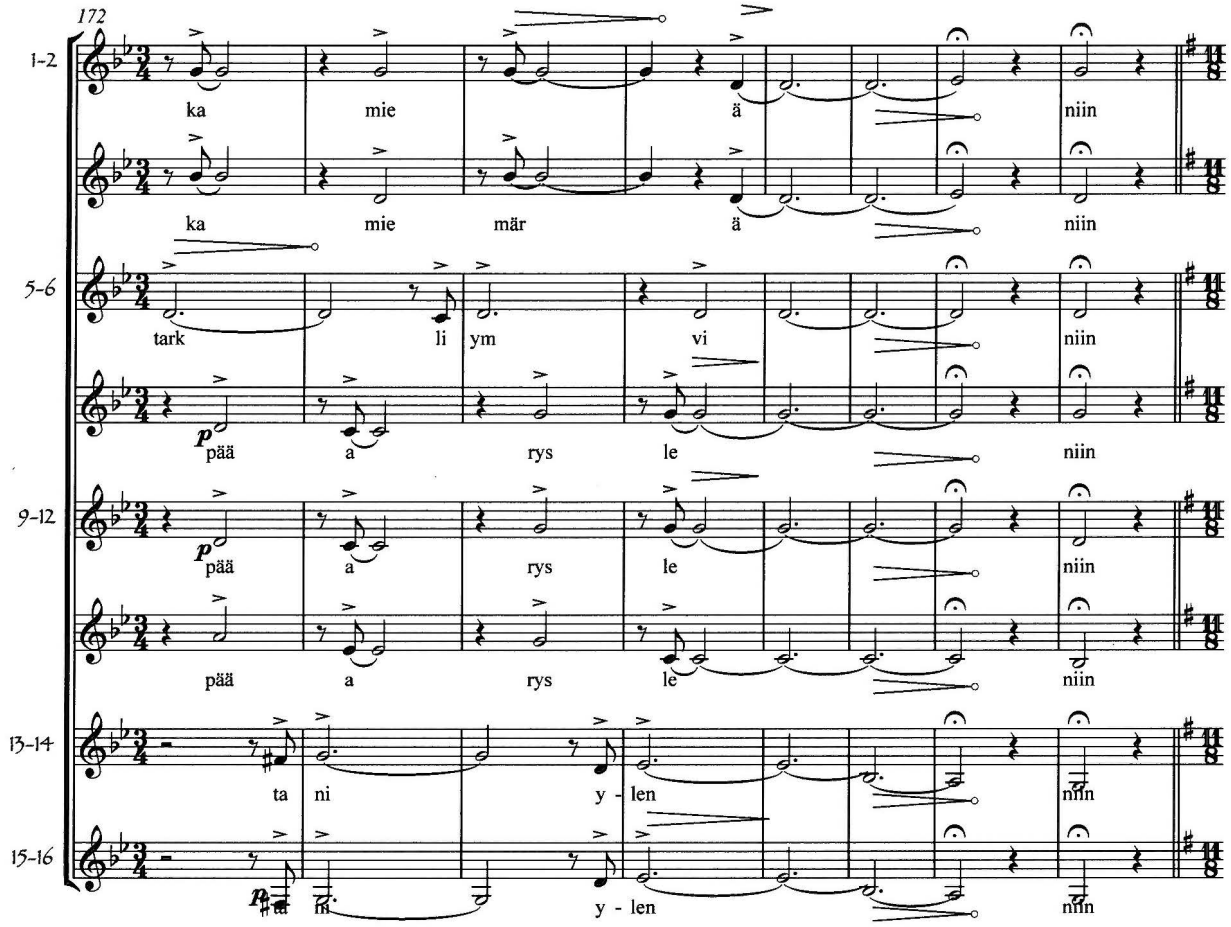

Kuka kuuli laulavaini

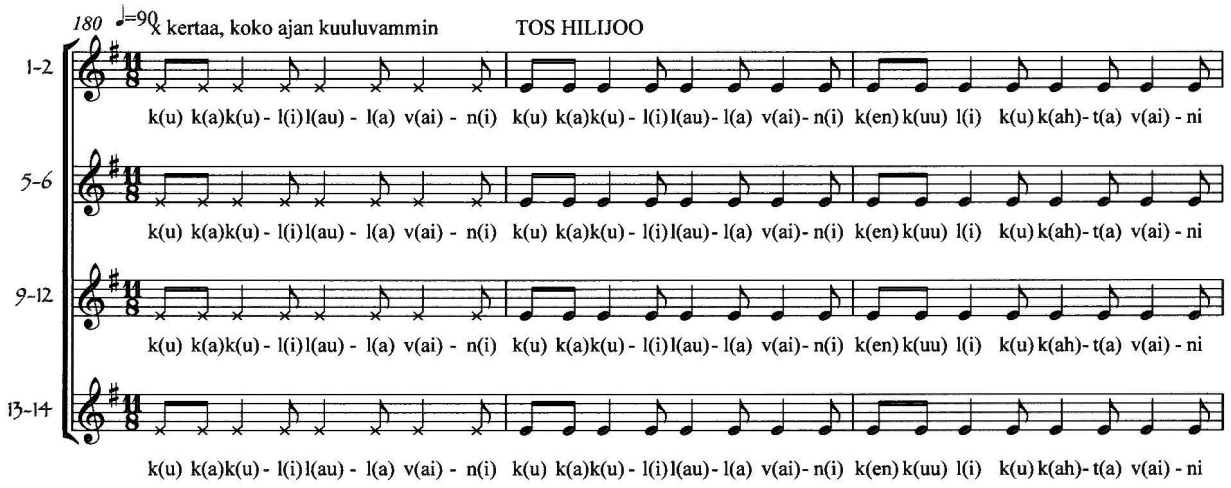

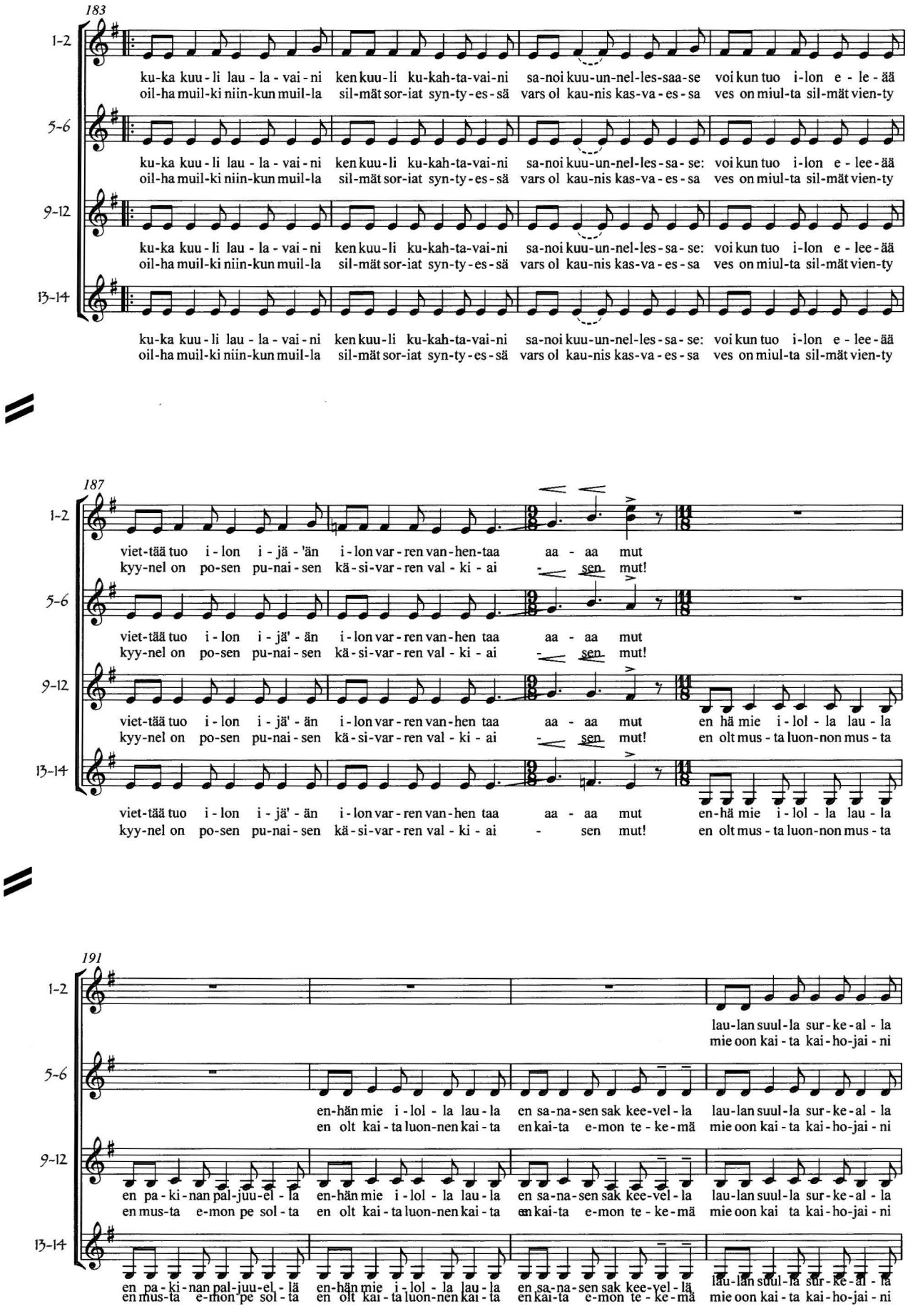
183
1-2
ku-ka kuu-li lau-la-vai-ni kenkuu-li ku-kah-ta-vai-ni sa-noi kuu-un-nel-les-saa-se voi kun tuo i-lon e-le-ää
oil-ha muil-ki niin-kun muil-la sil-mät sor-iat syn-ty-es-sä vars ol kau-nis kas-va-es-sa ves on miul-ta sil-mät vien-ty
5-6
ku-ka kuu-li lau-la-vai-ni kenkuu-li ku-kah-ta-vai-ni sa-noi kuu-un-nel-les-sa-se: voi kun tuo i-lon e-lee-ää
oil-ha muil-ki niin-kun muil-la sil-mät sor-iat syn-ty-es-sä vars ol kau-nis kas-va-es-sa ves on miul-ta sil-mät vien-ty
9-12
ku-ka kuu-li lau-la-vai-ni kenkuu-li ku-kah-ta-vai-ni sa-noi kuu-un-nel-les-sa-se: voi kun tuo i-lon e-lee-ää
oil-ha muil-ki niin-kun muil-la sil-mät sor-iat syn-ty-es-sä vars ol kau-nis kas-va-es-sa ves on miul-ta sil-mät vien-ty
13-14
ku-ka kuu-li lau-la-vai-ni kenkuu-li ku-kah-ta-vai-ni sa-noi kuu-un-nel-les-sa-se: voi kun tuo i-lon e-lee-ää
oil-ha muil-ki niin-kun muil-la sil-mät sor-iat syn-ty-es-sä vars ol kau-nis kas-va-es-sa ves on miul-ta sil-mät vien-ty
187
1-2
viet-tää tuo i-lon i-jä-'än i-lon var-ren van-hen-taa aa-aa mut
kyy-nel on po-sen pu-nai-sen kä-si-var-ren val-ki-ai sen mut!
5-6
viet-tää tuo i-lon i-jä'-än i-lon var-ren van-hen taa aa-aa mut
kyy-nel on po-sen pu-nai-sen kä-si-var-ren val-ki-ai sen mut!
9-12
viet-tää tuo i-lon i-jä'-än i-lon var-ren van-hen taa aa-aa mut en hä mie i-lol-la lau-la
kyy-nel on po-sen pu-nai-sen kä-si-var-ren val-ki-ai sen mut! en olt mus-ta luon-non mus-ta
13-14
viet-tää tuo i-lon i-jä'-än i-lon var-ren van-hen taa aa-aa mut en-hä mie i-lol-la lau-la
kyy-nel on po-sen pu-nai-sen kä-si-var-ren val-ki-ai sen mut! en olt mus-ta luon-non mus-ta
191
1-2
lau-lan suul-la sur-ke-al-la
mie oon kai-ta kai-ho-jai-ni
5-6
en-hän mie i-lol-la lau-la en sa-na-sen sak kee-vel-la lau-lan suul-la sur-ke-al-la
en olt kai-ta luon-nen kai-ta en kai-ta e-mon te-ke-mä mie oon kai-ta kai-ho-jai-ni
9-12
en pa-ki-nan pal-juu-el-la en-hän mie i-lol-la lau-la en sa-na-sen sak kee-vel-la lau-lan suul-la sur-ke-al-la
en mus-ta e-mon pe sol-ta en olt kai-ta luon-nen kai-ta en kai-ta e-mon te-ke-mä mie oon kai-ta kai-ho-jai-ni
13-14
en pa-ki-nan pal-juu-el-lä en-hän mie i-lol-la lau-la en sa-na-sen sak kee-vel-lä lau-lan suul-la sur-ke-al-la
en mus-ta e-mon pe sol-ta en olt kai-ta luon-nen kai-ta en kai-ta e-mon te-ke-mä mie oon kai-ta kai-ho-jai-ni

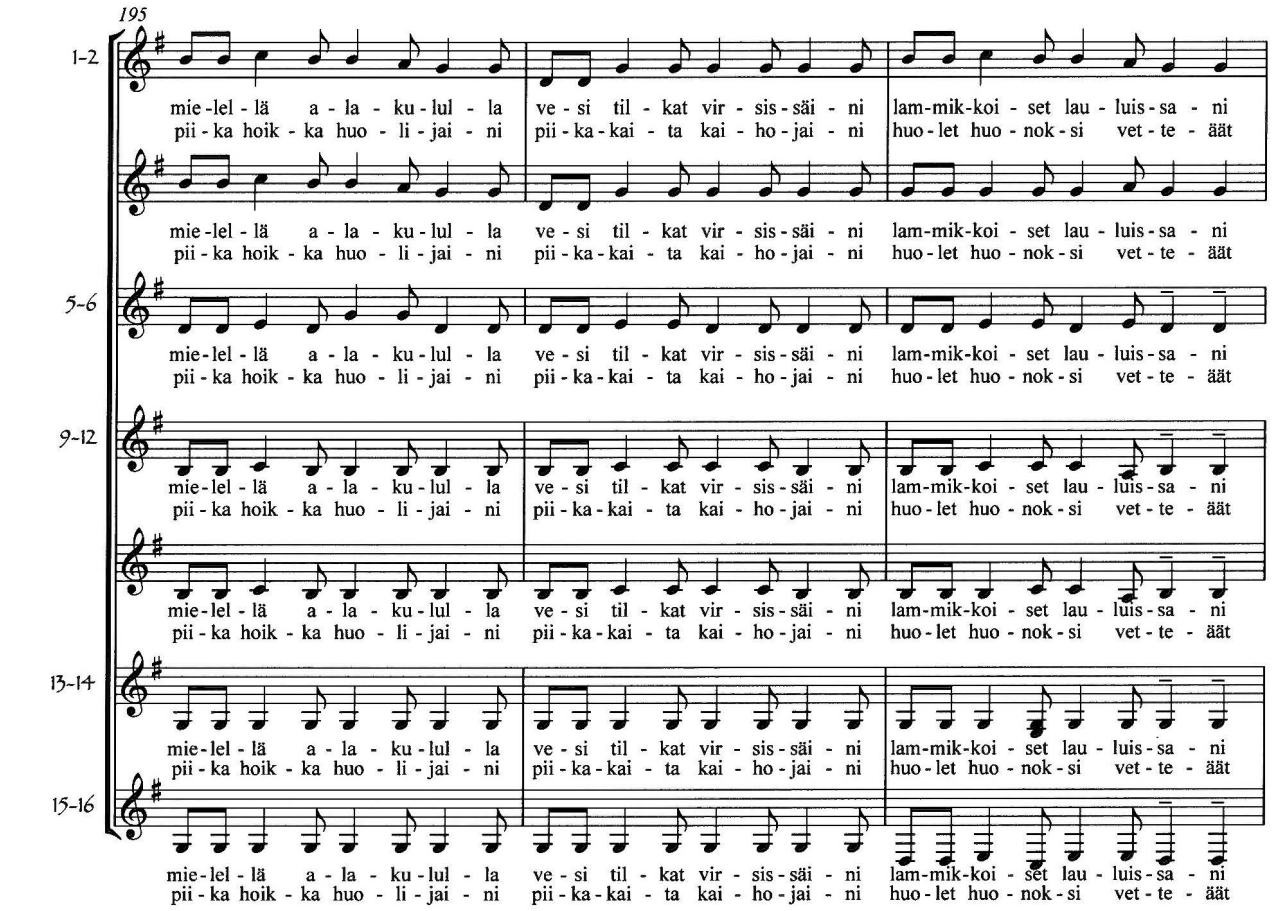
195
1-2
5-6
9-12
13-14
15-16
mie-lel-lä a-la-ku-lul-la ve-si til-kat vir-sis-säi-ni lam-mik-koi-set lau-luis-sa-ni
pii-ka hoik-ka huo-li-jai-ni pii-ka-kai-ta kai-ho-jai-ni huo-let huo-nok-si vet-te-äät

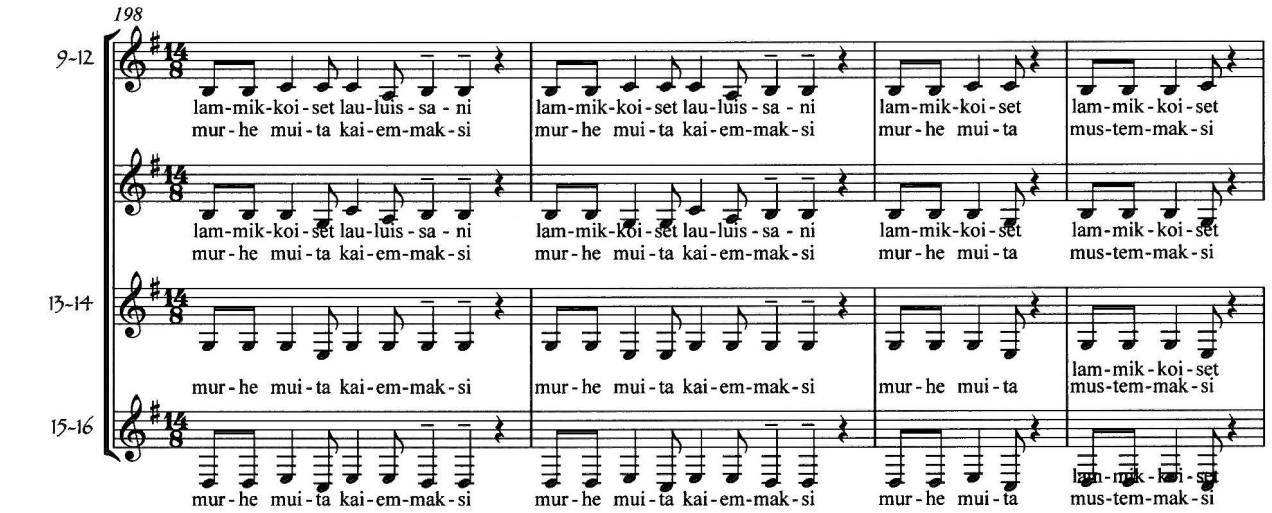
198
9-12
13-14
15-16
lam-mik-koi-set lau-luis-sa-ni lam-mik-koi-set lau-luis-sa-ni lam-mik-koi-set lam-mik-koi-set
mur-he mui-ta kai-em-mak-si mur-he mui-ta kai-em-mak-si mur-he mui-ta mus-tem-mak-si

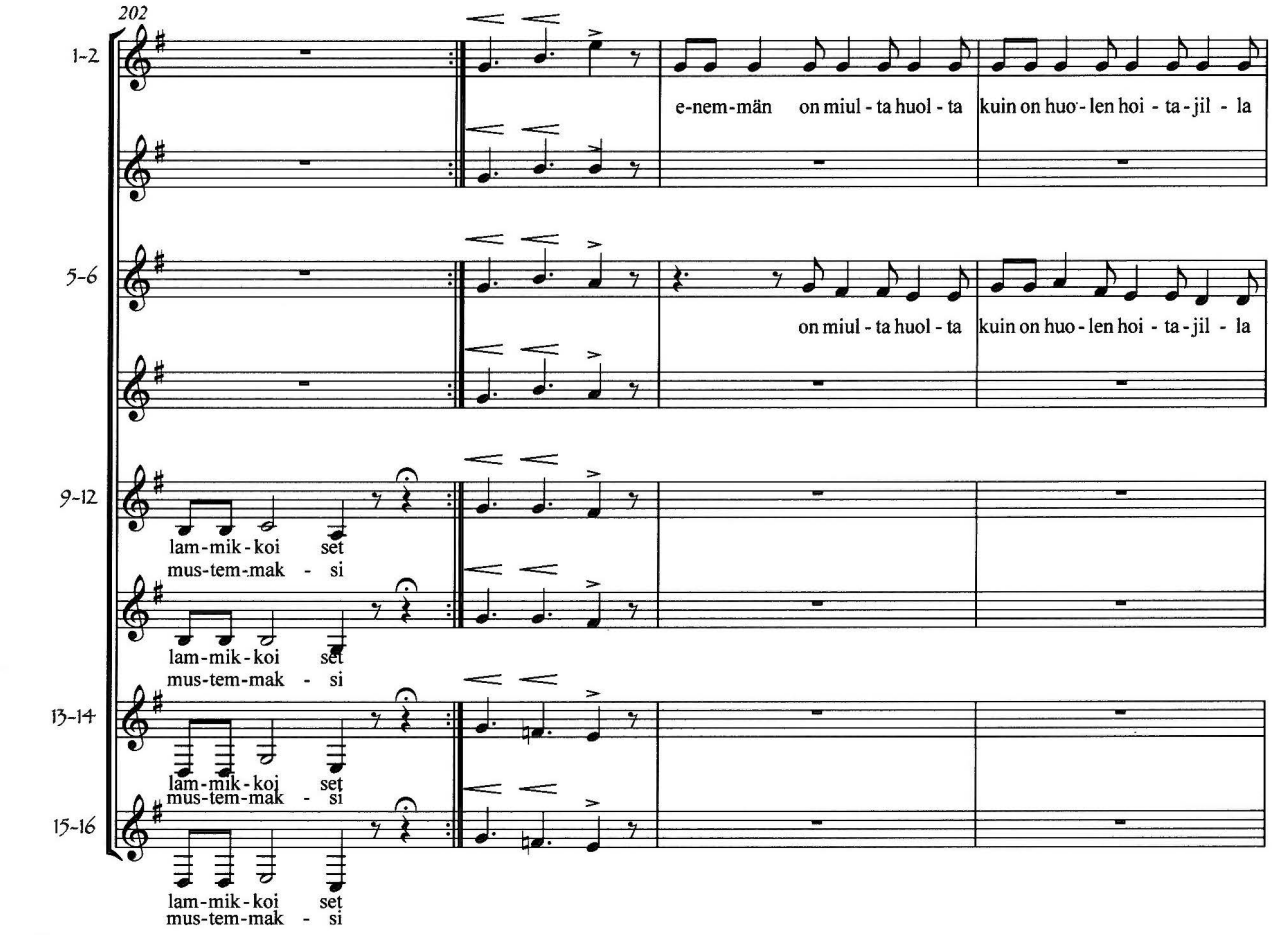
202
1-2
e-nem-män on miul - ta huol - ta kuin on huo - len hoi - ta - jil - la
5-6
on miul - ta huol - ta kuin on huo - len hoi - ta - jil - la
9-12
lam-mik-koi set
mus-tem-mak - si
13-14
15-16

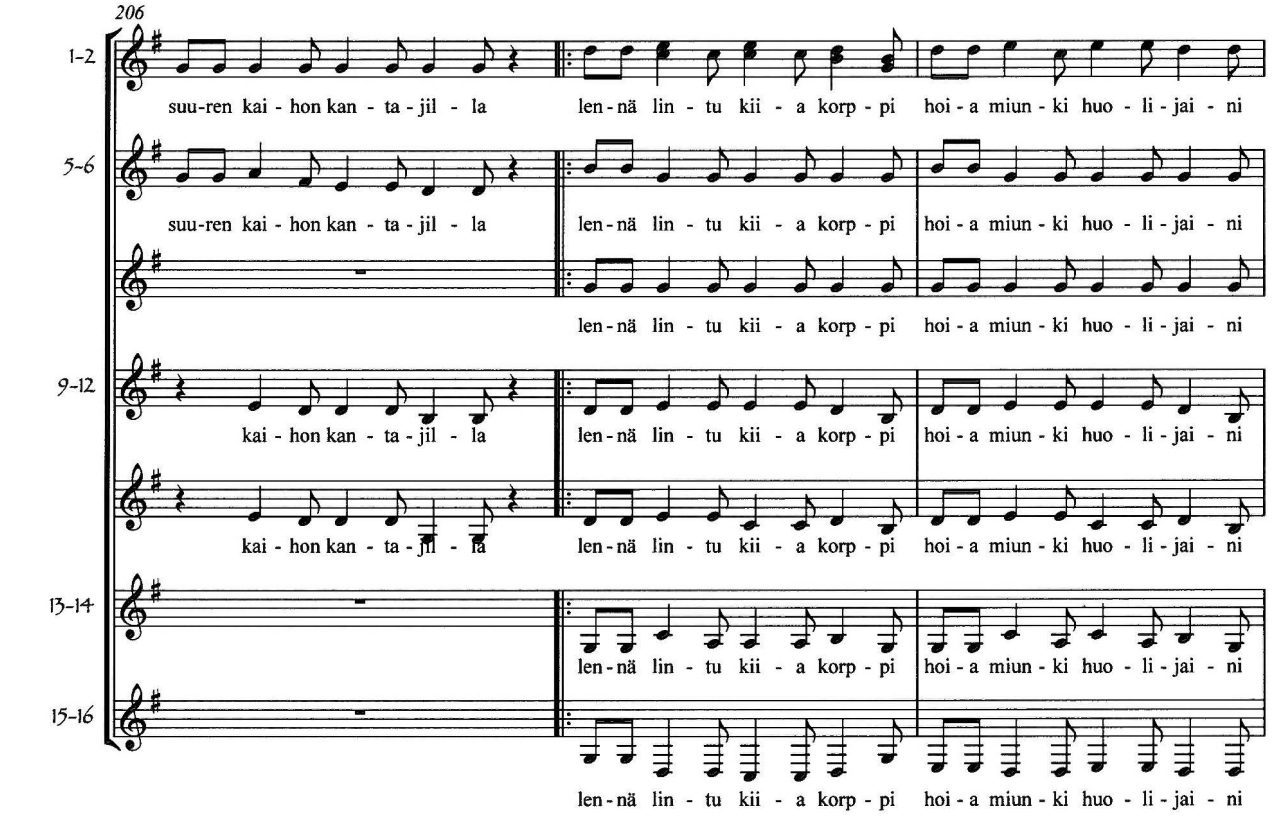
206
1-2
suu-ren kai - hon kan - ta - jil - la len - nä lin - tu kii - a korp - pi hoi - a miun - ki huo - li - jai - ni
5-6
9-12
kai - hon kan - ta - jil - la
13-14
15-16

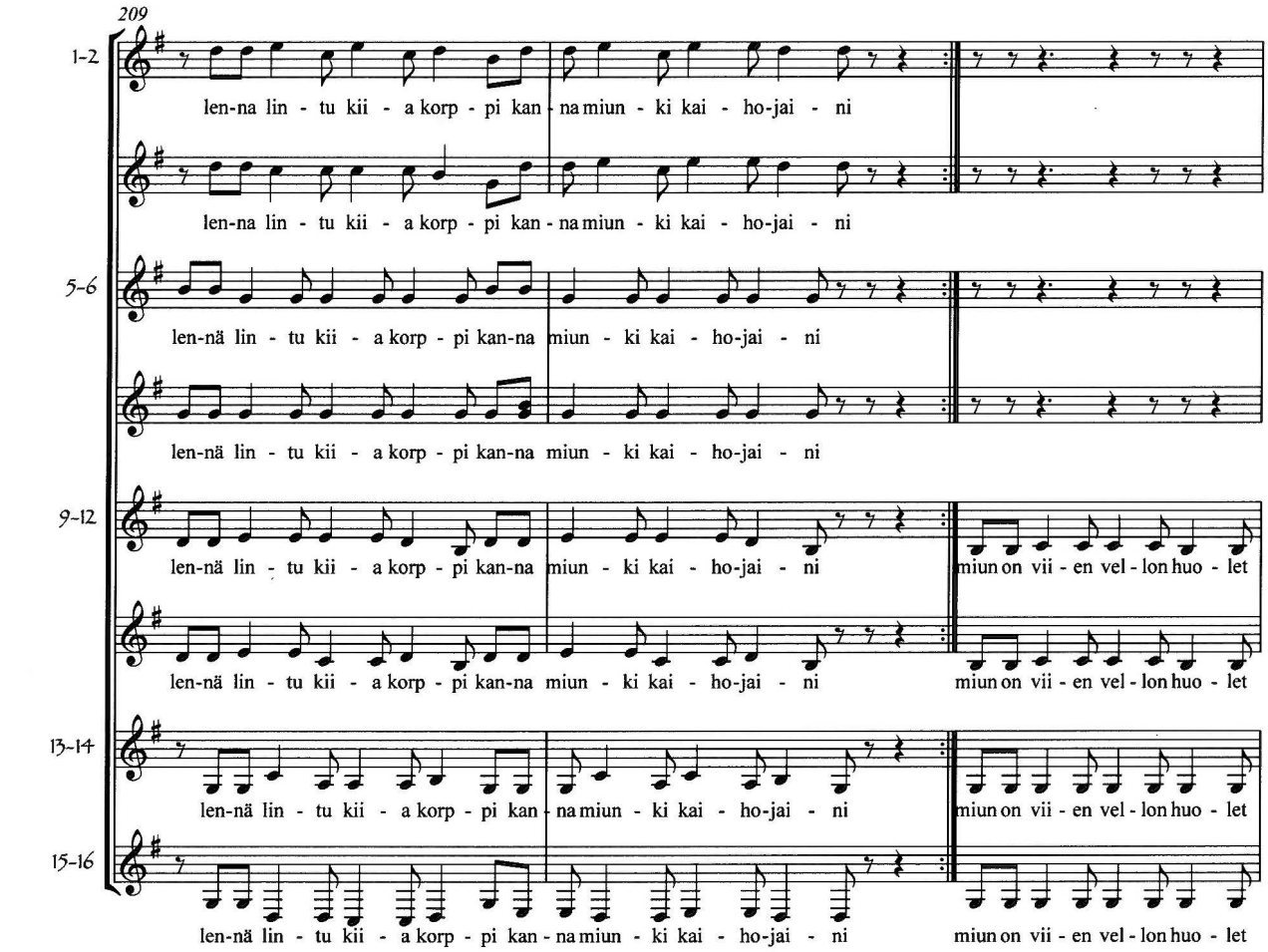
209
1-2
len-na lin - tu kii - a korp - pi kan - na miun - ki kai - ho-jai - ni
len-na lin - tu kii - a korp - pi kan - na miun - ki kai - ho-jai - ni
5-6
len-nä lin - tu kii - a korp - pi kan-na miun - ki kai - ho-jai - ni
len-nä lin - tu kii - a korp - pi kan-na miun - ki kai - ho-jai - ni
9-12
len-nä lin - tu kii - a korp - pi kan-na miun - ki kai - ho-jai - ni
miun on vii - en vel - lon huo - let
len-nä lin - tu kii - a korp - pi kan-na miun - ki kai - ho-jai - ni
miun on vii - en vel - lon huo - let
13-14
len-nä lin - tu kii - a korp - pi kan - na miun - ki kai - ho-jai - ni
miun on vii - en vel - lon huo - let
15-16
len-nä lin - tu kii - a korp - pi kan - na miun - ki kai - ho-jai - ni
miun on vii - en vel - lon huo - let

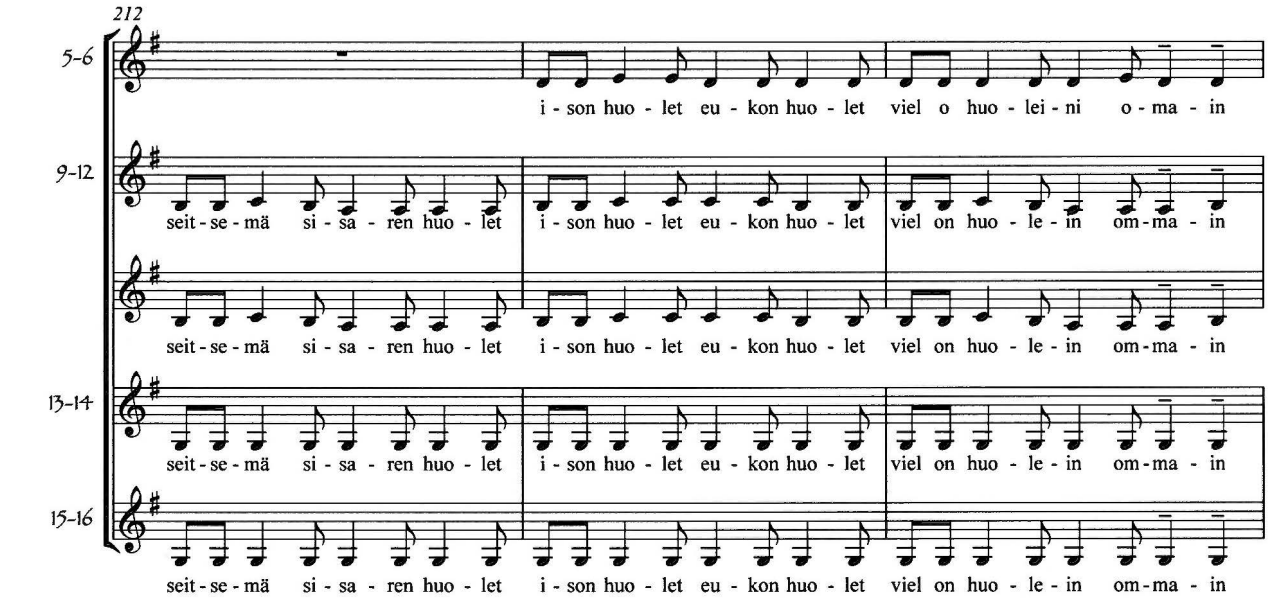
212
5-6
i - son huo - let eu - kon huo - let viel o huo - lei - ni o - ma - in
9-12
seit - se - mä si - sa - ren huo - let i - son huo - let eu - kon huo - let viel on huo - le - in om - ma - in
seit - se - mä si - sa - ren huo - let i - son huo - let eu - kon huo - let viel on huo - le - in om - ma - in
13-14
seit - se - mä si - sa - ren huo - let i - son huo - let eu - kon huo - let viel on huo - le - in om - ma - in
15-16
seit - se - mä si - sa - ren huo - let i - son huo - let eu - kon huo - let viel on huo - le - in om - ma - in

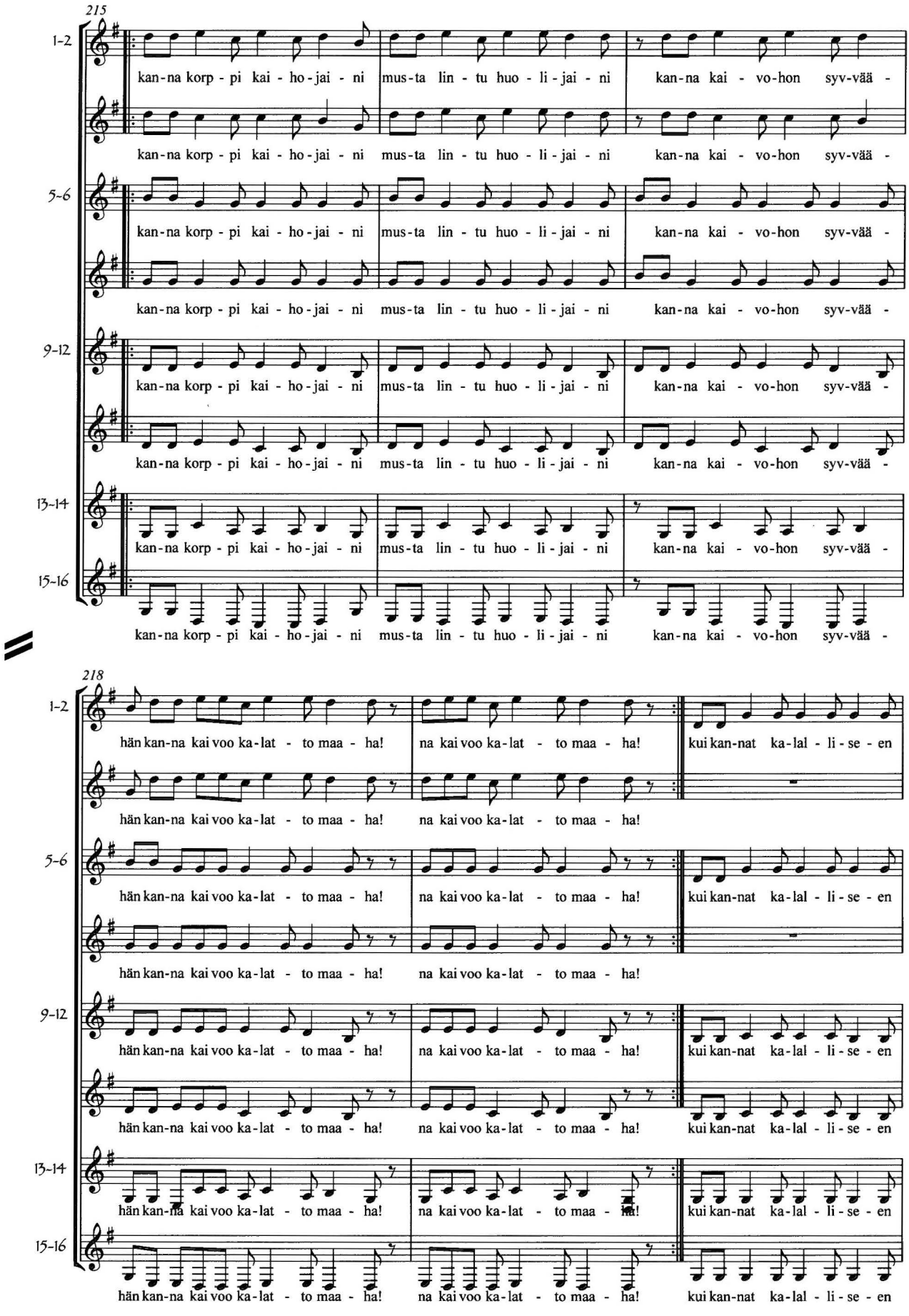
215
1-2
5-6
9-12
13-14
15-16
kan-na korp - pi kai - ho - jai - ni mus-ta lin - tu huo - li - jai - ni kan-na kai - vo-hon syv-vää -
218
hän kan-na kai voo ka-lat - to maa - ha! na kai voo ka-lat - to maa - ha! kui kan-nat ka-lal - li - se - en

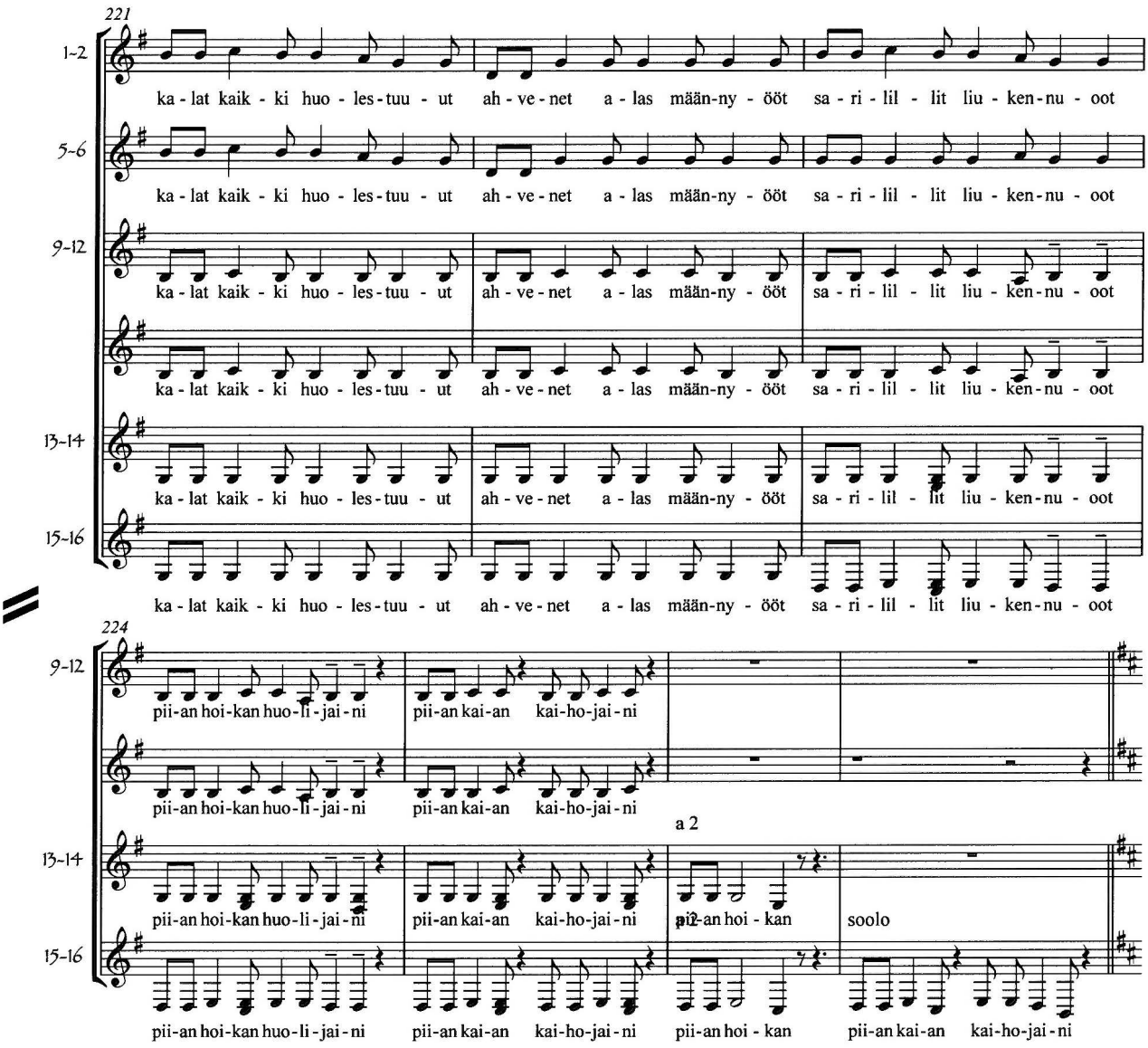
221
1-2
ka - lat kaik - ki huo - les - tuu - ut ah - ve - net a - las mään-ny - ööt sa - ri - lil - lit liu - ken - nu - oot
5-6
ka - lat kaik - ki huo - les - tuu - ut ah - ve - net a - las mään-ny - ööt sa - ri - lil - lit liu - ken - nu - oot
9-12
ka - lat kaik - ki huo - les - tuu - ut ah - ve - net a - las mään-ny - ööt sa - ri - lil - lit liu - ken - nu - oot
ka - lat kaik - ki huo - les - tuu - ut ah - ve - net a - las mään-ny - ööt sa - ri - lil - lit liu - ken - nu - oot
13-14
ka - lat kaik - ki huo - les - tuu - ut ah - ve - net a - las mään-ny - ööt sa - ri - lil - lit liu - ken - nu - oot
15-16
ka - lat kaik - ki huo - les - tuu - ut ah - ve - net a - las mään-ny - ööt sa - ri - lil - lit liu - ken - nu - oot
224
9-12
pii-an hoi-kan huo-li-jai-ni pii-an kai-an kai-ho-jai-ni
pii-an hoi-kan huo-li-jai-ni pii-an kai-an kai-ho-jai-ni
a 2
13-14
pii-an hoi-kan huo-li-jai-ni pii-an kai-an kai-ho-jai-ni pii-an hoi - kan soolo
15-16
pii-an hoi-kan huo-li-jai-ni pii-an kai-an kai-ho-jai-ni pii-an hoi - kan pii-an kai-an kai-ho-jai-ni

En itke talon tappoi

♩=60

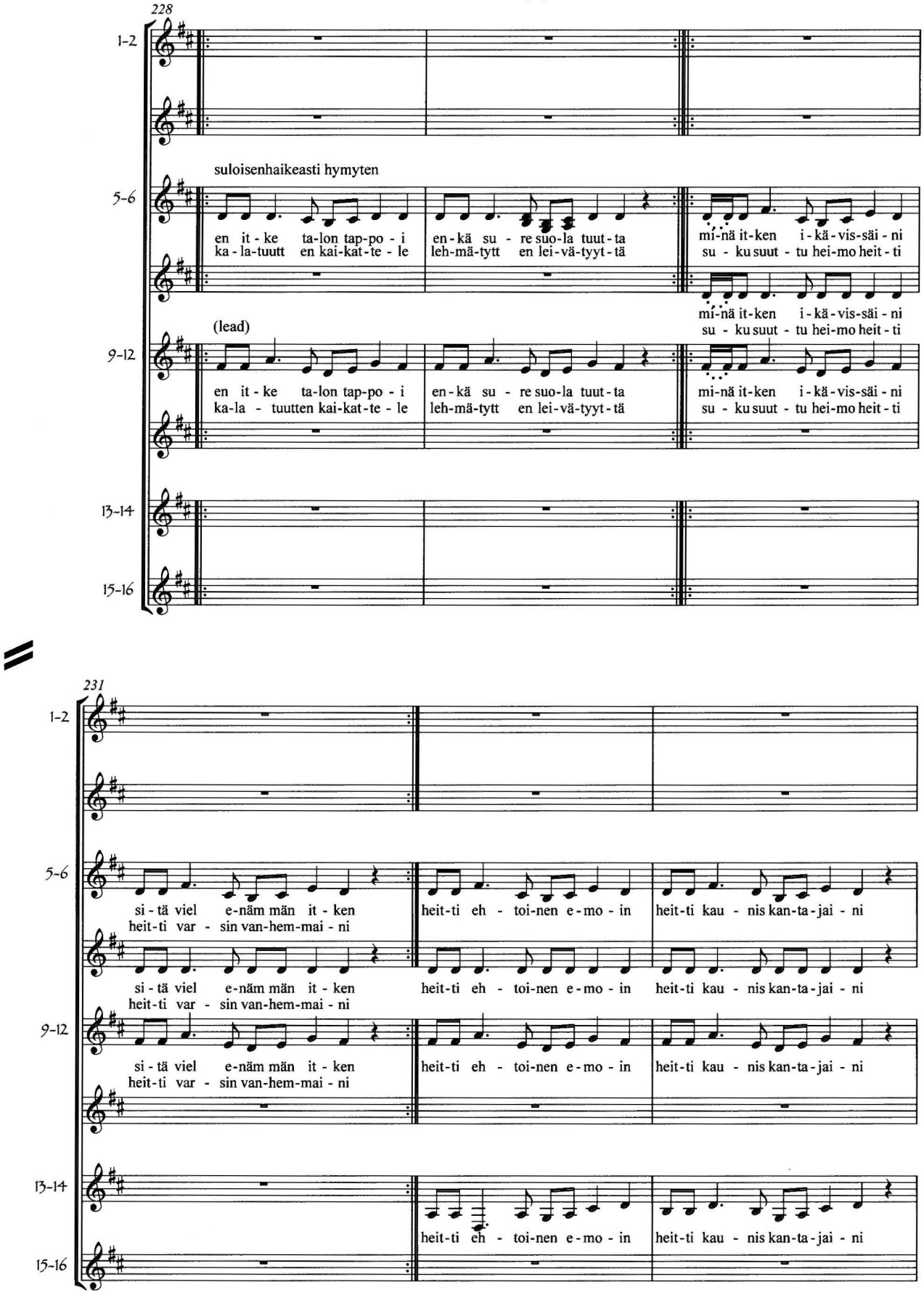

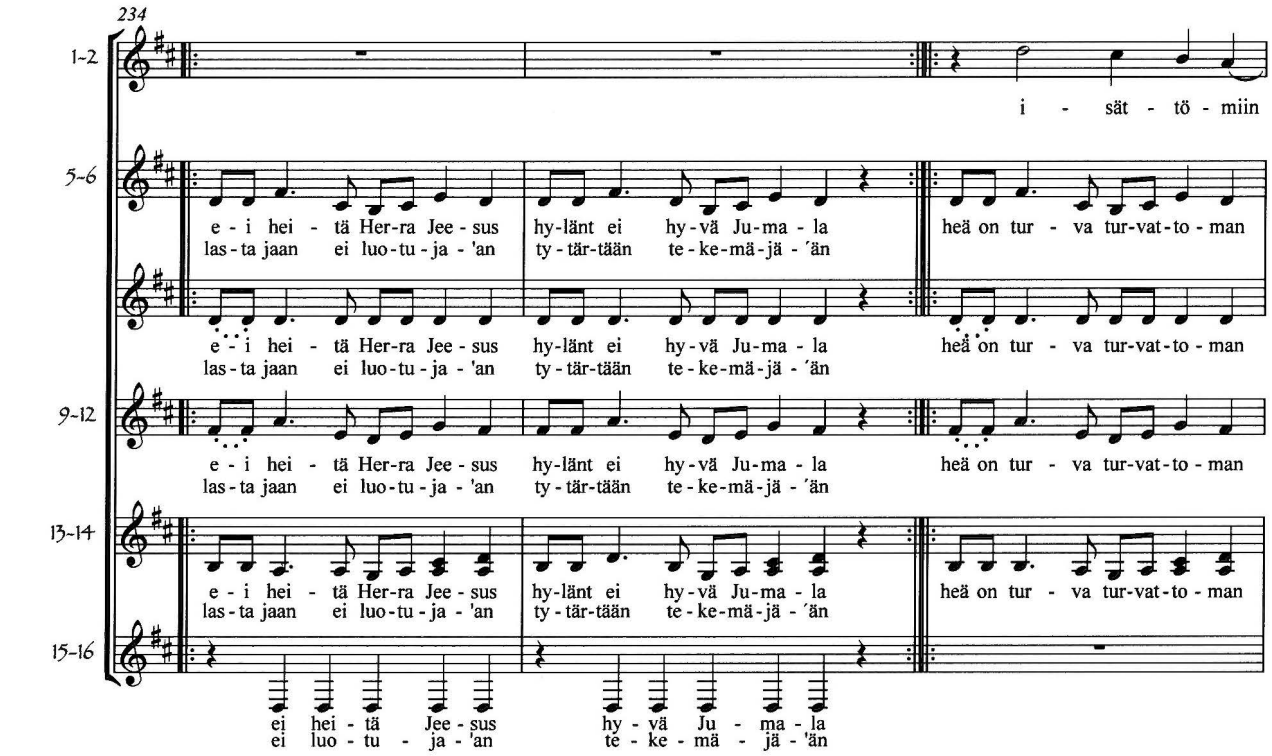
234
1-2
i - sät - tö - miin
5-6
e - i hei - tä Her-ra Jee - sus hy-länt ei hy-vä Ju-ma - la heä on tur - va tur-vat-to - man
las - ta jaan ei luo-tu - ja - 'an ty - tär-tään te - ke-mä-jä - ´än
e - i hei - tä Her-ra Jee - sus hy-länt ei hy-vä Ju-ma - la heä on tur - va tur-vat-to - man
las - ta jaan ei luo-tu - ja - 'an ty - tär-tään te - ke-mä-jä - ´än
9-12
e - i hei - tä Her-ra Jee - sus hy-länt ei hy-vä Ju-ma - la heä on tur - va tur-vat-to - man
las - ta jaan ei luo-tu - ja - 'an ty - tär-tään te - ke-mä-jä - ´än
13-14
e - i hei - tä Her-ra Jee - sus hy-länt ei hy-vä Ju-ma - la heä on tur - va tur-vat-to - man
las - ta jaan ei luo-tu - ja - 'an ty - tär-tään te - ke-mä-jä - ´än
15-16
ei hei - tä Jee - sus hy - vä Ju - ma - la
ei luo - tu - ja - 'an te - ke - mä - jä - 'än

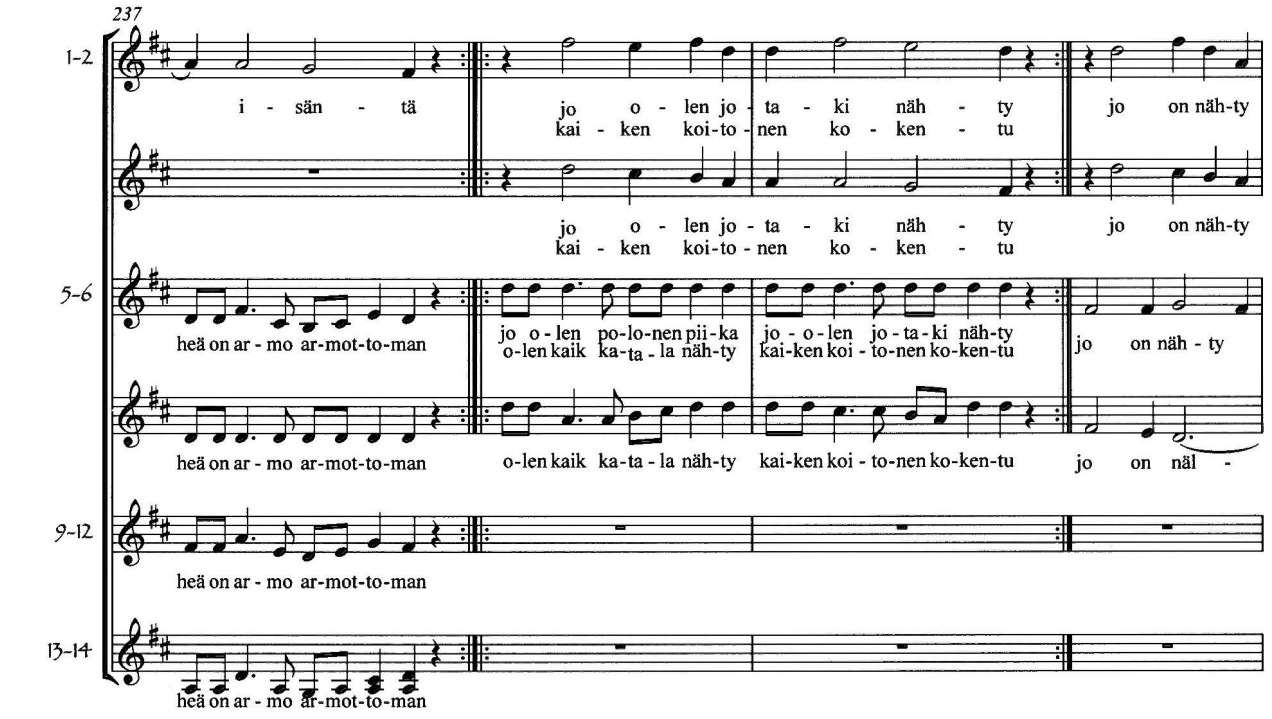
237
1-2
i - sän - tä jo o - len jo - ta - ki näh - ty jo on näh-ty
kai - ken koi-to - nen ko - ken - tu
jo o - len jo - ta - ki näh - ty jo on näh-ty
kai - ken koi-to - nen ko - ken - tu
5-6
heä on ar - mo ar-mot-to-man jo o - len po-lo-nen pii-ka jo - o - len jo - ta - ki näh-ty jo on näh - ty
o-len kaik ka-ta - la näh-ty kai-ken koi - to-nen ko-ken-tu
heä on ar - mo ar-mot-to-man o-len kaik ka-ta - la näh-ty kai-ken koi - to-nen ko-ken-tu jo on näl -
9-12
heä on ar - mo ar-mot-to-man
13-14
heä on ar - mo ar-mot-to-man

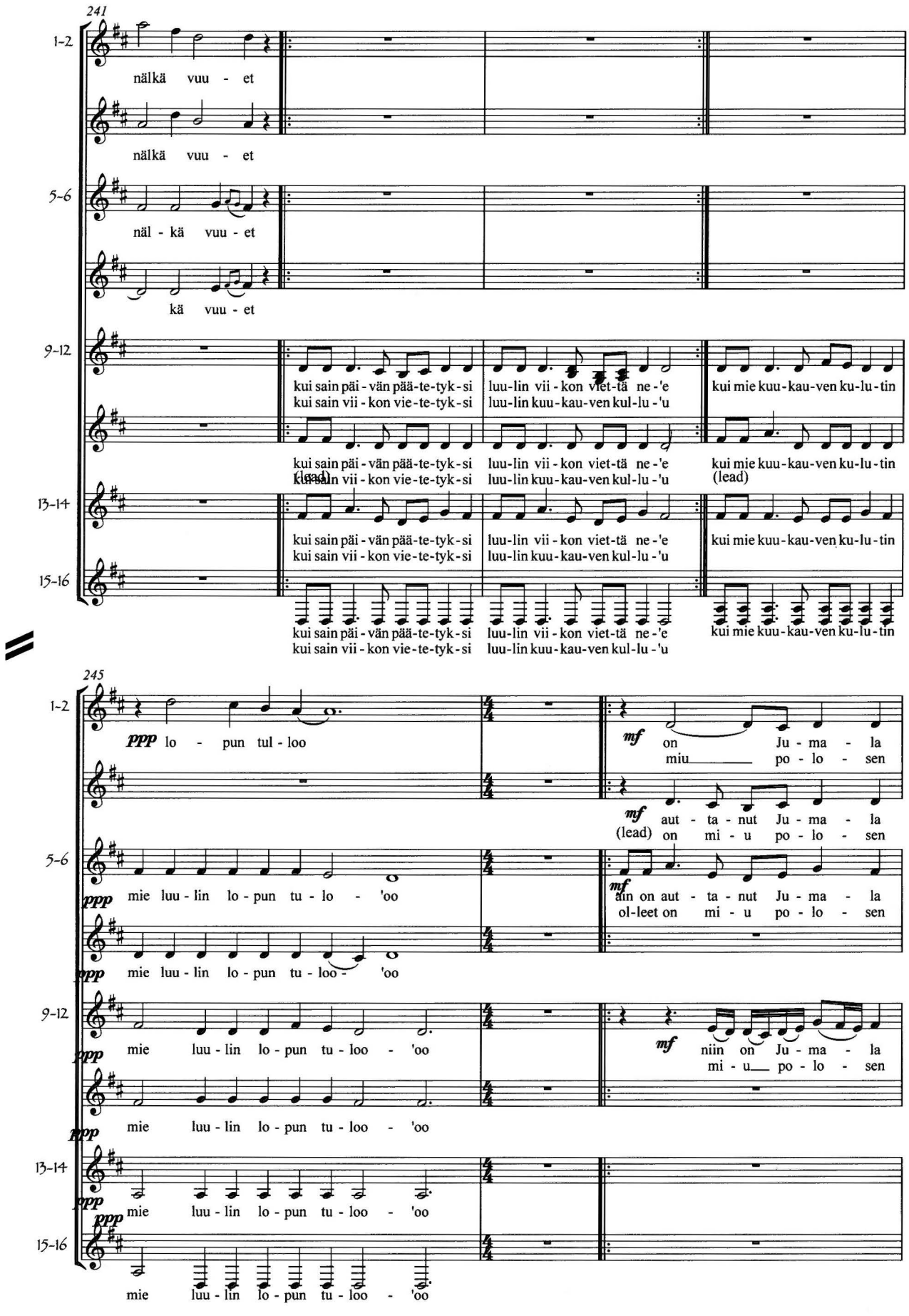
241
1-2
nälkä vuu - et
nälkä vuu - et
5-6
näl - kä vuu - et
kä vuu - et
9-12
kui sain päi - vän pää-te-tyk - si
kui sain vii - kon vie-te-tyk - si
luu-lin vii - kon viet-tä ne - 'e
luu-lin kuu-kau-ven kul-lu - 'u
kui mie kuu-kau-ven ku-lu-tin
(lead)
13-14
15-16
245
ppp lo - pun tul - loo
mf on Ju - ma - la
miu po - lo - sen
mf aut - ta - nut Ju - ma - la
(lead) on mi - u po - lo - sen
ppp mie luu - lin lo - pun tu - lo - 'oo
mf ain on aut - ta - nut Ju - ma - la
ol-leet on mi - u po - lo - sen
mie luu - lin lo - pun tu - loo - 'oo
mf niin on Ju - ma - la
mi - u po - lo - sen

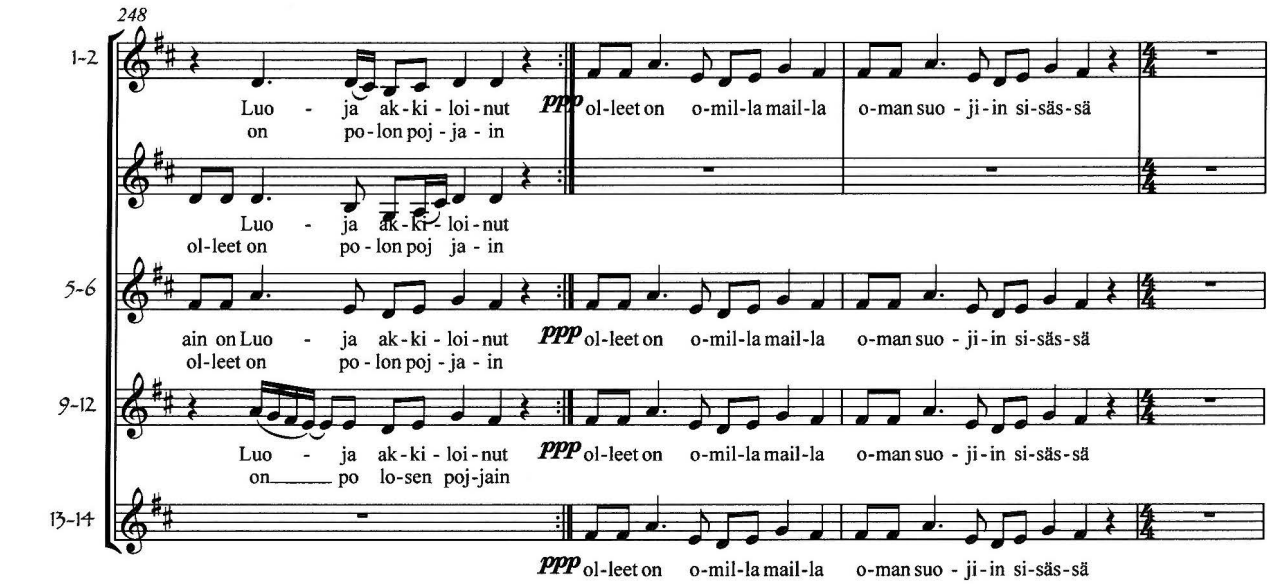
248
1-2
Luo - ja ak-ki - loi-nut
on po-lon poj - ja - in
ppp ol-leet on o-mil-la mail-la o-man suo - ji-in si-säs-sä
Luo - ja ak-ki - loi-nut
ol-leet on po - lon poj ja - in
5-6
ain on Luo - ja ak-ki - loi-nut
ol-leet on po - lon poj - ja - in
ppp ol-leet on o-mil-la mail-la o-man suo - ji-in si-säs-sä
9-12
Luo - ja ak-ki - loi-nut
on po lo-sen poj-jain
ppp ol-leet on o-mil-la mail-la o-man suo - ji-in si-säs-sä
13-14
ppp ol-leet on o-mil-la mail-la o-man suo - ji-in si-säs-sä

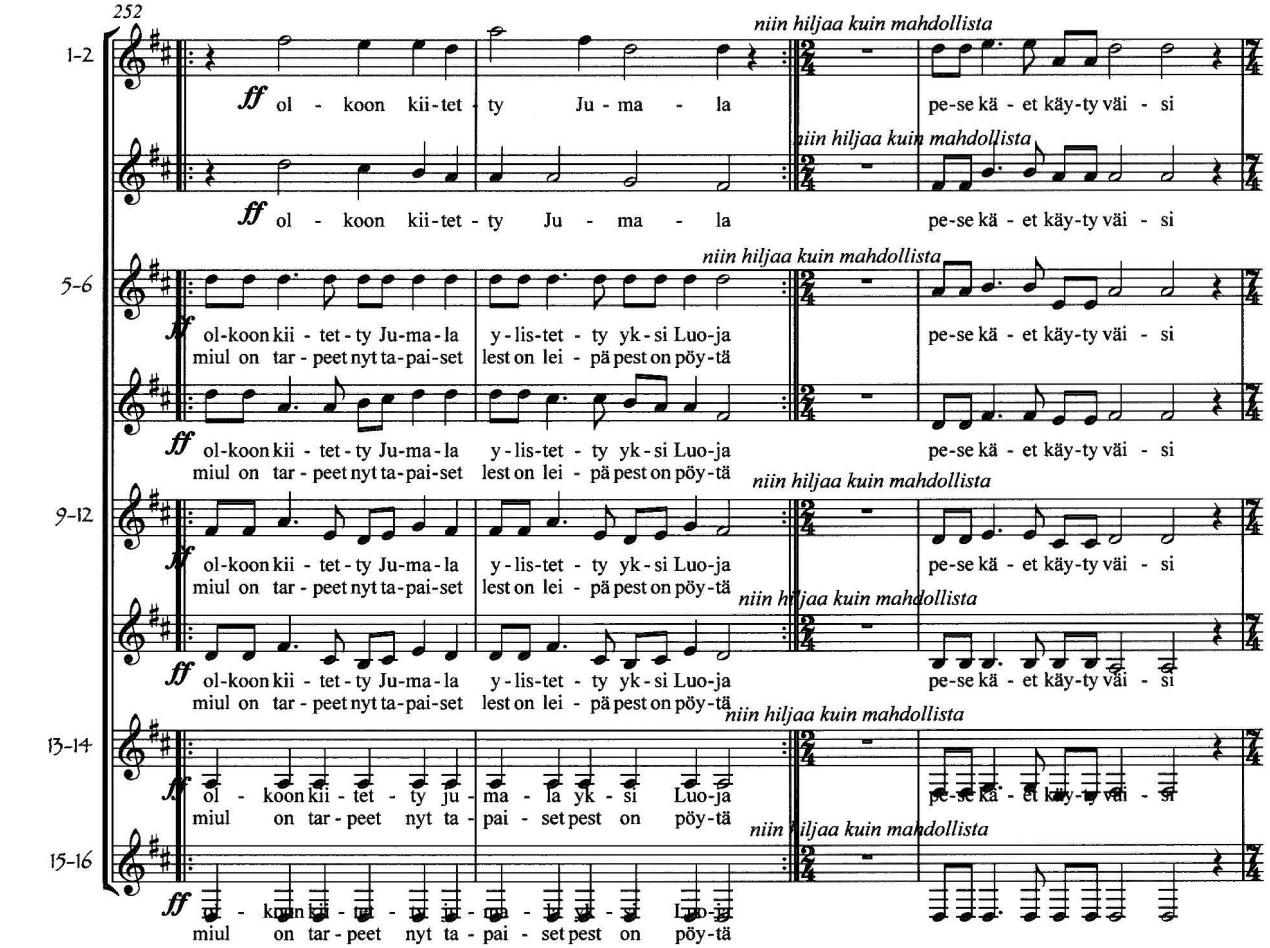
252
1-2
niin hiljaa kuin mahdollista
ff ol - koon kii-tet - ty Ju - ma - la
pe-se kä - et käy-ty väi - si
5-6
ff ol-koon kii - tet - ty Ju-ma - la y - lis-tet - ty yk - si Luo-ja
miul on tar - peet nyt ta-pai-set lest on lei - pä pest on pöy-tä
pe-se kä - et käy-ty väi - si
9-12
13-14
15-16
ff ol - koon kii - tet - ty ju - ma - la yk - si Luo-ja
miul on tar - peet nyt ta - pai - set pest on pöy-tä

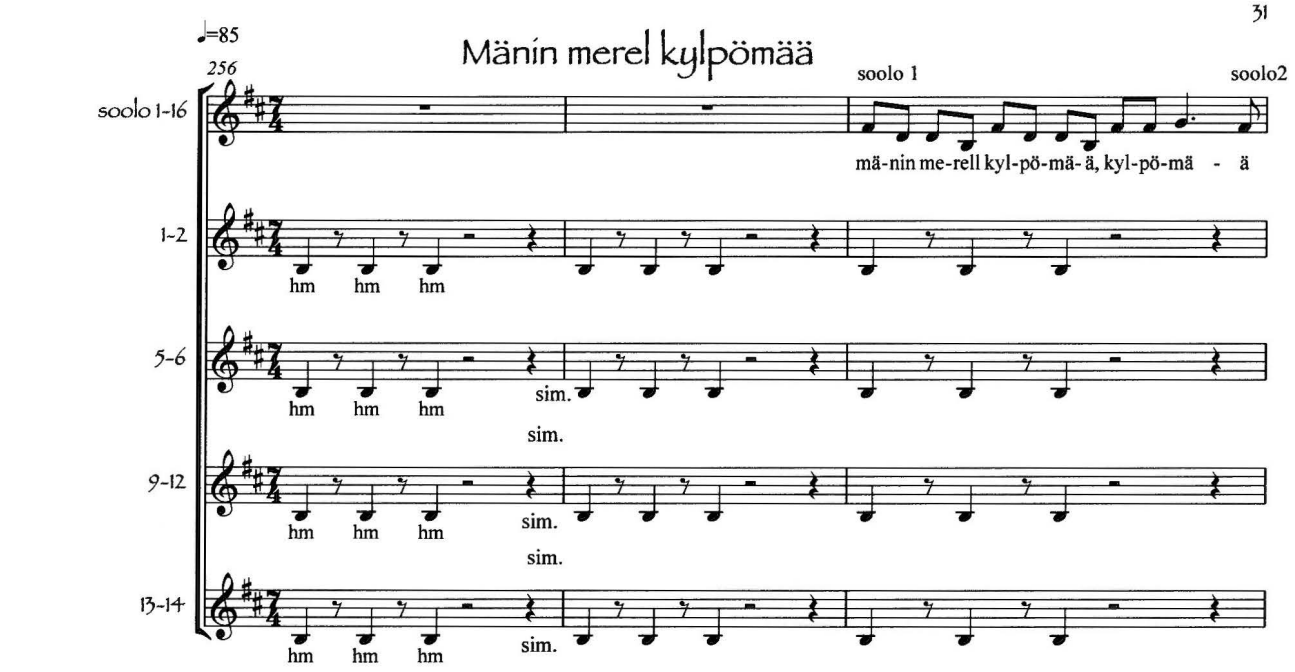
♩=85
256
Mänin merel kylpömää
soolo 1
soolo2
soolo 1-16
mä-nin me-rell kyl-pö-mä-ä, kyl-pö-mä - ä
1-2
hm hm hm
5-6
hm hm hm sim.
sim.
9-12
hm hm hm sim.
sim.
13-14
hm hm hm sim.

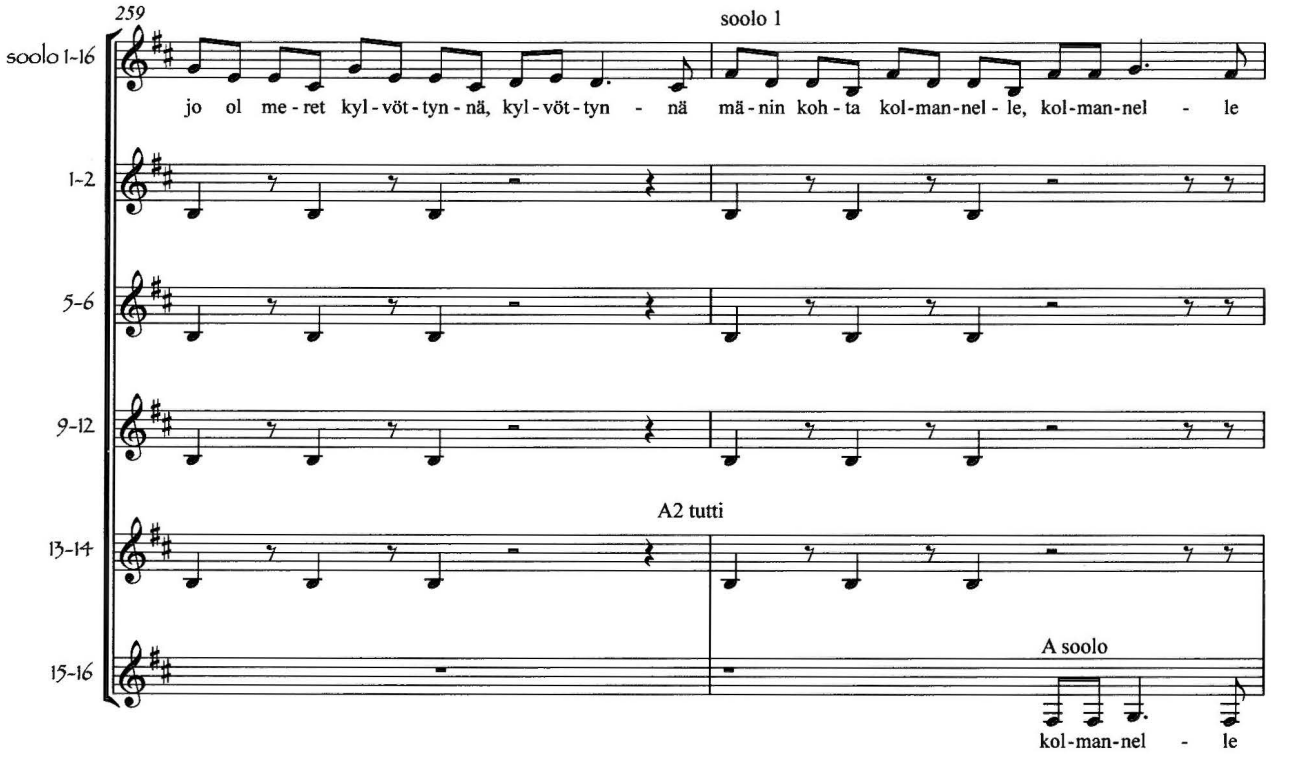
259
soolo 1
soolo 1-16
jo ol me - ret kyl - vöt - tyn - nä, kyl - vöt - tyn - nä mä - nin koh - ta kol-man-nel - le, kol-man-nel - le
1-2
5-6
9-12
A2 tutti
13-14
15-16
A soolo
kol-man-nel - le

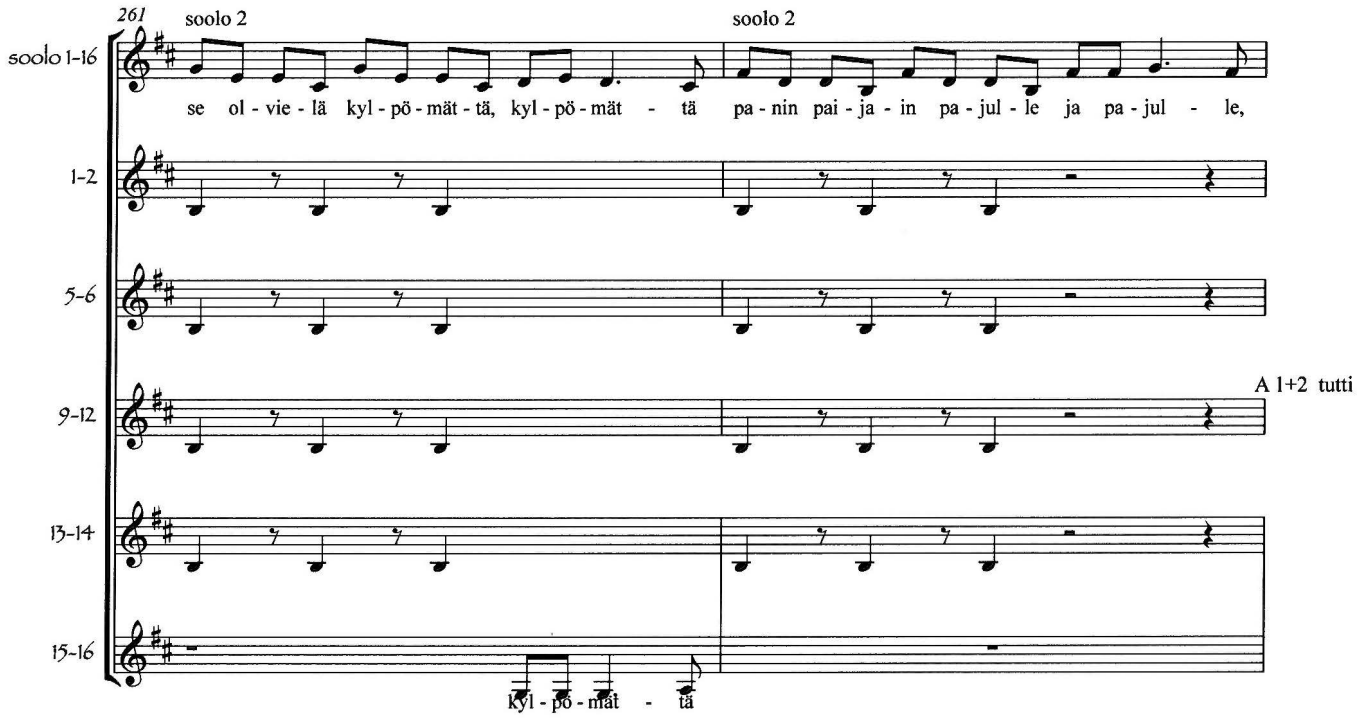
261
soolo 2
soolo 2
soolo 1-16
se ol - vie - lä kyl - pö - mät - tä, kyl - pö - mät - tä pa - nin pai - ja - in pa - jul - le ja pa - jul - le,
1-2
5-6
9-12
A 1+2 tutti
13-14
15-16
kyl - pö - mät - tä

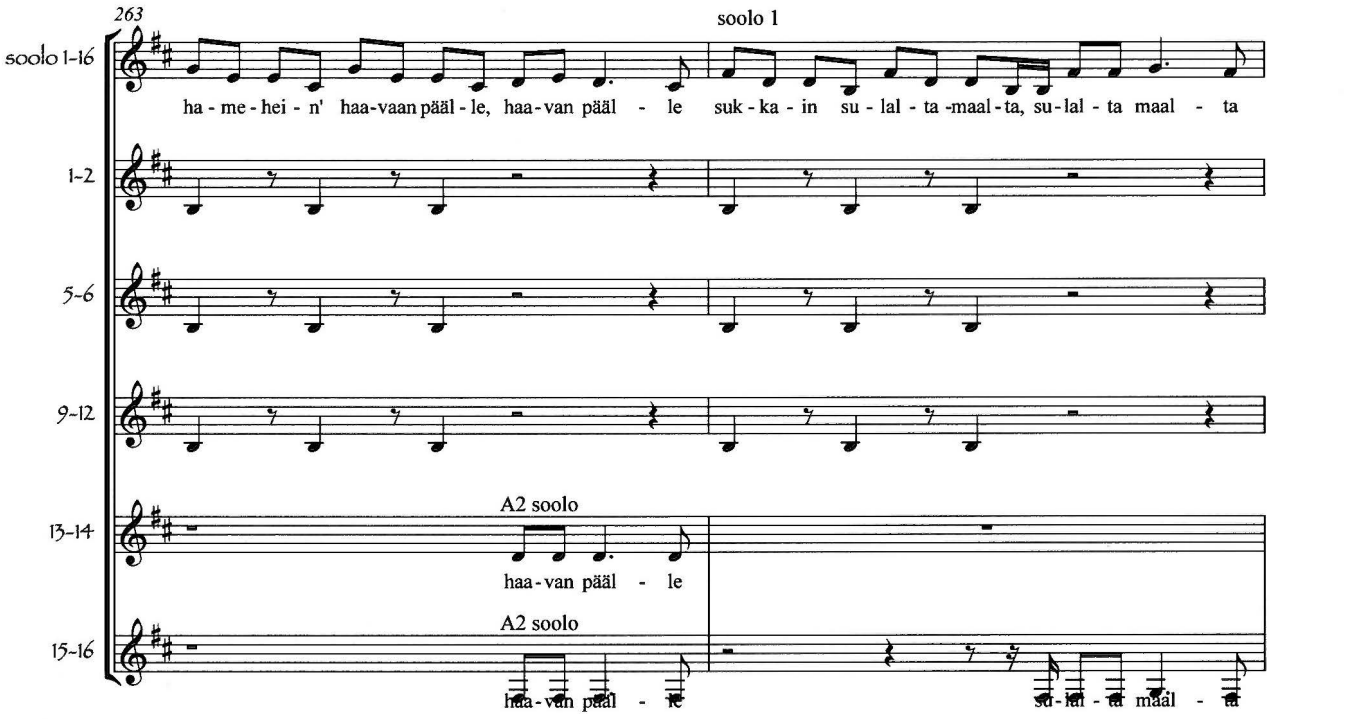
263
soolo 1
soolo 1-16
ha - me - hei - n' haa-vaan pääl - le, haa-van pääl - le suk - ka - in su - lal - ta -maal - ta, su - lal - ta maal - ta
1-2
5-6
9-12
A2 soolo
13-14
haa-van pääl - le
A2 soolo
15-16
haa-van pääl - le
su - lal - ta maal - ta

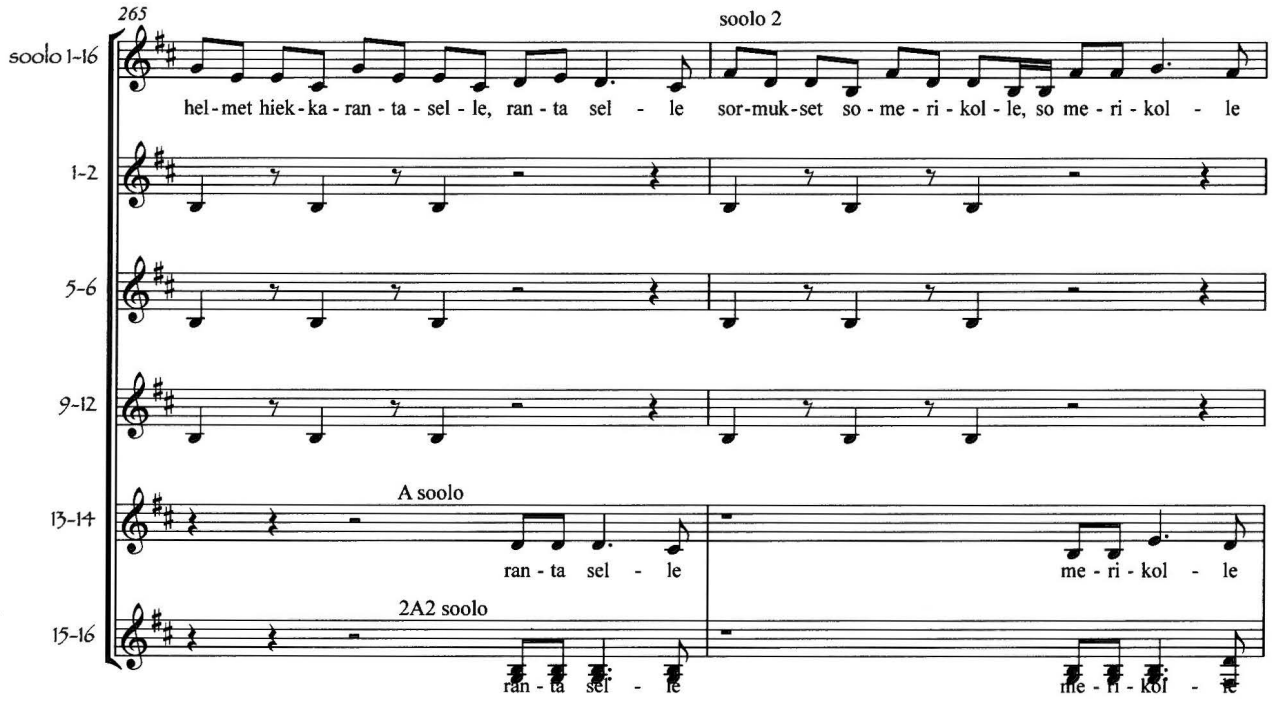
265
soolo 1-16
soolo 2
hel-met hiek-ka-ran-ta-sel-le, ran-ta sel - le
sor-muk-set so-me-ri-kol-le, so me-ri-kol - le
1-2
5-6
9-12
13-14
A soolo
ran-ta sel - le
me-ri-kol - le
15-16
2A2 soolo
ran-ta sel - le
me-ri-kol - le

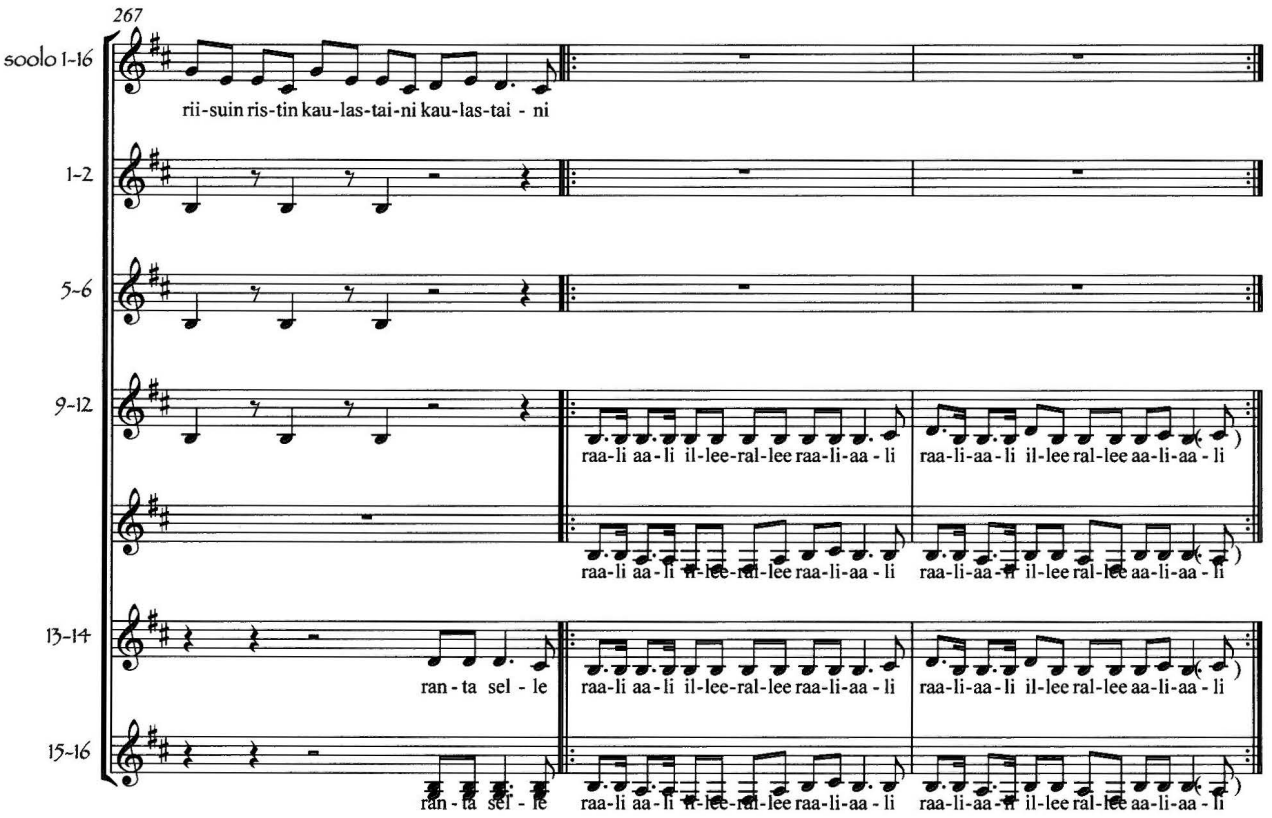
267
soolo 1-16
rii-suin ris-tin kau-las-tai-ni kau-las-tai - ni
1-2
5-6
9-12
raa-li aa-li il-lee-ral-lee raa-li-aa - li
raa-li-aa-li il-lee ral-lee aa-li-aa - li
13-14
ran-ta sel - le
15-16

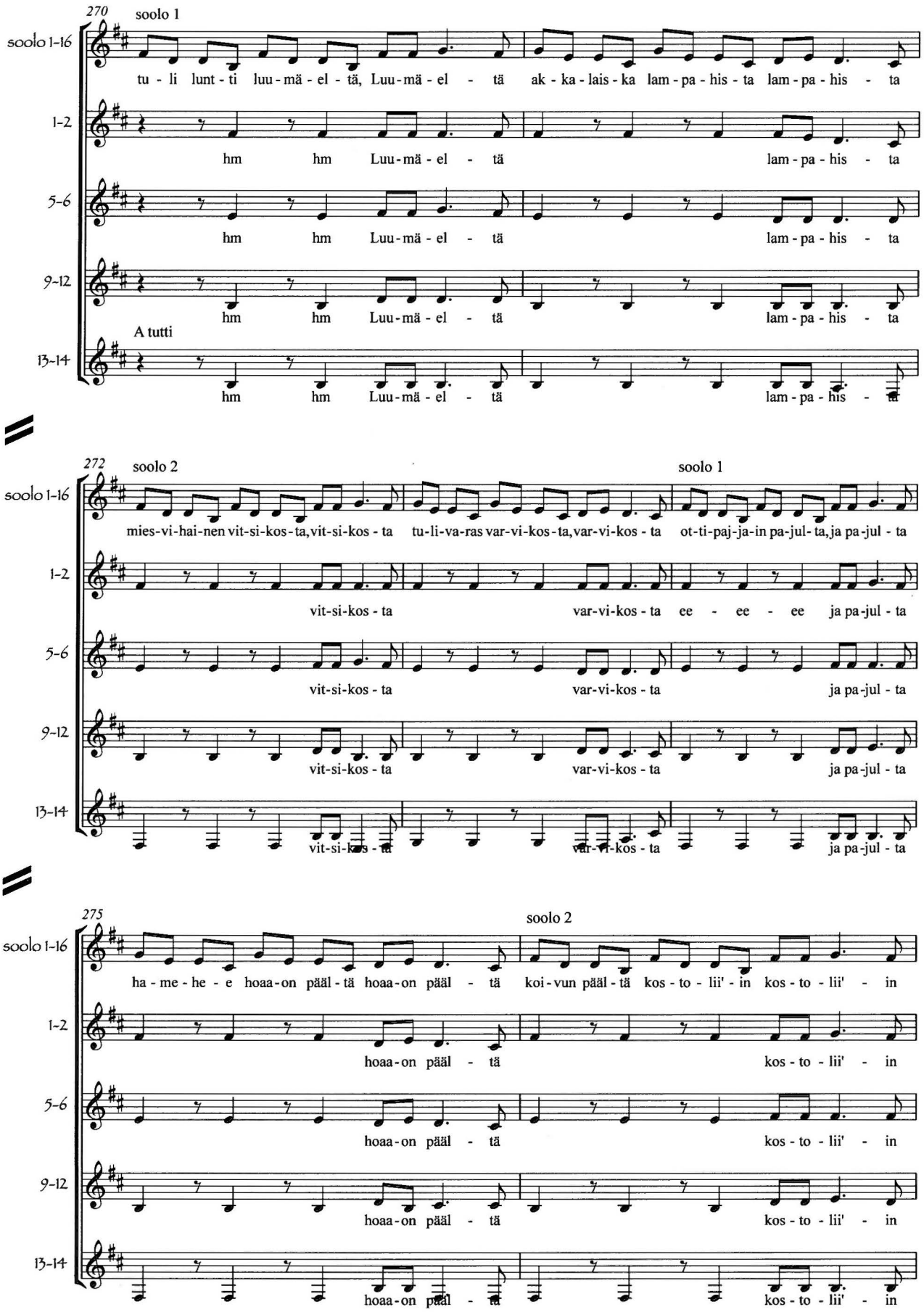
270
soolo 1
soolo 1-16
tu - li lunt - ti luu - mä - el - tä, Luu - mä - el - tä ak - ka - lais - ka lam - pa - his - ta lam - pa - his - ta
1-2
hm hm Luu - mä - el - tä lam - pa - his - ta
5-6
hm hm Luu - mä - el - tä lam - pa - his - ta
9-12
hm hm Luu - mä - el - tä lam - pa - his - ta
A tutti
13-14
hm hm Luu - mä - el - tä lam - pa - his - ta
272
soolo 2
soolo 1
soolo 1-16
mies-vi-hai-nen vit-si-kos-ta,vit-si-kos - ta tu-li-va-ras var-vi-kos-ta,var-vi-kos - ta ot-ti-paj-ja-in pa-jul- ta,ja pa-jul - ta
1-2
vit-si-kos - ta var-vi-kos - ta ee - ee - ee ja pa-jul - ta
5-6
vit-si-kos - ta var-vi-kos - ta ja pa-jul - ta
9-12
vit-si-kos - ta var-vi-kos - ta ja pa-jul - ta
13-14
vit-si-kos - ta var-vi-kos - ta ja pa-jul - ta
275
soolo 2
soolo 1-16
ha - me - he - e hoaa-on pääl - tä hoaa-on pääl - tä koi - vun pääl - tä kos - to - lii' - in kos - to - lii' - in
1-2
hoaa-on pääl - tä kos - to - lii' - in
5-6
hoaa-on pääl - tä kos - to - lii' - in
9-12
hoaa-on pääl - tä kos - to - lii' - in
13-14
hoaa-on pääl - tä kos - to - lii' - in

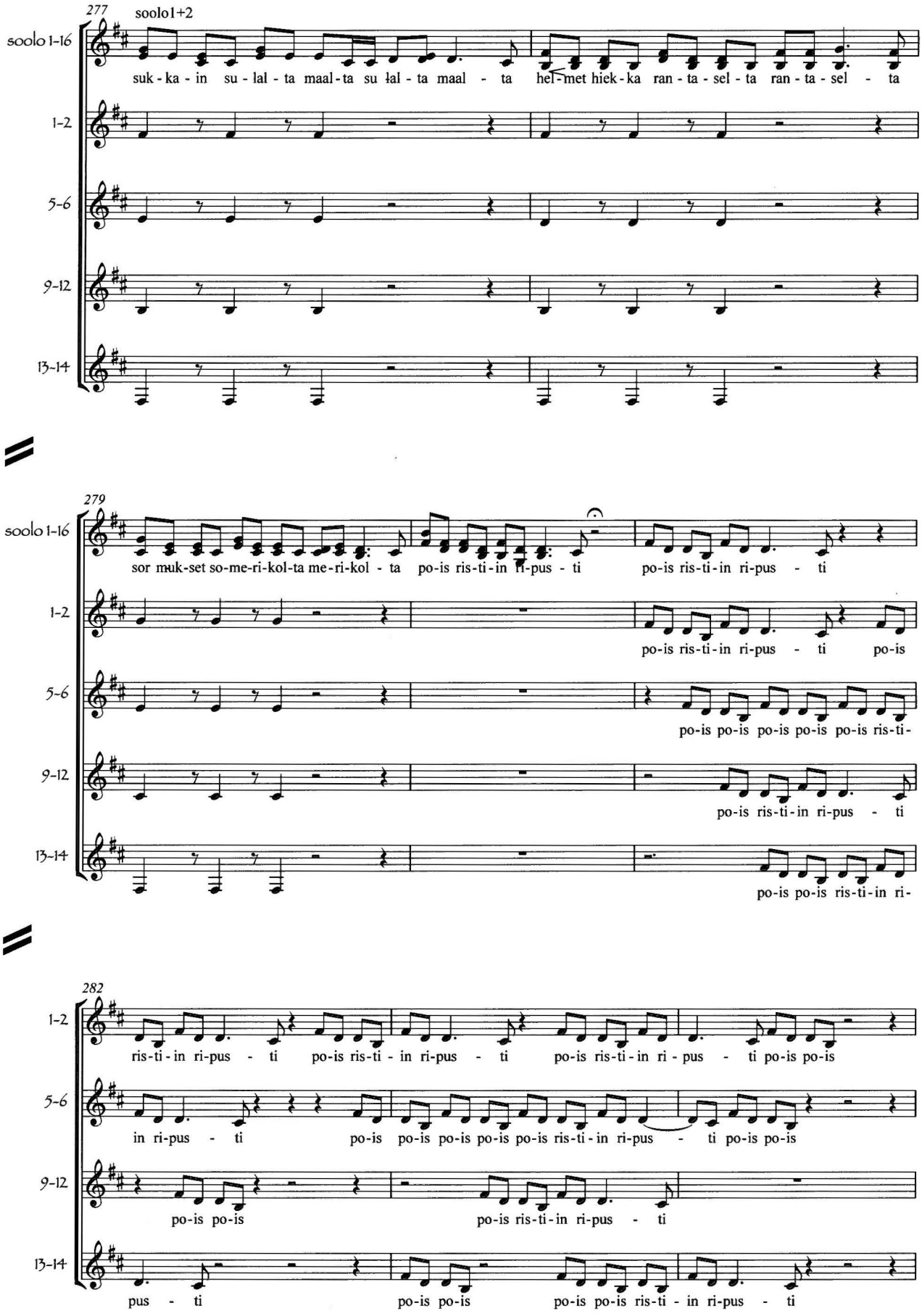
277
soolo1+2
soolo 1-16
suk - ka - in su - lal - ta maal - ta su lal - ta maal - ta hel - met hiek - ka ran - ta - sel - ta ran - ta - sel - ta
1-2
5-6
9-12
13-14
279
soolo 1-16
sor muk-set so-me-ri-kol-ta me-ri-kol - ta po-is ris-ti-in ri-pus - ti po-is ris-ti-in ri-pus - ti
1-2
po-is ris-ti-in ri-pus - ti po-is
5-6
po-is po-is po-is po-is po-is ris-ti-
9-12
po-is ris-ti-in ri-pus - ti
13-14
po-is po-is ris-ti-in ri-
282
1-2
ris-ti-in ri-pus - ti po-is ris-ti - in ri-pus - ti po-is ris-ti-in ri - pus - ti po-is po-is
5-6
in ri-pus - ti po-is po-is po-is po-is po-is ris-ti-in ri-pus - ti po-is po-is
9-12
po-is po-is po-is ris-ti-in ri-pus - ti
13-14
pus - ti po-is po-is po-is po-is ris-ti - in ri-pus - ti

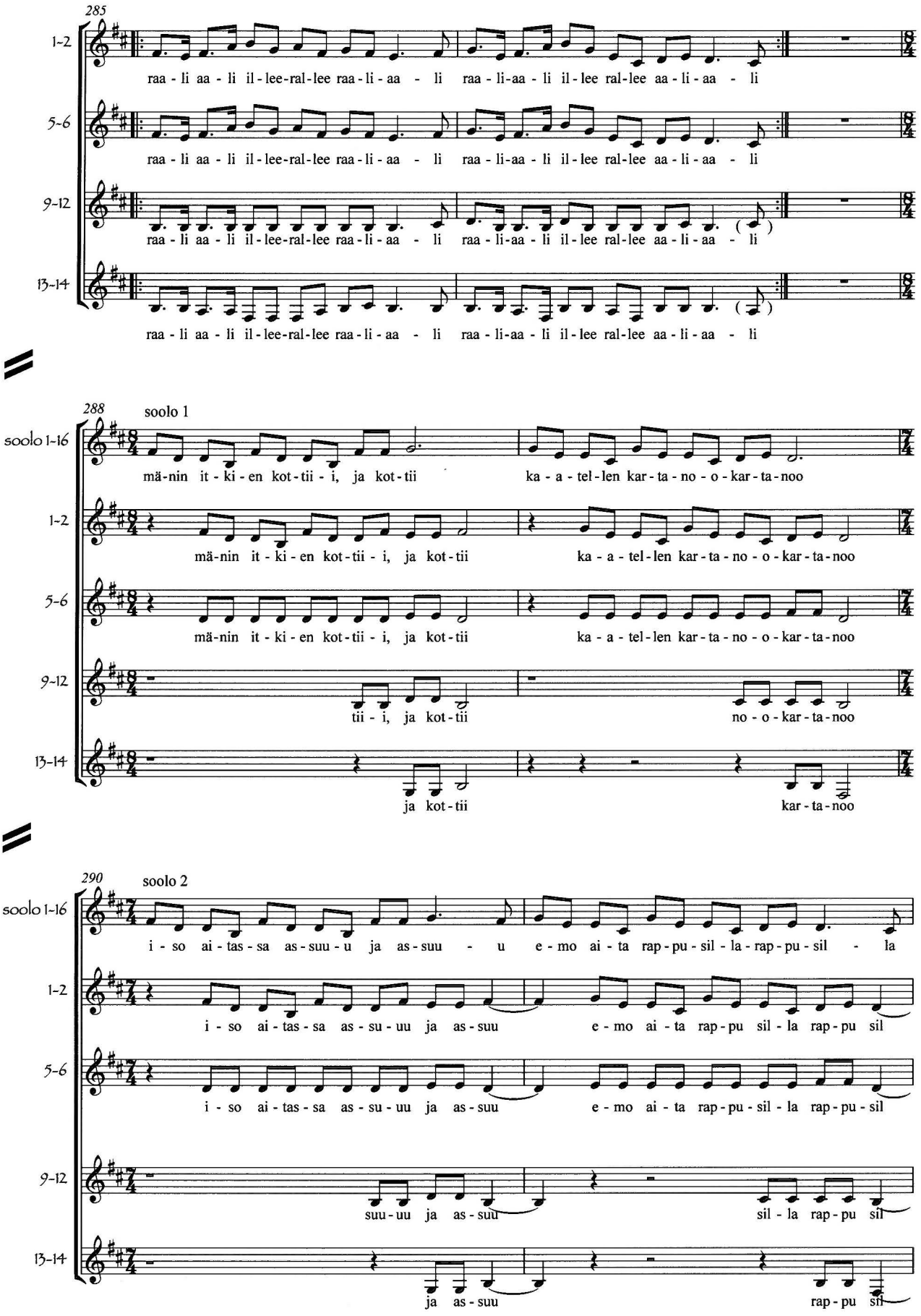
285
1-2
raa - li aa - li il - lee-ral-lee raa - li - aa - li raa - li-aa - li il - lee ral-lee aa - li - aa - li
5-6
raa - li aa - li il - lee-ral-lee raa - li - aa - li raa - li-aa - li il - lee ral-lee aa - li - aa - li
9-12
raa - li aa - li il - lee-ral-lee raa - li - aa - li raa - li-aa - li il - lee ral-lee aa - li - aa - li
13-14
raa - li aa - li il - lee-ral-lee raa - li - aa - li raa - li-aa - li il - lee ral-lee aa - li - aa - li
288
soolo 1
soolo 1-16
mä-nin it - ki - en kot - tii - i, ja kot - tii ka - a - tel - len kar - ta - no - o - kar - ta - noo
1-2
mä-nin it - ki - en kot - tii - i, ja kot - tii ka - a - tel - len kar - ta - no - o - kar - ta - noo
5-6
mä-nin it - ki - en kot - tii - i, ja kot - tii ka - a - tel - len kar - ta - no - o - kar - ta - noo
9-12
tii - i, ja kot - tii no - o - kar - ta - noo
13-14
ja kot - tii kar - ta - noo
290
soolo 2
soolo 1-16
i - so ai - tas - sa as - suu - u ja as - suu - u e - mo ai - ta rap - pu - sil - la - rap - pu - sil - la
1-2
i - so ai - tas - sa as - su - uu ja as - suu e - mo ai - ta rap - pu sil - la rap - pu sil
5-6
i - so ai - tas - sa as - su - uu ja as - suu e - mo ai - ta rap - pu - sil - la rap - pu - sil
9-12
suu - uu ja as - suu sil - la rap - pu sil
13-14
ja as - suu rap - pu sil

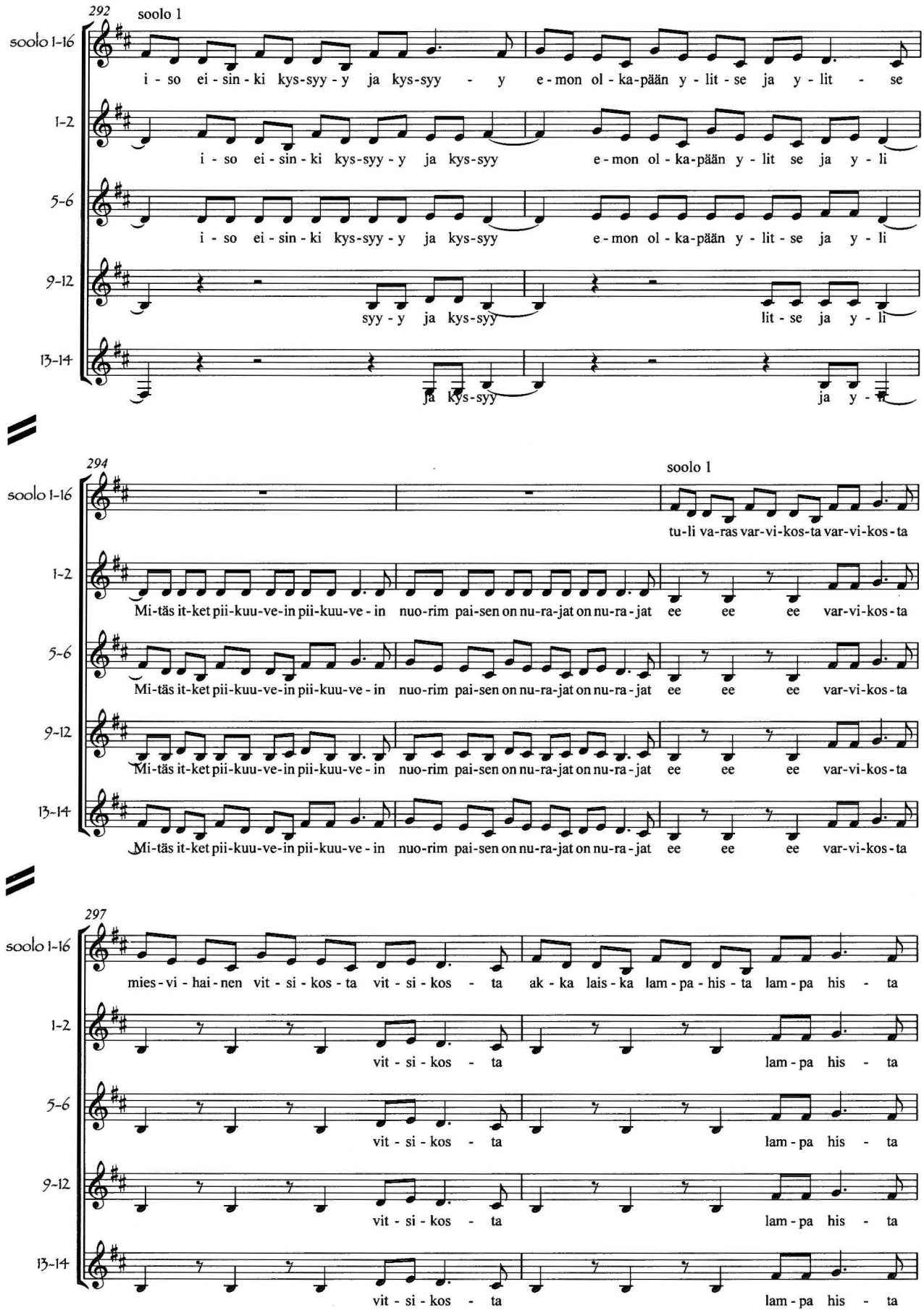
292
soolo 1
soolo 1-16
i - so ei - sin - ki kys-syy - y ja kys-syy - y e - mon ol - ka-pään y - lit - se ja y - lit - se
1-2
i - so ei - sin - ki kys-syy - y ja kys-syy e - mon ol - ka-pään y - lit se ja y - li
5-6
i - so ei - sin - ki kys-syy - y ja kys-syy e - mon ol - ka-pään y - lit - se ja y - li
9-12
syy - y ja kys-syy lit - se ja y - li
13-14
ja kys-syy ja y -
294
soolo 1
soolo 1-16
tu-li va-ras var-vi-kos-ta var-vi-kos-ta
1-2
Mi-täs it-ket pii-kuu-ve-in pii-kuu-ve - in nuo-rim pai-sen on nu-ra-jat on nu-ra - jat ee ee ee var-vi-kos - ta
5-6
Mi-täs it-ket pii-kuu-ve-in pii-kuu-ve - in nuo-rim pai-sen on nu-ra-jat on nu-ra - jat ee ee ee var-vi-kos - ta
9-12
Mi-täs it-ket pii-kuu-ve-in pii-kuu-ve - in nuo-rim pai-sen on nu-ra-jat on nu-ra - jat ee ee ee var-vi-kos - ta
13-14
Mi-täs it-ket pii-kuu-ve-in pii-kuu-ve - in nuo-rim pai-sen on nu-ra-jat on nu-ra - jat ee ee ee var-vi-kos - ta
297
soolo 1-16
mies - vi - hai - nen vit - si - kos - ta vit - si - kos - ta ak - ka lais - ka lam - pa - his - ta lam - pa his - ta
1-2
vit - si - kos - ta lam - pa his - ta
5-6
vit - si - kos - ta lam - pa his - ta
9-12
vit - si - kos - ta lam - pa his - ta
13-14
vit - si - kos - ta lam - pa his - ta

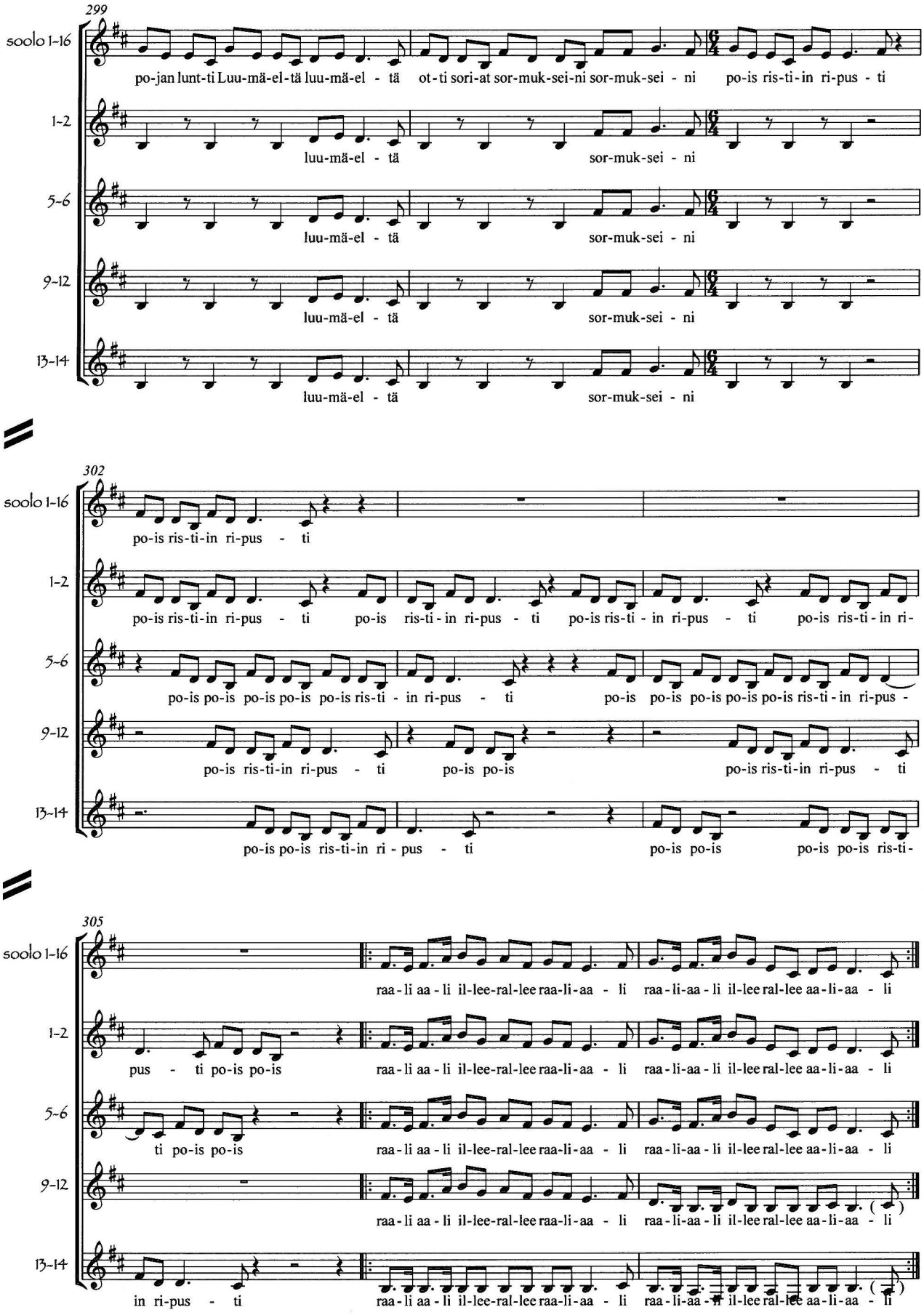
299
soolo 1-16
po-jan lunt-ti Luu-mä-el-tä luu-mä-el - tä ot-ti sori-at sor-muk-sei-ni sor-muk-sei - ni po-is ris-ti-in ri-pus - ti
1-2
luu-mä-el - tä sor-muk-sei - ni
5-6
luu-mä-el - tä sor-muk-sei - ni
9-12
luu-mä-el - tä sor-muk-sei - ni
13-14
luu-mä-el - tä sor-muk-sei - ni
302
soolo 1-16
po-is ris-ti-in ri-pus - ti
1-2
po-is ris-ti-in ri-pus - ti po-is ris-ti-in ri-pus - ti po-is ris-ti-in ri-pus - ti po-is ris-ti-in ri-
5-6
po-is po-is po-is po-is po-is ris-ti-in ri-pus - ti po-is po-is po-is po-is po-is ris-ti-in ri-pus -
9-12
po-is ris-ti-in ri-pus - ti po-is po-is po-is ris-ti-in ri-pus - ti
13-14
po-is po-is ris-ti-in ri-pus - ti po-is po-is po-is po-is ris-ti-
305
soolo 1-16
raa-li aa-li il-lee-ral-lee raa-li-aa - li raa-li-aa-li il-lee ral-lee aa-li-aa - li
1-2
pus - ti po-is po-is raa-li aa-li il-lee-ral-lee raa-li-aa - li raa-li-aa-li il-lee ral-lee aa-li-aa - li
5-6
ti po-is po-is raa-li aa-li il-lee-ral-lee raa-li-aa - li raa-li-aa-li il-lee ral-lee aa-li-aa - li
9-12
raa-li aa-li il-lee-ral-lee raa-li-aa - li raa-li-aa-li il-lee ral-lee aa-li-aa - li
13-14
in ri-pus - ti raa-li aa-li il-lee-ral-lee raa-li-aa - li raa-li-aa-li il-lee ral-lee aa-li-aa - li

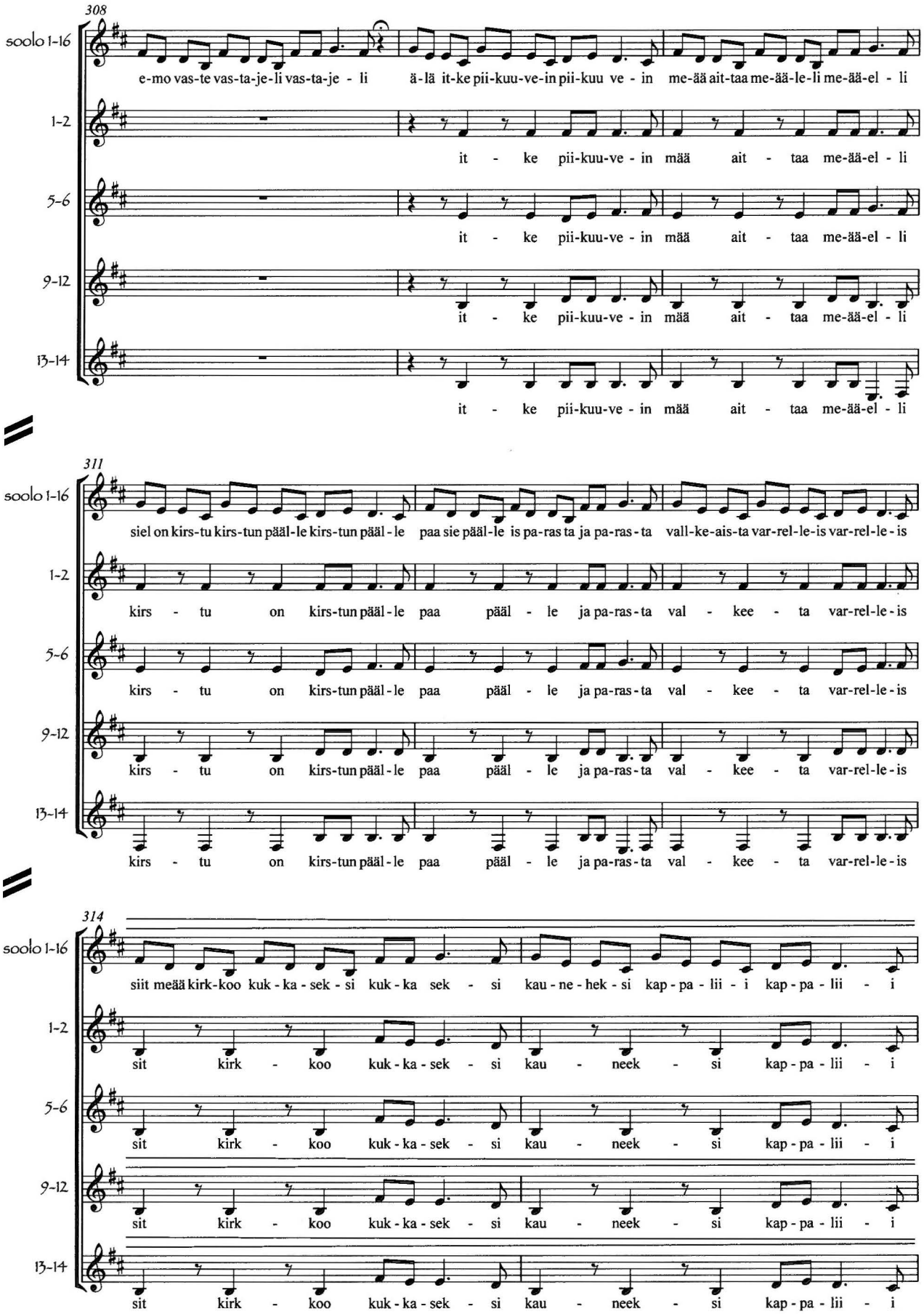
308
soolo 1-16
e-mo vas-te vas-ta-je-li vas-ta-je - li ä-lä it-ke pii-kuu-ve-in pii-kuu ve - in me-ää ait-taa me-ää-le-li me-ää-el - li
1-2
it - ke pii-kuu-ve - in mää ait - taa me-ää-el - li
5-6
it - ke pii-kuu-ve - in mää ait - taa me-ää-el - li
9-12
it - ke pii-kuu-ve - in mää ait - taa me-ää-el - li
13-14
it - ke pii-kuu-ve - in mää ait - taa me-ää-el - li
311
soolo 1-16
siel on kirs-tu kirs-tun pääl-le kirs-tun pääl - le paa sie pääl-le is pa-ras ta ja pa-ras - ta vall-ke-ais-ta var-rel-le-is var-rel-le - is
1-2
kirs - tu on kirs-tun pääl - le paa pääl - le ja pa-ras - ta val - kee - ta var-rel-le - is
5-6
kirs - tu on kirs-tun pääl - le paa pääl - le ja pa-ras - ta val - kee - ta var-rel-le - is
9-12
kirs - tu on kirs-tun pääl - le paa pääl - le ja pa-ras - ta val - kee - ta var-rel-le - is
13-14
kirs - tu on kirs-tun pääl - le paa pääl - le ja pa-ras - ta val - kee - ta var-rel-le - is
314
soolo 1-16
siit meää kirk-koo kuk - ka - sek - si kuk - ka sek - si kau - ne - hek - si kap - pa - lii - i kap - pa - lii - i
1-2
sit kirk - koo kuk - ka - sek - si kau - neek - si kap - pa - lii - i
5-6
sit kirk - koo kuk - ka - sek - si kau - neek - si kap - pa - lii - i
9-12
sit kirk - koo kuk - ka - sek - si kau - neek - si kap - pa - lii - i
13-14
sit kirk - koo kuk - ka - sek - si kau - neek - si kap - pa - lii - i

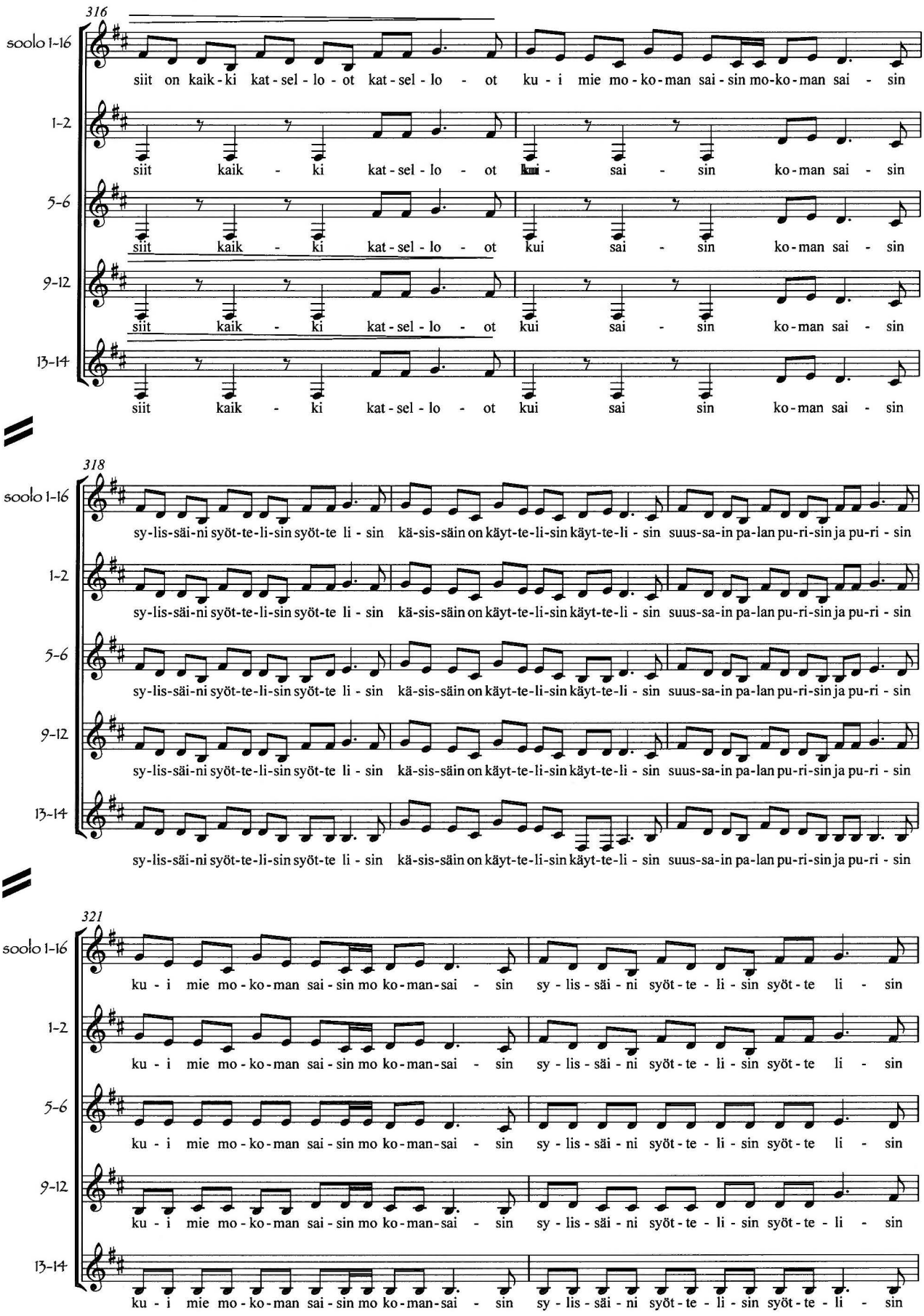
316
soolo 1-16
siit on kaik-ki kat-sel-lo-ot kat-sel-lo - ot ku - i mie mo-ko-man sai-sin mo-ko-man sai - sin
1-2
siit kaik - ki kat-sel-lo - ot kui - sai - sin ko-man sai - sin
5-6
siit kaik - ki kat-sel-lo - ot kui sai - sin ko-man sai - sin
9-12
siit kaik - ki kat-sel-lo - ot kui sai - sin ko-man sai - sin
13-14
siit kaik - ki kat-sel-lo - ot kui sai sin ko-man sai - sin
318
soolo 1-16
sy-lis-säi-ni syöt-te-li-sin syöt-te li - sin kä-sis-säin on käyt-te-li-sin käyt-te-li - sin suus-sa-in pa-lan pu-ri-sin ja pu-ri - sin
1-2
sy-lis-säi-ni syöt-te-li-sin syöt-te li - sin kä-sis-säin on käyt-te-li-sin käyt-te-li - sin suus-sa-in pa-lan pu-ri-sin ja pu-ri - sin
5-6
sy-lis-säi-ni syöt-te-li-sin syöt-te li - sin kä-sis-säin on käyt-te-li-sin käyt-te-li - sin suus-sa-in pa-lan pu-ri-sin ja pu-ri - sin
9-12
sy-lis-säi-ni syöt-te-li-sin syöt-te li - sin kä-sis-säin on käyt-te-li-sin käyt-te-li - sin suus-sa-in pa-lan pu-ri-sin ja pu-ri - sin
13-14
sy-lis-säi-ni syöt-te-li-sin syöt-te li - sin kä-sis-säin on käyt-te-li-sin käyt-te-li - sin suus-sa-in pa-lan pu-ri-sin ja pu-ri - sin
321
soolo 1-16
ku - i mie mo-ko-man sai-sin mo ko-man-sai - sin sy - lis-säi-ni syöt-te-li-sin syöt-te li - sin
1-2
ku - i mie mo-ko-man sai-sin mo ko-man-sai - sin sy - lis-säi-ni syöt-te-li-sin syöt-te li - sin
5-6
ku - i mie mo-ko-man sai-sin mo ko-man-sai - sin sy - lis-säi-ni syöt-te-li-sin syöt-te li - sin
9-12
ku - i mie mo-ko-man sai-sin mo ko-man-sai - sin sy - lis-säi-ni syöt-te-li-sin syöt-te-li - sin
13-14
ku - i mie mo-ko-man sai-sin mo ko-man-sai - sin sy - lis-säi-ni syöt-te-li-sin syöt-te-li - sin

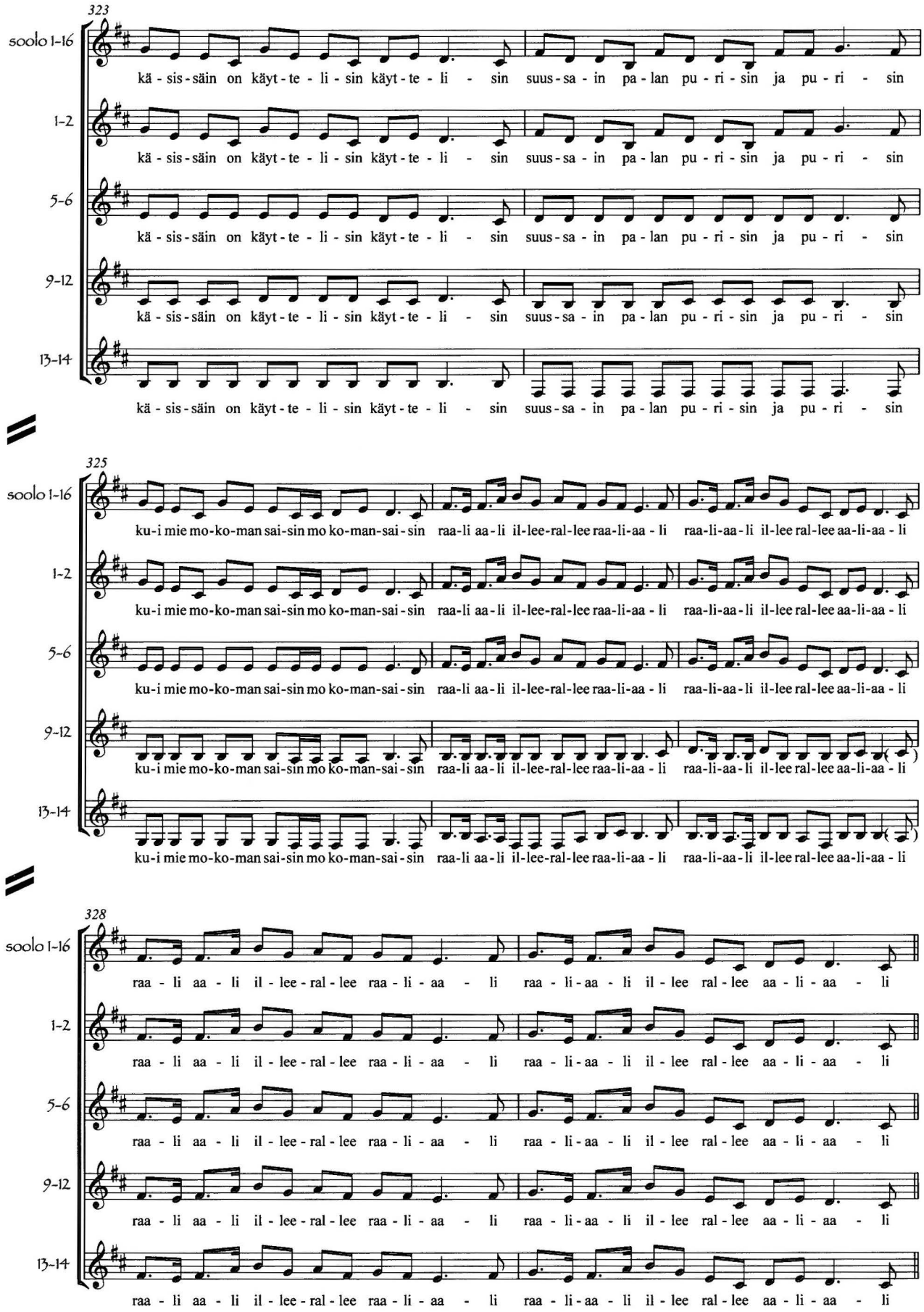
323
soolo 1-16
1-2
5-6
9-12
13-14
kä - sis - säin on käyt - te - li - sin käyt - te - li - sin suus - sa - in pa - lan pu - ri - sin ja pu - ri - sin
325
ku - i mie mo - ko - man sai - sin mo ko - man - sai - sin raa - li aa - li il - lee - ral - lee raa - li - aa - li raa - li - aa - li il - lee ral - lee aa - li - aa - li
328
raa - li aa - li il - lee - ral - lee raa - li - aa - li raa - li - aa - li il - lee ral - lee aa - li - aa - li

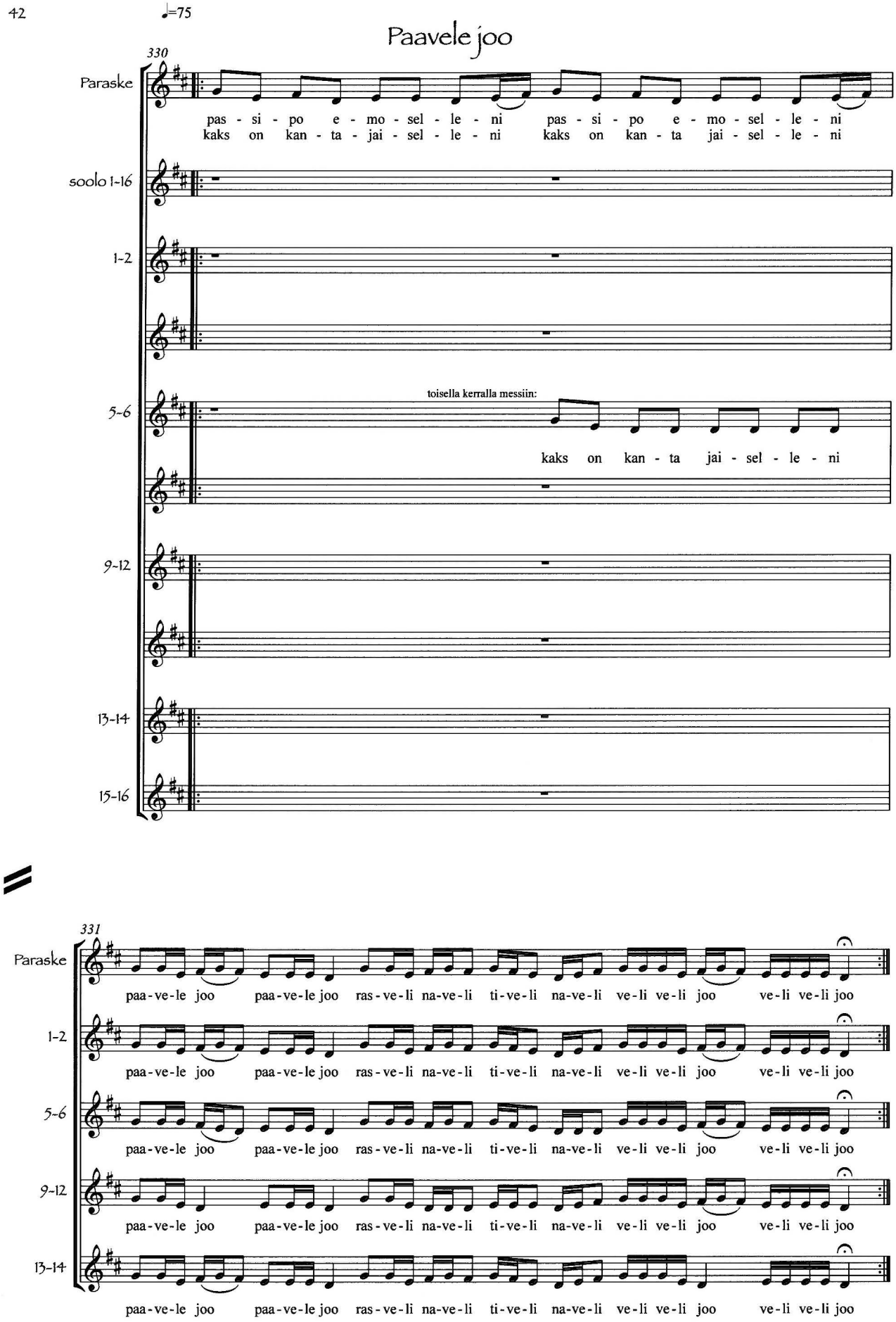
♩=75
Paavele joo
330
Paraske
pas - si - po e - mo - sel - le - ni pas - si - po e - mo - sel - le - ni
kaks on kan - ta - jai - sel - le - ni kaks on kan - ta jai - sel - le - ni
soolo 1-16
1-2
5-6
toisella kerralla messiin:
kaks on kan - ta jai - sel - le - ni
9-12
13-14
15-16
331
Paraske
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
1-2
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
5-6
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
9-12
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
13-14
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo

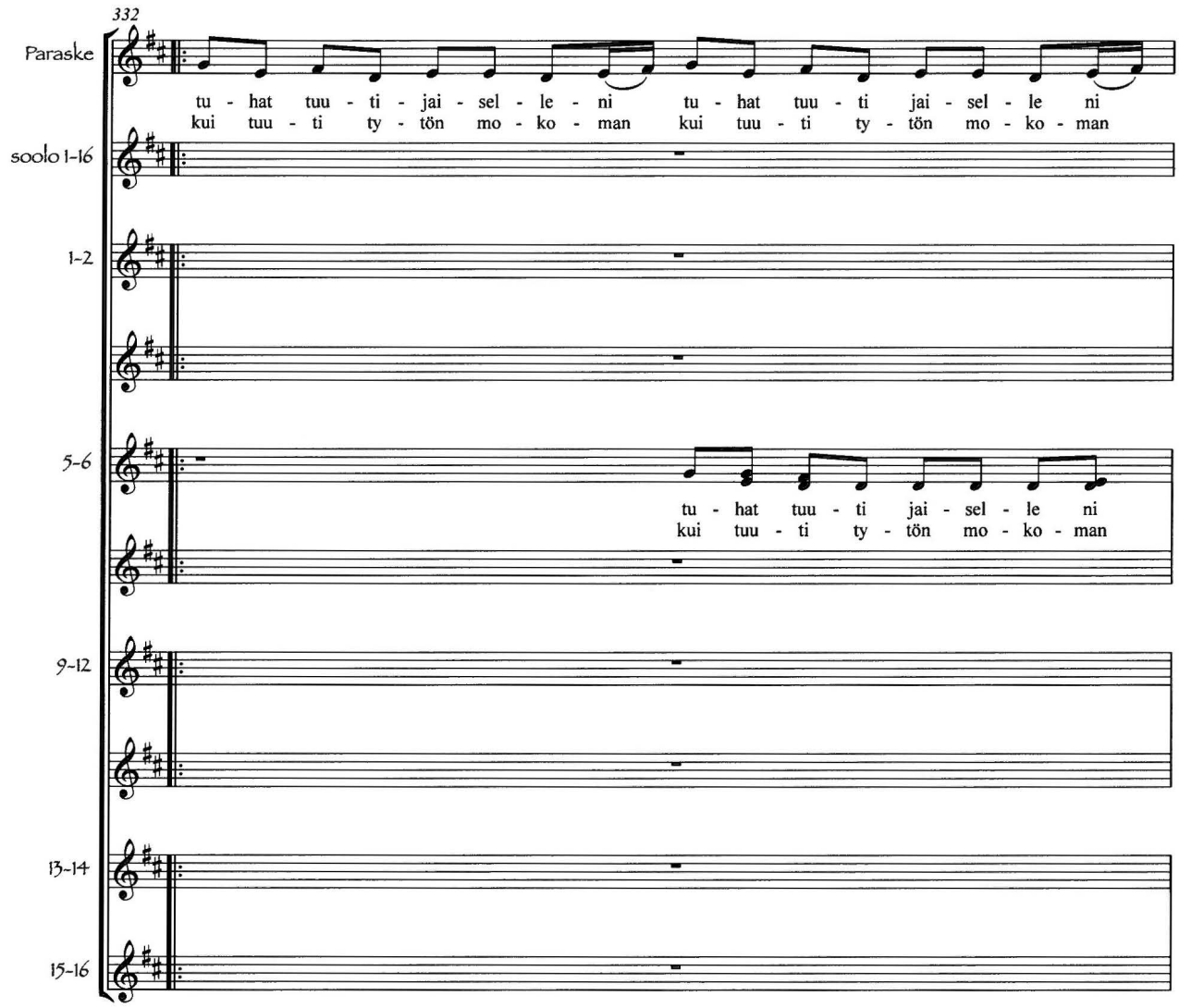
332
Paraske
tu - hat tuu - ti - jai - sel - le - ni tu - hat tuu - ti jai - sel - le ni
kui tuu - ti ty - tön mo - ko - man kui tuu - ti ty - tön mo - ko - man
soolo 1-16
1-2
5-6
tu - hat tuu - ti jai - sel - le ni
kui tuu - ti ty - tön mo - ko - man
9-12
13-14
15-16

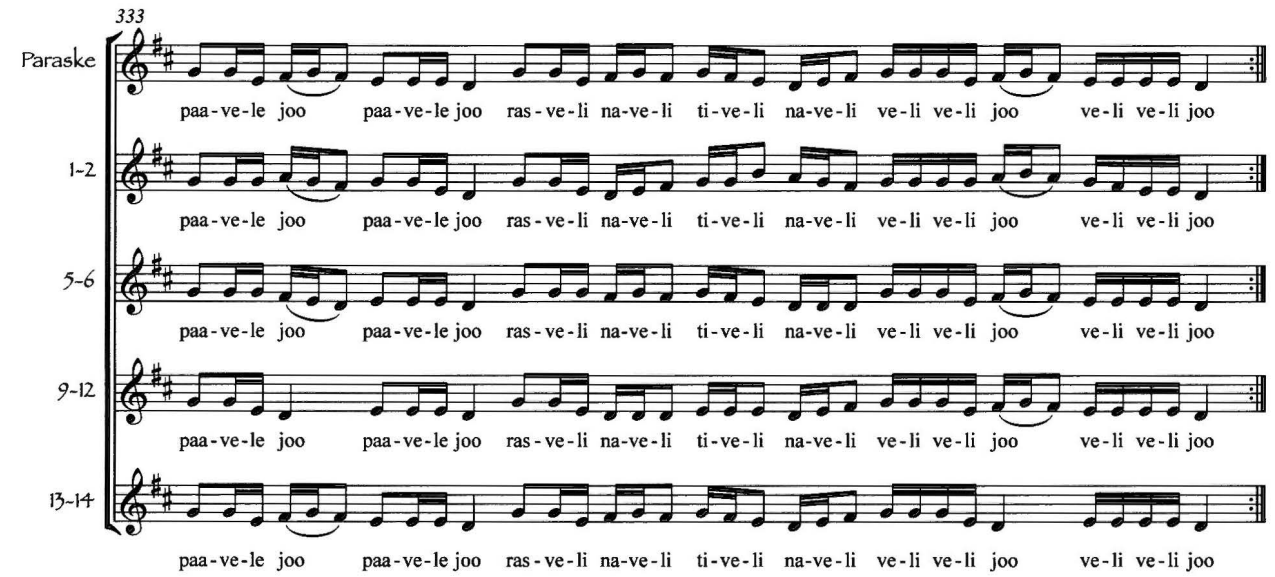
333
Paraske
1-2
5-6
9-12
13-14
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo

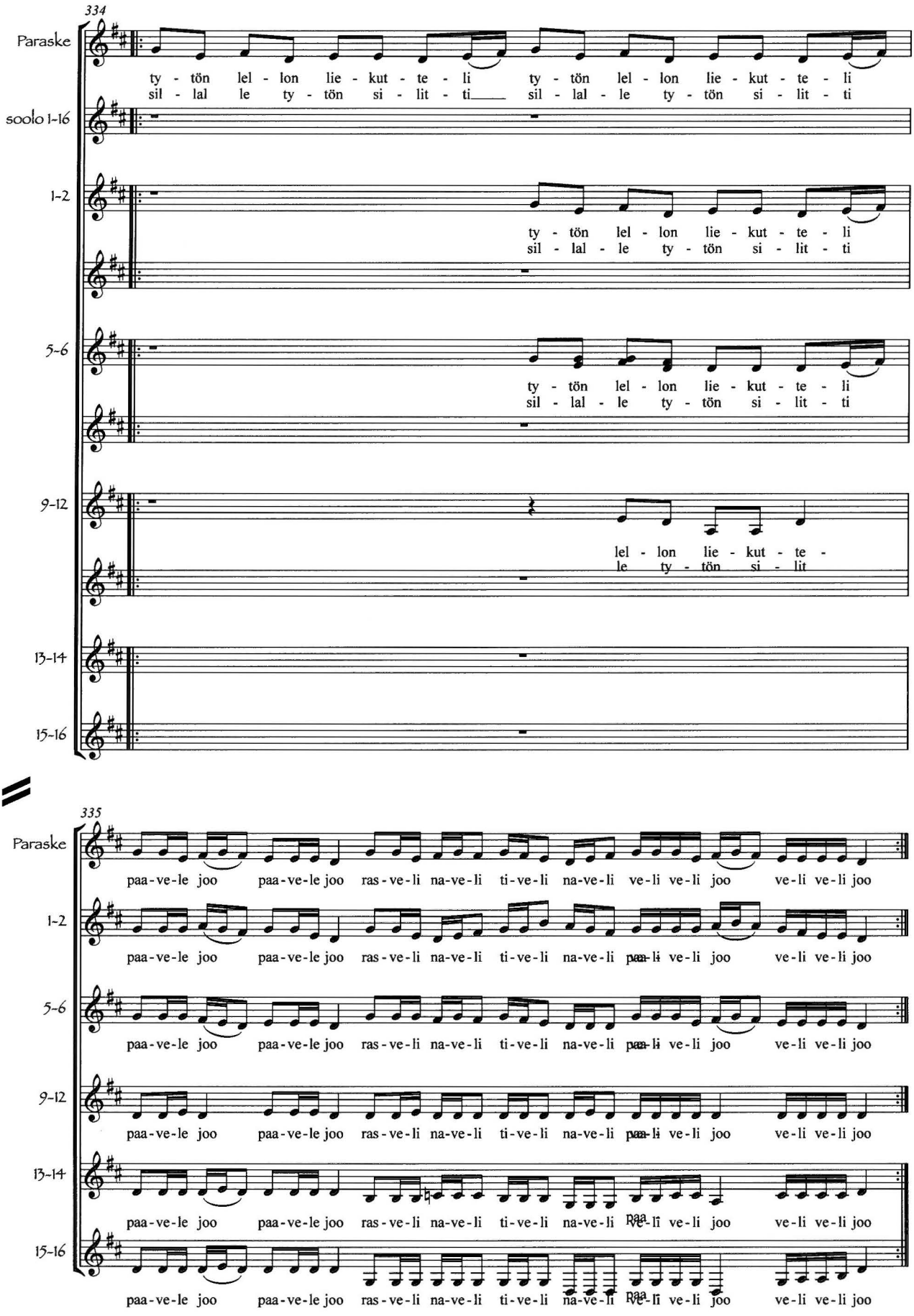
334
Paraske
ty - tön lel - lon lie - kut - te - li ty - tön lel - lon lie - kut - te - li
sil - lal le ty - tön si - lit - ti sil - lal - le ty - tön si - lit - ti
soolo 1-16
1-2
ty - tön lel - lon lie - kut - te - li
sil - lal - le ty - tön si - lit - ti
5-6
ty - tön lel - lon lie - kut - te - li
sil - lal - le ty - tön si - lit - ti
9-12
lel - lon lie - kut - te -
le ty - tön si - lit
13-14
15-16
335
Paraske
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
1-2
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li paa-li ve-li joo ve-li ve-li joo
5-6
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li paa-li ve-li joo ve-li ve-li joo
9-12
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li paa-li ve-li joo ve-li ve-li joo
13-14
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
15-16
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo

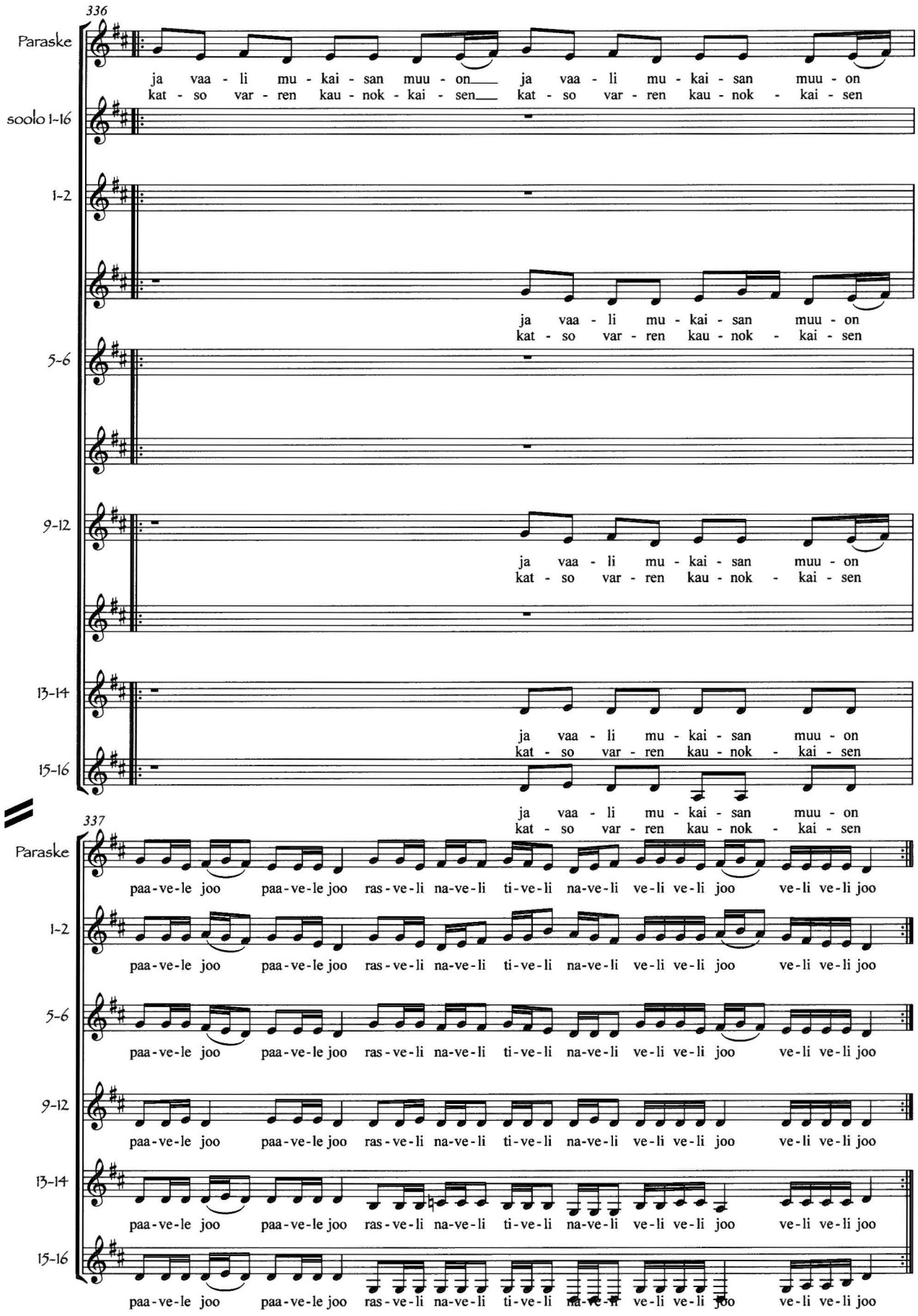
336
Paraske
ja vaa - li mu - kai - san muu - on ja vaa - li mu - kai - san muu - on
kat - so var - ren kau - nok - kai - sen kat - so var - ren kau - nok - kai - sen
soolo 1-16
1-2
ja vaa - li mu - kai - san muu - on
kat - so var - ren kau - nok - kai - sen
5-6
9-12
ja vaa - li mu - kai - san muu - on
kat - so var - ren kau - nok - kai - sen
13-14
ja vaa - li mu - kai - san muu - on
kat - so var - ren kau - nok - kai - sen
15-16
ja vaa - li mu - kai - san muu - on
kat - so var - ren kau - nok - kai - sen
337
Paraske
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
1-2
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
5-6
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
9-12
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
13-14
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
15-16
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo

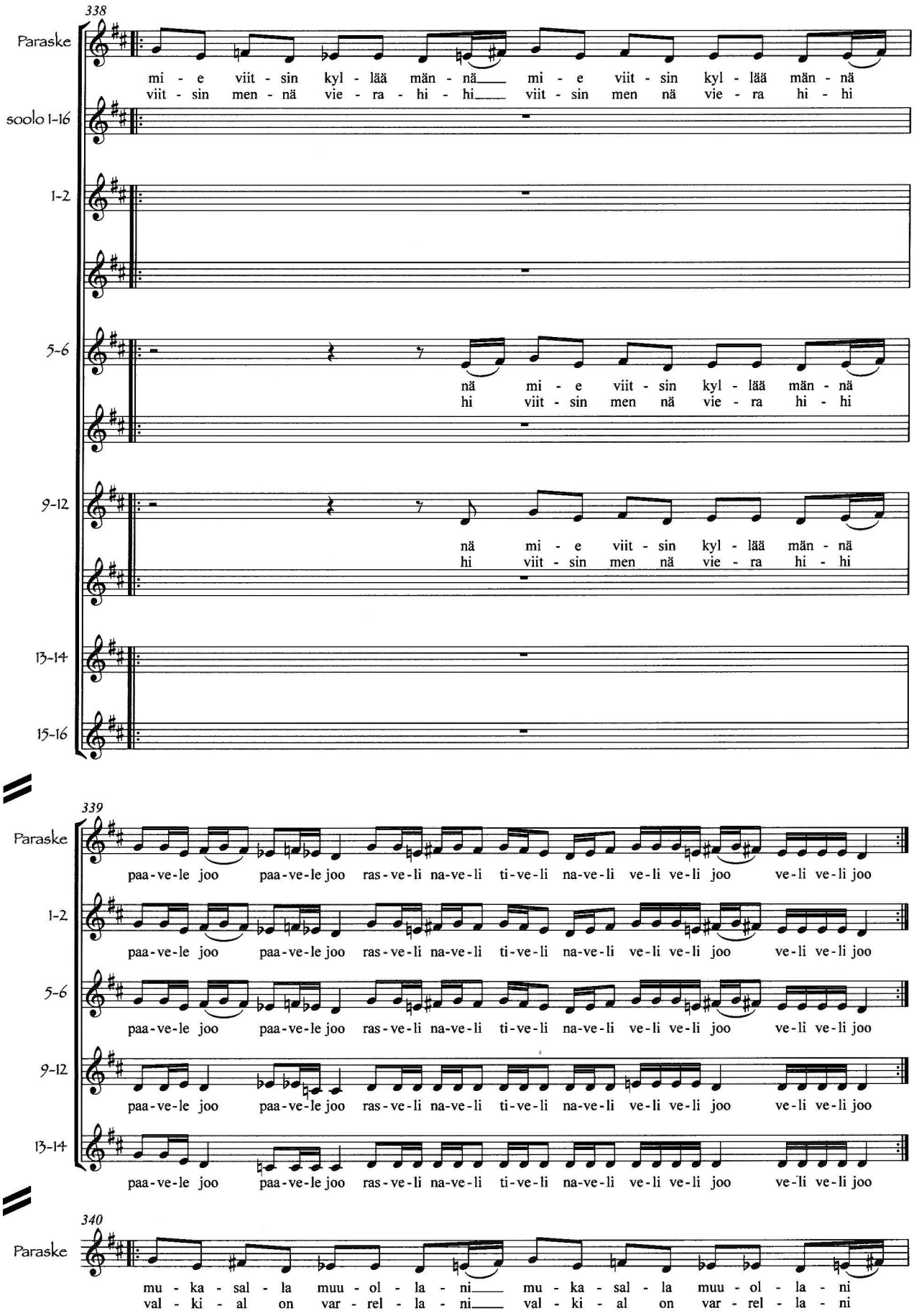
338
Paraske
mi - e viit - sin kyl - lää män - nä mi - e viit - sin kyl - lää män - nä
viit - sin men - nä vie - ra - hi - hi viit - sin men nä vie - ra hi - hi
soolo 1-16
1-2
5-6
nä mi - e viit - sin kyl - lää män - nä
hi viit - sin men nä vie - ra hi - hi
9-12
nä mi - e viit - sin kyl - lää män - nä
hi viit - sin men nä vie - ra hi - hi
13-14
15-16
339
Paraske
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
1-2
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
5-6
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
9-12
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
13-14
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
340
Paraske
mu - ka - sal - la muu - ol - la - ni mu - ka - sal - la muu - ol - la - ni
val - ki - al on var - rel - la - ni val - ki - al on var - rel - la - ni

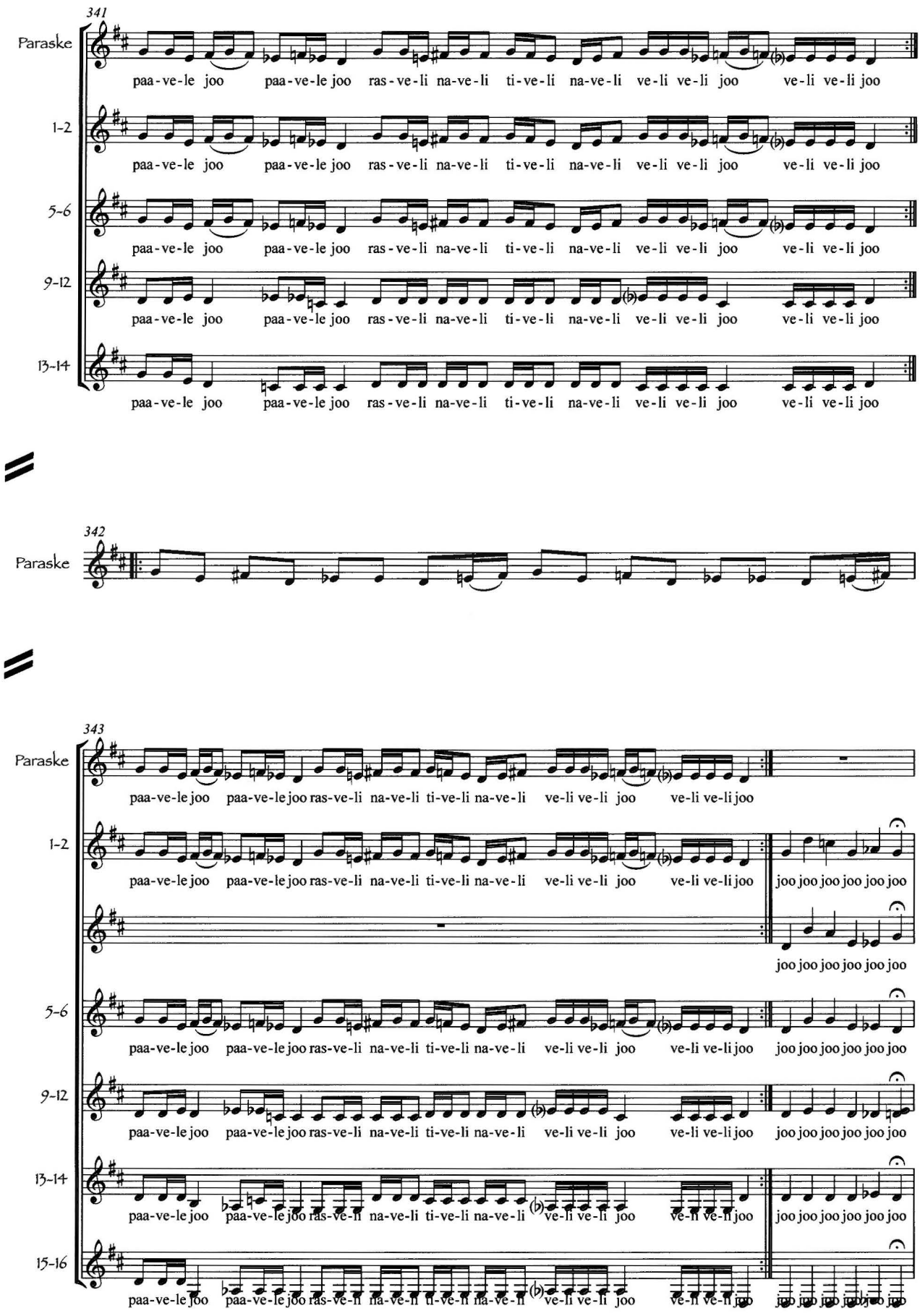
341
Paraske
1-2
5-6
9-12
13-14
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
342
Paraske
343
Paraske
1-2
5-6
9-12
13-14
15-16
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
joo joo joo joo joo joo

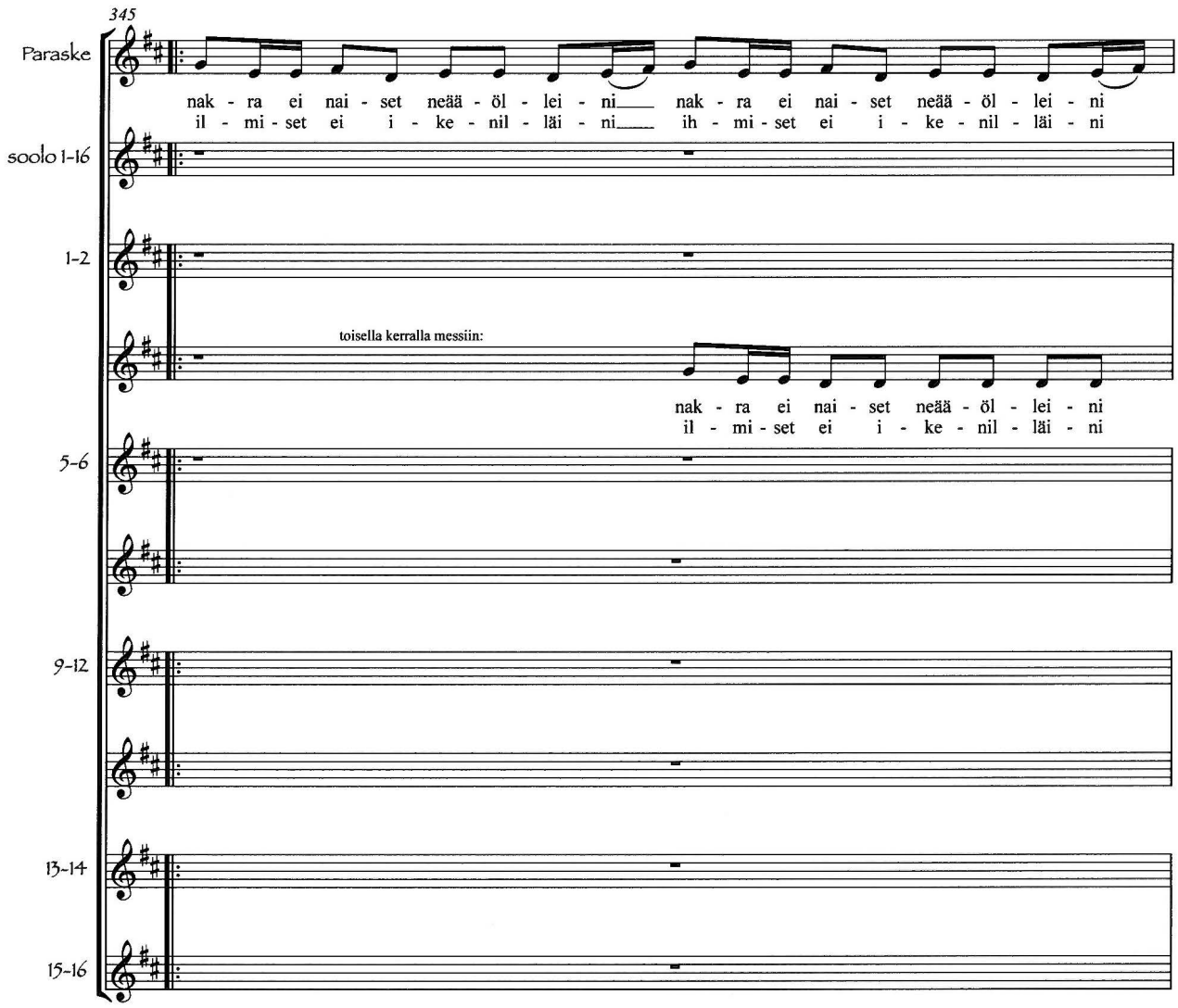
345
Paraske
nak - ra ei nai - set neää - öl - lei - ni nak - ra ei nai - set neää - öl - lei - ni
il - mi - set ei i - ke - nil - läi - ni ih - mi - set ei i - ke - nil - läi - ni
soolo 1-16
1-2
toisella kerralla messiin:
nak - ra ei nai - set neää - öl - lei - ni
il - mi - set ei i - ke - nil - läi - ni
5-6
9-12
13-14
15-16

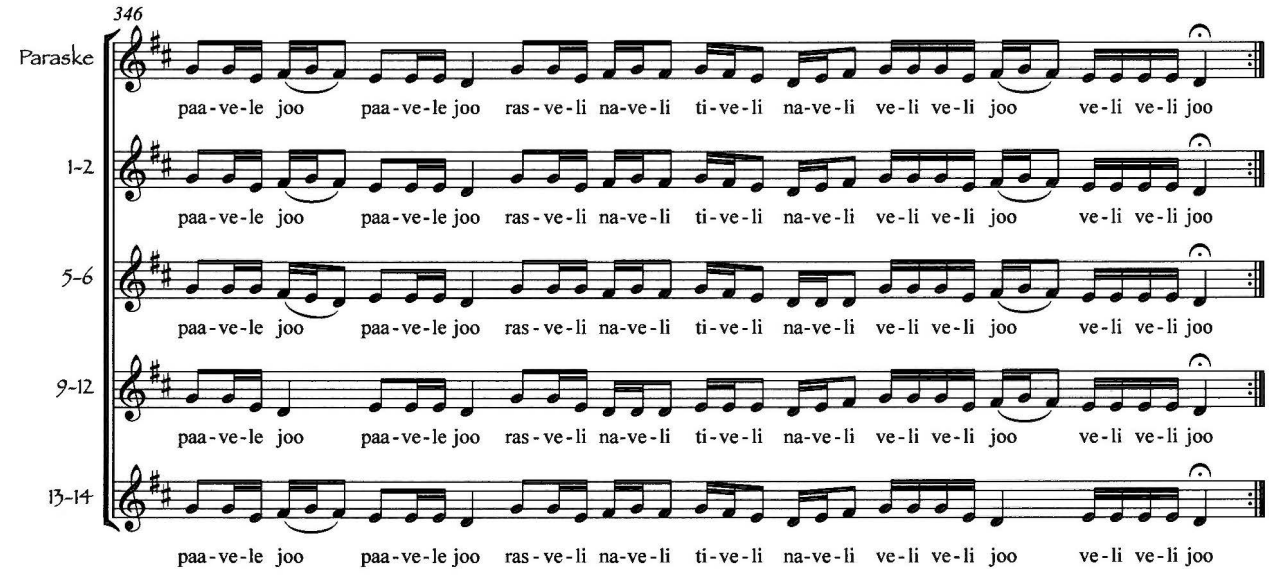
346
Paraske
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
1-2
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
5-6
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
9-12
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
13-14
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo

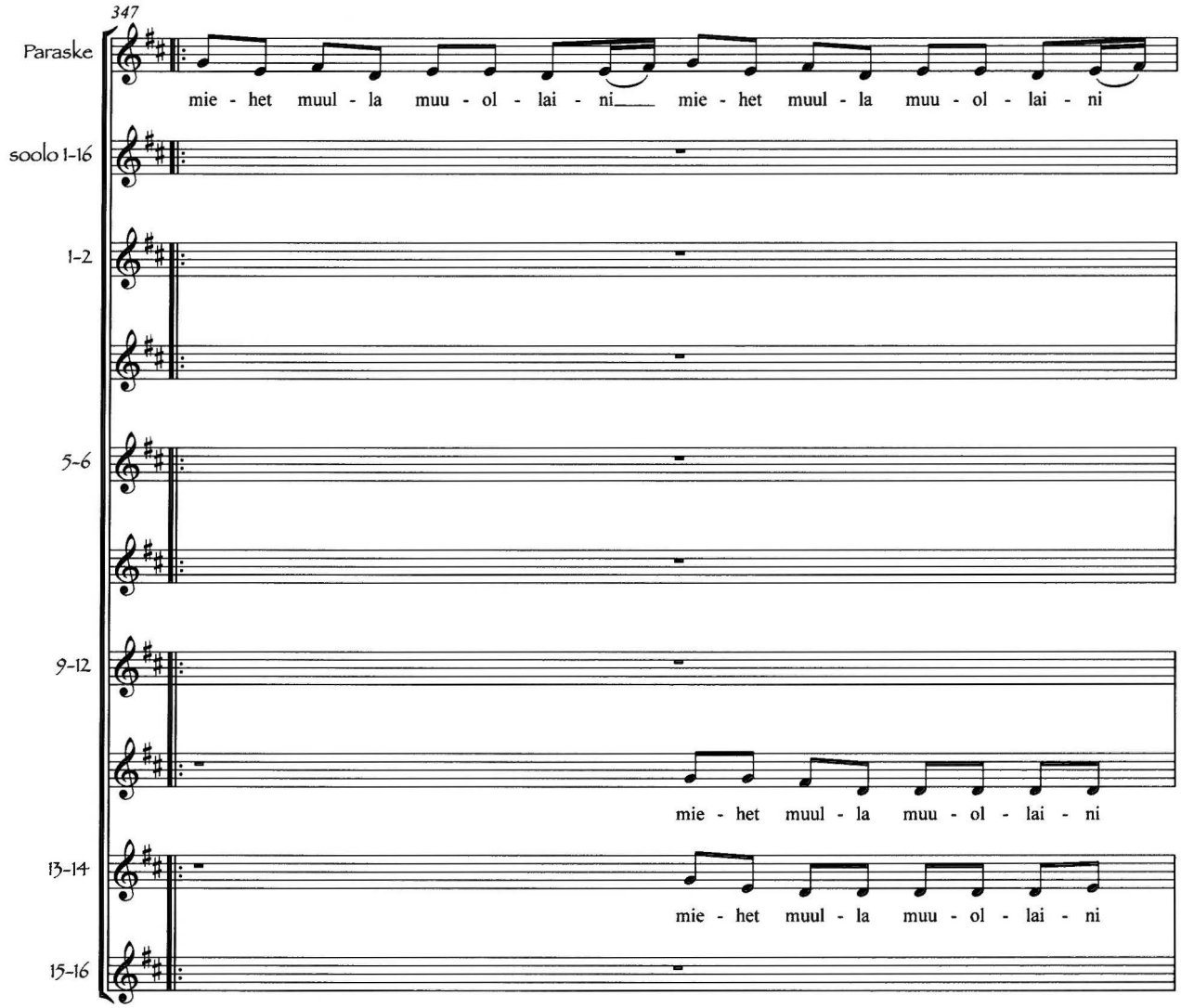
347
Paraske
mie - het muul - la muu - ol - lai - ni mie - het muul - la muu - ol - lai - ni
soolo 1-16
1-2
5-6
9-12
mie - het muul - la muu - ol - lai - ni
13-14
mie - het muul - la muu - ol - lai - ni
15-16

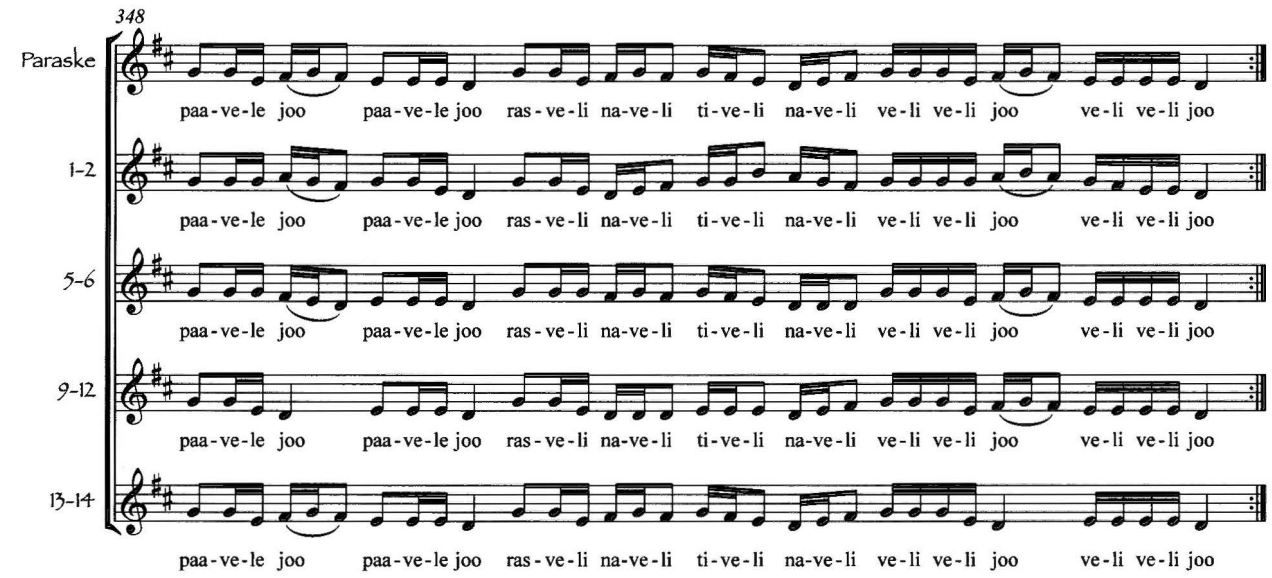
348
Paraske
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
1-2
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
5-6
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
9-12
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo
13-14
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo

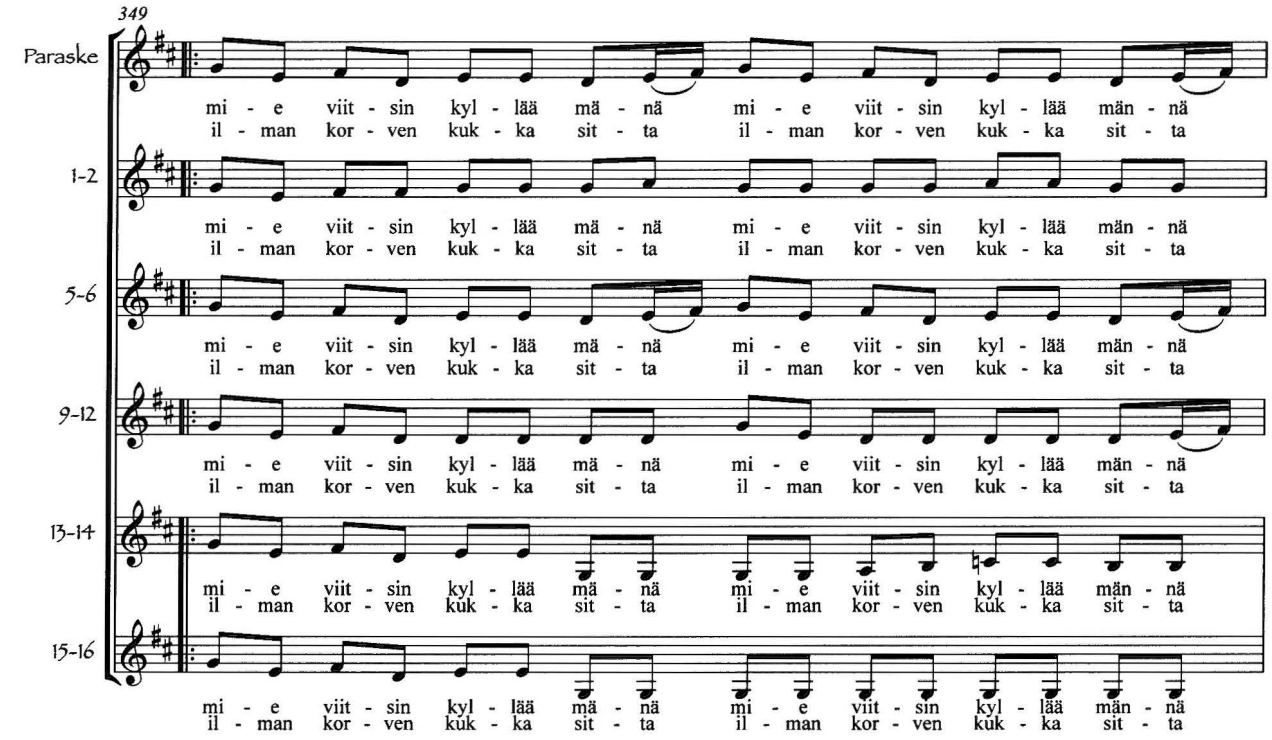
349
Paraske
1-2
5-6
9-12
13-14
15-16
mi - e viit - sin kyl - lää mä - nä mi - e viit - sin kyl - lää män - nä
il - man kor - ven kuk - ka sit - ta il - man kor - ven kuk - ka sit - ta

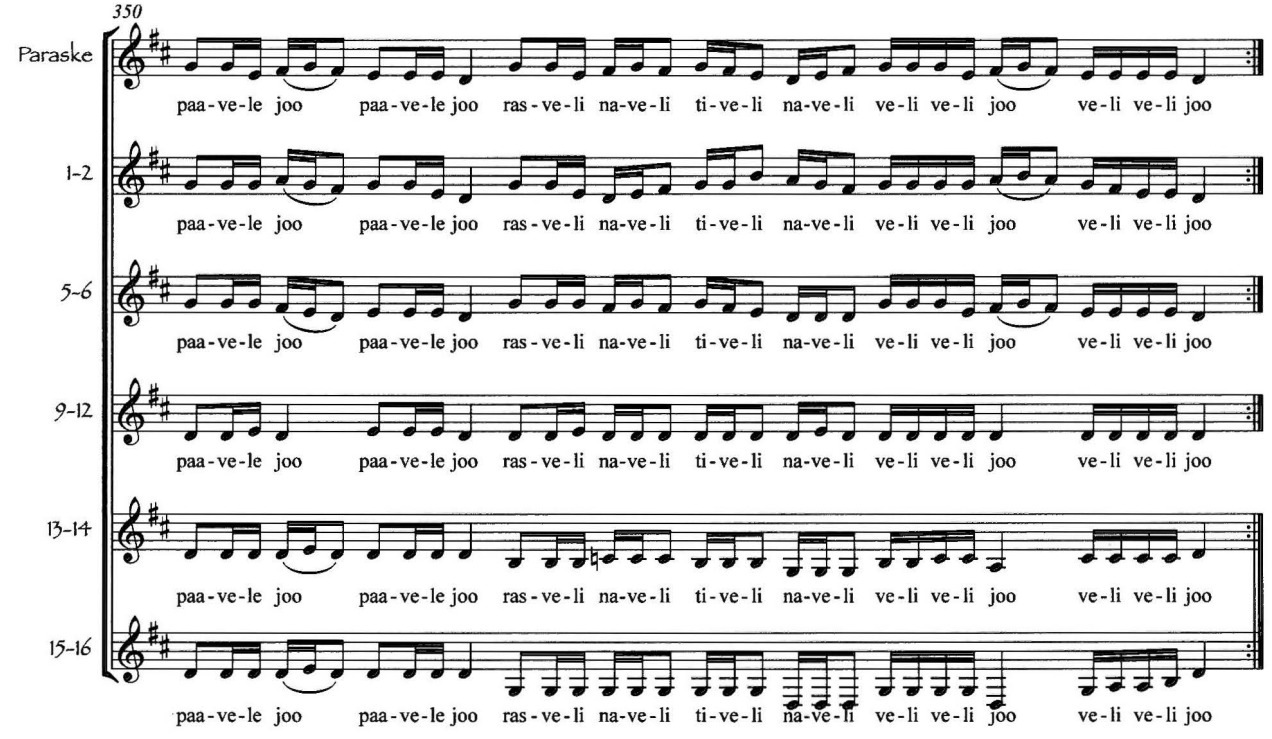
350
Paraske
1-2
5-6
9-12
13-14
15-16
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo

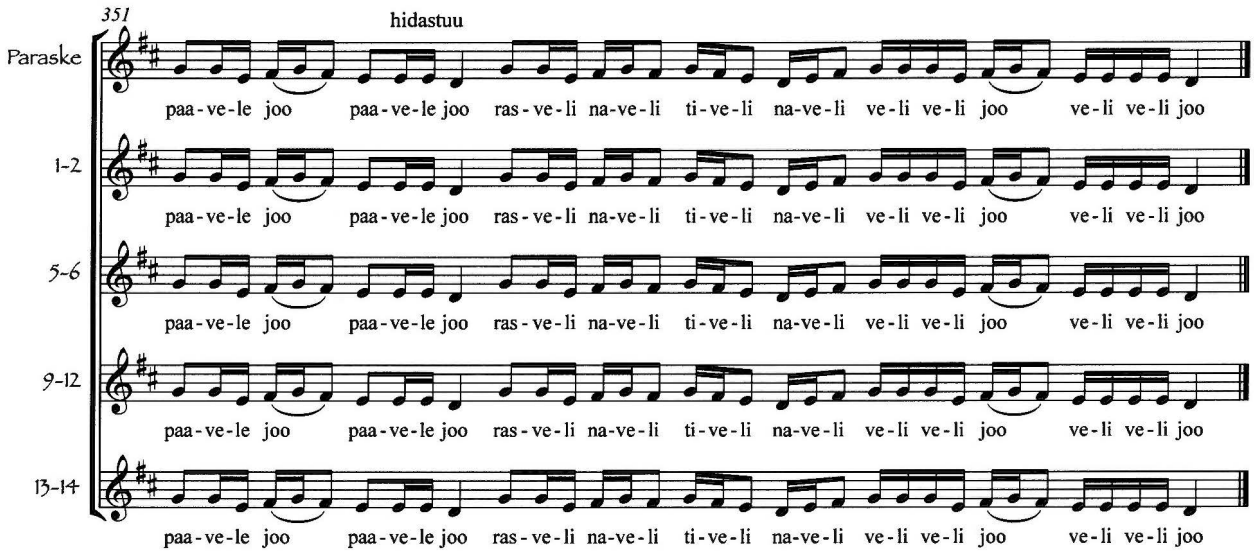
351
hidastuu
Paraske
1-2
5-6
9-12
13-14
paa-ve-le joo paa-ve-le joo ras-ve-li na-ve-li ti-ve-li na-ve-li ve-li ve-li joo ve-li ve-li joo

Sarjan muita julkaisuja

Markku Lepistö:
"Sitähän voi inspiroira" – Tauno Ahon ohjelmistoa 2-riviselle hanurille, 1999

Olli Varis:
Pelimannimusiikkia kitaralla, 1999

Anu Itäpelto:
Omasta päästä – kokemuksia kansanmusiikin alkuopetuksesta, 1999

Sanna Huntus:
"Pollari, Pakkala, Alapää ja Kainu" – Toivo Alaspään ohjelmistoa, 2000

Arja Kastinen:
Erään 15-kielisen kanteleen akustisesta tutkimuksesta, 2000

Lassi Logrén:
Stemmasoittoa viululla, 2001

Sinikka Kontio:
Veisuun mahti – Vanha virsikirja ja kansanveisuun tyylipiirteiden sovellus omassa musisoinnissa, 2001

Outi Linnaranta:
Väinämöisen nuorimmaiset – Viisikielisellä kanteleella Haapaveden tyyliin, 2002

Timo Väänänen:
Yhteiset sävelet – Martti Pokelan sävellyksiä konserttikanteleelle, 2004

Timo Väänänen & Ilari Ikävalko:
Kasvot – mielikuvia kanteleesta, 2008

Petri Hakala:
Trad. – Perinnesävelmiä mandoliineilla ja kitaroilla, 2008

Rauno Nieminen:
Soitinten tutkiminen rakentamalla – esimerkkinä jouhikko, 2008

Pekka Huttu-Hiltunen:
Länsivienalainen runolaulu 1900-luvulla – Kuuden runolaulajan laulutyylin kulttuurisensitiivinen musiikkianalyysi, 2008

Maria Kalaniemi:
Kevään kurjet – Maria Kalaniemen ohjelmistoa harmonikalle, 2009

Maria Kalaniemi:
Maria Kalaniemi: Rantakoivun alta runonsoittajaksi, 2009

Sanna Kurki-Suonio:
Laulajan hiljainen haltioituminen, 2009

Arnold Chiwalala:
Chizentele, 2009

Vesa Kurkela, Heikki Laitinen, Saijaleena Rantanen (toim.):
Warpusen Weisu – Pohjanmaan musiikinhistoriaa 1600-1900, 2010

Hanni Autere:
Viululaulaja, 2011

Sibelius-Akatemia kansanmusiikin aineryhmä
kamu.siba.fi

Ilona Korhonen on musiikin monitaitaja: laulaja, säveltäjä, tutkija ja opettaja. Monipuolisuus näkyy myös Ilona Korhosen tohtorin tutkinnossa. Tutkintoon kuuluu viisi konserttia ja kirjallinen työ. Kirjallinen työ koostuu kolmesta osasta: projektikuvauksesta, kolmannen konsertin kuoropartituurista ja runoteoksesta Kulje mulle valkeana.

Inkeriläinen runolaulaja Larin Paraske on ollut Korhosen esikuva ja innoittaja tällä matkalla runolaulajan universaaliin mielentilaan, flowhun, jossa laulaja voi tuottaa ja improvisoida runolaulua sykähdyttävästi, vahvasti ja väkevästi.

Työn tavoitteena on ollut syventää sekä yleistä tietämystä että tekijän omaa käsitystä inkeriläisestä kalevalamittaisesta laulutavasta. Tavoitteena on myös ollut eteneminen tarkkailijan, tutkijan ja kuulijan asemasta tuottajan, välittäjän ja tunteiden tulkitsijan rooliin. Korhosen matka Larin Parasken runolauluopissa johti konserttisarjan edetessä kykyyn tuottaa ja improvisoida inkeriläistä lyriikkaa ja melodiikkaa.

Sibelius-Akatemian kansanmusiikkijulkaisuja 20

ISSN-L 2242-8054 • ISSN 2242-8054 • ISBN 978-952-5959-25-3

SIBELIUS-AKATEMIA